דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום חמישי, י"ג בשבט תשמ"ז, 12 בפברואר 1987 ● גליון 19041

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

● אחד על אחד/חגי אשר
● קיץ צונן בע"מ/סלי זלינגר
● מירקע אפל/יעל אדמוני
● קצרות בושינגטון/שלמה שפיר
● בורסה (4); כלכלה (5); עכשיו (9);
● ספורט (11); כוכבים ולילות (12)

פולגת רשת חנויות

רק היום 25% הנחה

מוצר יום ה'

חליפות וז'קטים לנשים

20% בנוסף על הנחת סוף העונה

ברשת חנויות פולגת

מחריפה המחלוקת על ועידה משבר התקציב עדיין לא תם

מאת יוסי מלמן, עליזה ולך ושלמה גינוסר, סופרי "דבר"

בעוד שמשבר הסיוע לתקציב עומד בפני סיום, התחדשה המחלוקת בין המערך והליכוד בקשר לרעיון הוועידה הבין־לאומית. ראשי הממשלה והמערך מקיימים היום בירושלים קשיים על רקע זה. עם זאת, מעריך ראש הממשלה, כי "אין סכנה לפירוק הממשלה" בגלל אף המשבר.

הוא יקיים את ביקורו בארה"ב כמתוכנן.

שרי הליכוד אישרו אתמול את ההסכם בין שר האוצר משה נסים לידי הקואליציה רפי אדרי בעניין הסיוע לתקציב. על־פי ההסכם, יצביע המערך בעד התקציב, ואילו שר האוצר יגיש לוועדת הכספים הצעת סיוע לערי הפיתוח ולהתיישבות ביהודה ושומרון.

המערך לא התחייב להצביע בעד הצעות אלה, אולם ייתכן מתרגילי השהיה למניעת אישור הסיוע. שרי המערך אישרו גם כן הסכם זה, אולם בקרב חברי־הכנסת של הליכוד רבה עדיין ההתנגדות לסיכום.

אתמול נבדקה אפשרות לכנס את הכנסת עוד היום לאישור התקציב, אך הליך כינוס הכנסת הוא מסורבל במקרה זה וספק אם אמנם תצביע היום על התקציב.

ישיבה שנייה

ישיבת שרי המפלגת העבודה אמש, השנייה אתמול, התנהלה בתחושה שעמדת הליכוד, כפי שהתקבלה בישיבת שריו בישיבת אחרי הצהריים, עדיין לא ברורה.

שרי מפלגת העבודה ובראשם מ"מ ראש הממשלה הסתייגו מהאופן, שבו ביטא ראש הממשלה יצחק שמיר את עמדתו כלפי הוועידה הבין־לאומית ויתבעו דיון בנושא תהליך השלום כבר בישיבת הממשלה הקרובה – ביום שבו ייצא שמיר לארה"ב.

(המשך בעמ' 2)

ועידה בינ"ל ומו"מ ישיר ילדונו בביקור שמיר בארה"ב

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

חוגים ישראליים בוושינגטון אמרו אתמול כי אמנם שולץ לשמיר מסמכת הודעה כל שהיא מצד הממשל האמריקאי לביתון רשמית ח־ובית יותר של אפשרות כינוסה של ועידה בין־לאומית.

נודע כי באיגרת נכללה מסקה הודעות כי אחד הנושאים שבהם ישוחחו האמריקאים לדון עם יצחק שמיר והמליינו הוא השאלה כיצד אפשר להביא את המלך חוסיין להסכים לכך שוועידה בינלאומית תוביל באורח מיידי לשיחות שלום ישירות בין הצדדים ולא תפריע לביצוען של שיחות אלה.

גורמים ישראליים העריכו אתמול כי יש משמעות לכך שהנושא של ועידה בינלאומית מוזכר באיגרת ולא על דרך השלילה. נודע כי גם הפקידים האמריקאים שהיו באזור במהלך התיכון בראשות של סגן מזכיר המדינה ריצ'ארד מרפי הגליבו בסיכום מסעם לבדוק באורח רציני את אפשרות כינוסה של הוועידה הבינלאומית. בוושינגטון ייחסו אתמול משמעות לעיסקה זו באיגרת שולץ בעיקר על רקע המחלוקת הקיימת הביטשת ביסים אלה בממשלת ישראל בין יצחק שמיר לשמעון פרס על נושא הוועידה הבינלאומית. מחלוקת שבמהלך לא השפיעה ... של שולץ ... את העיסוק במסמה.

[illegible] אתמול להשיב ... מזכיר המדינה באשר לוועידה בינלאומית ודבקו בטענה כי מטרתה של ארה"ב היא להביא למשא ומתן ישיר בין הצדדים. עם זאת אמרו אתמול פקידים ישראלים ואמריקאים כי גם בהתבטאות האחרונה של שולץ בנושא זה בראיון טלוויזיה מטעם רשות השידור של ארה"ב, הוא הביע רק התנגדות מסוייגת לרעיון הוועידה

דאגה חמורה בארה"ב מדרך ניהול הכלכלה על־ידי הממשלה

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב

וושינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מצבו של המשק הישראלי משמש נושא לדאגה חמורה בממשל האמריקאי, והנושא יועלה בכל תוקפו בשיחות שינהל ראש הממשלה יצחק שמיר בוושינגטון. ראש הממשלה מבוא את העמיד הכלכלי עם עמיתו האמריקאי שבו עמס הדבון לביקור בשבוע הבא.

גורמים בממשל העוקבים מקרוב אחרי מצבו של המשק הישראלי מתוחים באחרונה ביקורת נוקבת על ניהול הכלכלה על־ידי ממשלת ישראל, וטוענים כי בגלל חוסר מנהיגות גם מצד המערך וגם מצד הליכוד מידרדר המשק חזרה למצבו לפני שנה וחצי.

לדבריהם, הגידול הרב בביקושים וא־הגידול בתל"ג, מסכנים את היציבות הכלכלית והפוליטית של המדינה. הגורמים האמריקאים מתותים ביקורת על יצחק שמיר בשל אי הבנתו בנושאים כלכליים ועל שמעון פרס על ששינה במהירות, מייד לאחר שפינה את כס ראש הממשלה, את גישתו לבעיות הכלכליות של ישראל.

נודע, כי נטיון ישראלי להציג הישג כלכלי בדמות תמיכה אמריקאית בסך כמה עשרות מיליוני דולארים לקראת ביקור ראש הממשלה, נבלם על ידי הממשל.

האמריקאים מבקשים לאותת בכך לישראל, כי הגיע הזמן לשוב ולדבר ברצינות על מצבה הכלכלי המתמיד של המדינה.

אלוף ברק שוכנע להישאר בצה"ל ולהיות סגן הרמטכ"ל וראש אג"ם

דרורי פורש מצה"ל תוך ביקורת קשה על סבב המינויים: תהליך מסוכן

מאת סלי זלינגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

האלוף אהוד ברק יהיה סגן הרמטכ"ל וראש אג"ם. המינוי ייכנס לתוקפו בחודש אפריל, עם התמנותו של דן שומרון לרמטכ"ל. על כך הוחלט אמש לאחר הורה מייגעת של שיחות ומאמצי שידול של חוגים בצה"ל, במערכת הביטחון ובמערכות האחריות והפוליטיות. בכך נמנעה עזיבתו של ברק את צה"ל.

אתמול, בשעות הערב המוקדמות, הסתיים סבב השיחות של שר הביטחון יצחק רבין עם אלופי צה"ל בעקבות מינויו של האלוף דן שומרון כראש המטה הכללי.

סגן הרמטכ"ל, האלוף אמיר דרורי, מתח אתמול בקורת על התהליך שקדם לבחירת הרמטכ"ל הבא של צה"ל והעריך כי הנזק שהסב התהליך הזה מסוכן לצבא. האלוף האשים את אמצעי התקשורת, שהונו על־ידי גורמים אינטרסנטיים. דרורי גילה, כי את החלטתו לפרוש מצה"ל מסר לשר הביטחון, בפגישה ביניהם, מיד עם היוודע דבר ההחלטה והוא אף הכריז עליה בפורום המטכ"ל למחרת היום.

"התהליך של בחירת הרמטכ"ל היה ארוך, קשה ומיותר והוא גורם נזק לצה"ל. נקבעו נורמות חדשות בצה"ל. חלק מההשלכות של התהליך הזה מסוכן נוכח איומן של סוריה, ירדן, עירק ולוב", אמר סגן הרמטכ"ל.

בהתייחסו לאפשרות שאלופים אחרים מלבדו יפרשו מצה"ל בעקבות ההחלטה על הרמטכ"ל הבא – ולתגובת שר הביטחון בעניין זה כפי שנוסחה כאילו אין אסון וזה אך טבעי שיפרשו אלופים אחרים – אמר סגן הרמטכ"ל: "מי שיש לו מה אנליטי וצורת מחשבה על צבאות קטנים וחכמים, בהנחה שהוא חושב שאחרים רוצים צבאות גדולים וטפשים, ידע להסתדר גם עם זה".

אלוף אהוד ברק

הסתדרות עובדי המדינה פותחת במאבק על חידוש הסכמי השכר

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

תביעות לפתיחה במאבק מיידי, נוכח השחיקה בשכרם של עובדי השירות הציבורי הממשלתי, הועלו אתמול בישיבת המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה.

בתום דיון סוער התקבלו ללא התנגדות הצעות ההחלטה שהעלה מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן ברקעמי, שעיקרן: פתיחה בהשאומן לחידוש הסכמי השכר לשנת 1987–88 כבר בימים הקרובים. אם לא יחודש הסכם השכר והממשלה תדחה את תביעותיהם של עובדי המדינה, נאמר בהחלטה, ינקטו העובדים צעדים ארגוניים.

עוד הוחלט לתבוע העלאת השכר התחילי בשירות המדינה ל־50 אחוז מהשכר הממוצע במשק, השוואת השכר של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים לשכר של עמיתיהם בקופת־חולים ותשלום פיצוי לגימלאי המדינה בשיעור 26.7 אחוז למפרע מאוקטובר 86.

ההצעה שהועלתה, לקיים היום שביתת אזהרה בת יום אחד בכל משרדי הממשלה – נדחתה. את ההצעה יזם משה אבגנש, סגן יו"ר הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים ותמכו בה 9 נציגים של ועדי עובדים.

קיסר: נתבע פיצוי אם לא תישמר היציבות!

מאת יצחק מירוזר וחיים ביאור, סופרי "דבר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, הביע אתמול דאגה חמורה מגל עליות המחירים במשק, שבא לאישור משרד האוצר ומשרד התעשייה והמסחר.

קיסר, שהזה אתמול אורח המועצה האזורית גלבוע, באסיפת עובדים במחלבת "תנובה" תל־יוסף, הזהיר את שר האוצר מפני ערעור היציבות, שבא לידי ביטוי בעליית המחירים המשמעותית של מוצרי הצריכה.

"אישור עליית המחירים מורה על התפשטות מסוכנת של מגמת התייקרויות, בסתירה מוחלטת למגמות שהיינו את חתימת ההסכם

(המשך בעמ' 2)

גדל חלקם של השכירים בתשלומים למס הכנסה

מאת אמנון אמה, סופרי הכלכלי של "דבר" בירושלים

חלקם של השכירים בתשלומים הנגבים על־ידי מס ההכנסה גדל, ובמקביל קטן חלקם של העצמאים והחברות.

בחודש נובמבר גדלו הכנסות מס הכנסה משכירים ב־49.4 אחוזים בהשוואה לנובמבר 1985. הגבייה מחברות בתקופה זו קטנה ב־16.7 אחוזים והכנסות מעצמאים ירדו ב־8.4 אחוזים. נתונים אלה מופיעים בדו"ח השנתי שפירסם אתמול מינהל הכנסות המדינה.

העלייה בגבייה משכירים מהווה שינוי דרסטי במגמה – בת השנתיים – שבמהלכה נרשמה עלייה רצופה בהכנסות מהסקטור העסקי וירידה בגבייה משכירים.

כבודו של האדמו"ר: מוויז'ניץ מובלת לחופה, אתמול, בטקס נישואיה עם בחיר ליבה, שנערך בשיכון ויז'ניץ בבני־ברק בהשתתפות אלפים רבים של אורחים מהארץ ומחו"ל

(צילום: מאיר כפיר)

רשות ה... וגל"צ ... יסקרו משפט דמיאניוק

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

רשת א' של "קול ישראל" תשדר מדי יום בשידור חי את משפט בזין דמיאניוק, שיפתח ביום ב' הבא. הנהלת קול ישראל החליטה להעביר את מהלך המשפט כולו בשידור ישיר, והיא תשדר דיווחים מדי בוקר בין השעות 8.30 ל־12.30, ואחה"צ בין 4 ל־7.

נוסף לשידור היומי, יביא "קול ישראל" מדי יום סיכומי הישיבות ביומנים וכן פרשנות משפטית. המשפט יקבל כיסוי מיוחד ונרחב גם בשידורים לחו"ל ברשת ה'.

גם גלי צה"ל יסקרו בהרחבה את משפטו של דמיאניוק. מדי ערב בשעה 7.50 תשודר תוכנית מיוחדת בערוץ א'י. אם של גל"צ, שתביא דיווחים וניתוחים ממהלך המשפט. גם תוכניות האקטואליה של גלי צה"ל ויומני החדשות יעסקו באירועי המשפט.

התחנה הצבאית הקימה אולפן מיוחד באולם המשפט, שיתקיים בבנייני האומה בירושלים. מפקד גל"צ נחמן שי אמר, כי הוא רואה חשיבות חינוכית רבה בהעברת דיווחים מהמשפט.

הוועדה הקואליציונית החליטה: הבחירות הבאות – 30 ימי תעמולה בלי בידור

גם נציגי ישראל בחו"ל יוכלו לבחור

(עשית). – משך תעמולת הבחירות יקוצר ל־30 יום ומשך תקופת הבחירות בטלוויזיה יקוצר ל־21 יום, החליטה הוועדה הקואליציונית לשינוי שיטת הבחירות ובחינת חוקי הבחירות בראשות שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקבי.

עוד הוחלט להגביל את גודל המודעות והיקפן בעיתונים וכי תעמולת הבחירות לא תישא אופי בידורי ולא ייכללו בה קטעי זמרה, נגינה ומשחק. הצעה זו התקבלה אתמול על דעת נציגי כל המפלגות בוועדה תעמבר להנהלת הקואליציה.

עוד החליטה הוועדה להמליץ בפני הנהלת הקואליציה לקבל את הצעת החוק הפרטית של חברי הכנסת שבח וייס ודוד מגן, לפיהן, אזרחים ישראלים הנמצאים בשליחות המדינה והם בעלי זכות־בחירה, יוכלו להשתתף בבחירות בעת שהותם בחו"ל.

ארבעה מועמדים לתפקיד שגריר ישראל בארה"ב

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

להנהגת שגריר ישראל בוואשינגטון יש ארבעה מועמדים, מלבד שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, בניגוד למה שפורסם תחילה.

נודע, כי בשיחתו השבוע עם ראש הממשלה יצחק שמיר הגיש ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס רשימה של ארבעה מועמדים, הכוללת, מלבד השר יעקבי, גם את אשר בן נתן, נמרוד נוביק ושמשון ארד, שהיה בעבר שגריר ישראל במכסיקו ועובד עתה בסקטור הפרטי.

על פי ההסכם בין המערך לליכוד, צריך יצחק שמיר לבחור באחד מהמועמדים שהוגשו לעיונו. נראה, כי ראש הממשלה לא יבחר במועמד עד נסיעתו לארה"ב בסוף השבוע, והבחירה תיעשה כנראה עד לאחר שובו בסוף החודש.

טלוויזיה – גם הערב בספק

פורת דוחה הצעת ההסתדרות להשהות השעיית סוהירי בעת המו"מ

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

האפלתה של הטלוויזיה נכנסה אמש ליומה השני, וספק אם השידורים יתחדשו הערב. אתמול דחה מנכ"ל רשות השידור אורי פורת את הצעת ההסתדרות להשהות את השעייתו של יו"ר ועד ההנדסה בטלוויזיה ציון סוהירי. הטכנאים עומדים בסירובם לשוב לעבודה כל עוד לא תבוטל ההשעיה.

אתמול התקיימו מגעים בין ראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד ומזכיר הסתדרות הטכנאים ההנדסאים זלמן שנקמן לבין מנכ"ל רשות השידור אורי פורת. אחרי יומיים של "דממת אלחוט" מצד נציגי ההסתדרות, הגישו הברפלד ושנקמן הצעה, שלפיה יחזור ציון סוהירי לעבודה ואילו ההסתדרות, ועד הטכנאים והנהלת רשות השידור יקיימו מו"מ רצוף, שלא יימשך יותר מ־60 יום, להסדרת יחסי העבודה.

בהצעה נאמר עוד, כי הצדדים יתחייבו הדדית לשמור על שקט תעשייתי ולכבד את ההסכמים ההדדיים הקיימים.

מנכ"ל רשות השידור דחה את הצעת נציגי ההסתדרות להשיב את סוהירי לעבודה. לפיכך הציע נציגי ההסתדרות והנדסאים להשהות את השעייתו של סוהירי, ולדון בעניינו במסגרת הדיונים הכוללת, על יחסי העבודה בטלוויזיה. מנכ"ל רשות השידור דחה גם הצעה זו והודיע, כי הוא מוכן להיכנס למו"מ מיידי רק ללא תנאים מוקדמים במטרה לחזור לעבודה בתנאים תקינים.

אמש קיימו טכנאי הטלוויזיה אסיפה, שבסיומה הודיעו כי הכדור נמצא עתה בידי הנהלת רשות השידור. היום יגיעו ככל הנראה שנקמן והברפלד לפגישה עם מנכ"ל הרשות.

פורת הזמין את שנקמן והברפלד לפגישה. שנקמן נתן הסכמתו לקיום הפגישה אולם הברפלד, ששהה מחוץ לעיר, טרם נתן את הסכמתו.

טכנאי הטלוויזיה הביעו אמש מורת רוח מאופן טיפולה של ההסתדרות בפרשה. ועד עובדי עיתונות־ההפקה בטלוויזיה הודיע אתמול, כי הוא מביע "שאט נפש" מעמדות ההסתדרות הכללית ומעמדת הסתדרות הטכנאים.

"הערך התגובה והתנערות מהדרותו של יו"ר הוועד מעודדים יותר מתהייה ושאלה לגבי מניעיה של ההסתדרות" נאמר בהודעה. ועד עובדי עיתונות־הפקה יפליץ בפני האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל לפרוש את חסותו על הטכנאים בטלוויזיה.

ועדי העובדים ב"קול ישראל" שידור אתמול מכתב למנכ"ל רשות השידור בו נאמר, כי הם רואים בחומרה רבה את השעיית יו"ר ועד עובדי ההנדסה על רקע מאבק מקצועי. הוועדים דרשו מפורת לבטל לאלתר את השעייתו של סוהירי. "כל פגיעה באחד מחברי ועדי העובדים ברשות השידור תיחשב בעינינו כפגיעה בציבור העובדים כולו", נאמר במכתב.

"זה לא חוק ואתם לא שופטים אנחנו נרצח כמו שהם רצחו!"

בג"ץ דחה מחר בעתירת משפחות הרוגי הטרור נגד שחרור המחבלים

מאת [illegible], סופר "דבר"

[illegible]

משפחות נפגעי הטרור בבית המשפט העליון, אתמול (צילום: יצחק הררי)

סוף בבגב שלפשה שופטים... בשמתמשכות היוצא, כי הם ... במאי 1985, עתר עו"ד עוזיאל ברק לבג"ץ כדי למנוע את שחרור המחבלים, אך עתירתו נדחתה. ... לאחר שעזבו את בית המשפט העליון צעדו בני המשפחות עם תמונות יקיריהם לעבר הקונסוליה האמריקאית ומשם לבית ראש הממשלה ולמשכן הכנסת.

מאיר אינדור, שארגן את הפגנת המשפחות מטעם "גוש אמונים", נעצר על־ידי המשטרה באשמה שליבה את הרצים וגרם להפרת הסדר בבית המשפט העליון.

עובדי בתה"ח מאיימים לשבות בלי הגבלת זמן – מיום ה' הבא

מאת הגה חריש, סופרת "דבר"

עובדי המינהל והמשק בבתי־החולים הממשלתיים עלולים לפתוח בשביתה ללא הגבלת זמן החל מיום ה' בשבוע הבא. העובדים תובעים את ביטול כל הקיצוצים בתקנים ובתקציב של מערכת הבריאות הממשלתית ותוספת כוח אדם.

ההחלטה לשבות והתביעות העובדים נתקבלו אתמול בישיבת הוועד הארצי של עובדי בתי־החולים הממשלתיים, שדן במצב במערכת ובהודעות על הולכות. הוועד נשלח לשרות הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו, שר האוצר משה נסים ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד.

בישיבה הועלתה ביקורת קשה ביותר על החלטות האוצר לקצץ שלושה אחוזים מתקנים במערכת. העובדים טענו, כי החלטה זו מנוגדת לחוק, משום שנושא התקנים במערכת נמצא בבדיקה אצל מועצת ההיגור, ועל פי ההסכם עם הממשלה אין לקצץ בזמן הבדיקה אף לא תקן אחד.

ביום א' הקרוב יתקיימו שבועיים מאז הכריז הארגון של המרפאים בעיסוק על סכסוך העבודה, ובכינוס חירום, שנערך השבוע בירושלים, קראו העובדים לראשי הארגון לנקוט צעדים חריפים.

המרפאים בעיסוק, הן במגזר הממשלתי והן בקופת חולים, מועסים ששכרם נע בין 450 ל־500 ש"ח ברוטו לעובד אקדמאי במשרה מלאה. הם מתריעים גם על מחסור חמור בתקנים: כך לדוגמא, על אוכלוסיה של 800,000 מבוטחים באזור חיפה הצפון קיים רק חצי תקן של מרפא בעיסוק.

דוברים רבים ציינו, כי הארגון נמנע משביתה זה שמונה שנים רצופות כדי לא לפגוע בנזקקים לשירות, אבל מתברר, כי בדרך זאת "אנחנו גורמים נזק למטופלים ולעצמנו".

800 תושבי שכונה בבית־שמש ממחר למאהל: הבתים שוקעים!

מאת יעל אדמוני, סופרת "דבר" בירושלים

מחר בבוקר יעזבו 800 תושבי שכונת רמת להיי בבית־שמש את דירותיהם ויעברו להתגורר במאהל שיוקם במקום, וזאת במחאה על סחבת מצד הרשויות האמורות לטפל במספר בניינים בשכונה שיסודותיהם שוקעים. מדובר בשמונה מבנים, שעמודיהם משברי הבורולים בהם התעקמו והלופיו.

נציג ועד הפעולה של התושבים שלומי ועקנין מסר אתמול לסופרת "דבר", כי בחודש נובמבר האחרון נשמעו שלושה פיצוצים בבניין 1150 בשכונת רמת להי'. השכנים שמיהרו החוצה גילו להדהמתם, כי לאורך הבניין נפער סדק ברוחב של חמישה ס"מ. רוחב הסדק היום הוא 28 ס"מ.

מתושבי בניין שהגיעו למקום החליטו לפנות 11 משפחות, שהתגוררו בצד הימני של הבניין.

"כשהתחילו לחפור את היסודות, התברר שהבניין שוקע", אמר ועקנין.

11 המשפחות, שפונו מן המבנה השוקע, עברו להתגורר בדירות שכורות במימונו של משרד השיכון. "ב־15 לחודש יפסיק משרד השיכון את התשלום, ולמשפחות האלה אין לאן ללכת", אמר ועקנין. "לפיכך החליטו תושבי שמונת המבנים שמצבם רעוע לנטוש את הבתים ולהקים מאהל.

"אנחנו נשב שם, עד שיחליטו הרשויות מה לעשות איתנו. אם יהיה צורך, נעלה למשרד השיכון ונשבות רעב. זה הבית שלנו", אמר ועקנין.

המבנים האמורים הוקמו ב־1972 על־ידי חברת "אפריקה ישראל". גאולוגים שהגיעו שלשום למקום לקחו דגימות קרקע ובטון, כדי לחקור את פשר התמוטטות המבנים.

مطابقة الأصل

המורים העל־יסודיים מאיימים לשבש הלימודים

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

תמיכת המורים העל יסודיים בהסתדרות המורים מאיימת לשבש את הלימודים אם משרד החינוך יוסיף לתכנן את הרפורמה בבחינות הבגרות מבלי להתייעץ עם המורים.

יו"ר הנהגת המורים העל יסודיים בהסתדרות המורים, שיגר אתמול מכתב נזעם לשר החינוך אודות אי־שיתוף המורים בתכנון הרפורמה בבחינות הבגרות בחינוך הטכנולוגי – וזאת בניגוד להחלטה מפורשת של השר. ביצוע תוכנית הרפורמה בחינוך הטכנולוגי כפי שהוצג על ידי נציגי משרד החינוך, מהווה סכנה חמורה לעקרון שיוויון ההזדמנויות בחינוך ועלולות לנבוע ממנו תוצאות הרות אסון הן מבחינה חינוכית והן מבחינה לימודית, אמר יו"ר ההסתדרות.

לפי תוכנית הרפורמה יבוטל חלק ניכר מהלימודים המעשיים בחינוך הטכנולוגי ויוגדל חלקם של המקצועות העיוניים. התוכנית מעוררת התקוממות עצומה בקרב מורים ומנהלים – בעיקר בחינוך הטכנולוגי, הקולט תלמידים חלשים ובינוניים – משום שהגדלת חלקם של המקצועות העיוניים עלולה לפגוע בהמשך לימודיהם של תלמידים שאינם מסוגלים לעמוד בשעות לימוד עיוניות רבות, וכן משום שחסרות תוכניות לימודים ומורים טובים למימוש תוכניות אלה.

עוד יום התפרעויות ביו"ש

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

יום נוסף של התפרעויות על רקע הקרבות בלבנון, עבר אתמול ביהודה ושומרון.

במכללה האיסלאמית בחברון התקהלו הסטודנטים סמוך לעשר בבוקר, תוך שהם מיידים אבנים ומציבים מתרסי אבנים ודגלי אש"ף בפתח המכללה. כוחות הבטחון קראו להם להתפזר והרחיקו אותם בגאז מדמיע. בשעות אחר הצהריים התפרעו הסטודנטים ו־30 מהם נעצרו.

במחנה הפליטים דהיישה, במכללת א־ראודה בשכם ובמחנה הפליטים עגבת נזרקו גם כן אבנים לעבר הכביש אך איש לא נפגע.

גורמים במערכת הבטחון משערים, כי אש"ף מכוון את פעולות ההסתה בשטחים. באל־בירה נרגם רכב ישראלי ושמשתו נופצה לא היו נפגעים.

כוחות הבטחון מוצאים קשר בין ההפגנות שאירעו אתמול לבין אלה שהתרחשו שלשום באיזור שכם. 9 צעירים בני 25־19 נעצרו בעקבות ההתפרעויות בשכם במעצרים מינהליים ל־3 חודשים. הם נעצרו בעוון הסתה והסדרת משתפי פעולה עם כוחות הבטחון. 48 עצורים מינהליים כלואים עתה בבתי הכלא של יו"ש.

צ'אושסקו דחה הצעה להטיס יהודי בריה"מ דרך רומניה

(עו). – נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו סירב להצעתו של רבה הראשי של רומניה הרב משה רוזן להטיס יהודי בריה"מ דרך רומניה.

בכינוס הנהלת הקונגרס היהודי העולמי בישראל שנערך בתל־אביב אמר הרב רוזן, כי נשיא רומניה השיב בשלילה על ההצעה וציין, כי היא לא נראית באקטואלית.

בהתייחסו למאבק למען עליית יהודי בריה"מ אמר הרב רוזן, כי הסיסמא „שלח את עמי" נכשלה. גם המאבק הקיצוני נגד מנהיגי ברה"מ לא הביא לתוצאות המקוות.

הרב רוזן הסביר את הצלחת המאבק ברומניה בכך שיציאת היהודים משם תאמה את האינטרס הרומני. „יש לנסות דרך זו גם לגבי הדרישות עם קברניטי ברה"מ – חיווה הרב דעתו.

בהתייחסו לגילויים אנטישמיים הגוברים ברומניה, שבאו לידי ביטוי ספרותי בשירה בפרוזה ובמאמרי שיטנה אמר הרב שהתופעה שולית ואין להתייחס אליה ברצינות. עם זאת, הדגיש הרב, כי הוא מגיב על כל גילוי של אנטישמיות ברגע שהוא מופיע בציבור ובעתונות.

גונזלס לנבון: גישה חדשה לספרד כלפי ועידה בינ"ל

מאדריד, (עו). – ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזלס, בישר אתמול בתום פגישה שקיים עם סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון בלשכתו במאדריד, על גישה חדשה של ממשלתו לגבי תפקידה של ועידה בינלאומית ביישוב הסכסוך במזרח התיכון.

ראש הממשלה אמר, כי מקובלת עליו העמדה, שוועידה עשוייה לאפשר לדון ביישוב הסכסוך ולהקל על הקשר בין הצדדים. עד כה תמכה ספרד בהצעה שכל המדינות שישתתפו בוועידה יקחו חלק פעיל גם בדיונים המעשיים בין הצדדים המעורבים ישירות בסכסוך.

ראש הממשלה ושר החינוך סקרו במהלך פגישתם בת השעה מצבו הפוליטי של האינטרנציונל הסוציאליסטי והסכימו, כי במידה מסויימת הולך ומאבד ארגון זה את כוחו. כן דנו השניים במצב הכלכלי באירופה ובמזרח התיכון ובשאלת הדיאלוג הערבי.

שר החינוך אמר, כי במהלך ביקורו הקבוע בספרד, התחזקה תחושתו, כי כינון היחסים הדיפלומטיים בין ספרד וישראל, שעליהם הודיע פליפה גונזלס, יחזק את מעמדה של ספרד במזרח התיכון. „ספרד יכולה לדבר עם שני הצדדים" – אמר נבון.

השר הזמין באורח רשמי את ספרד להשתתף במשחקי כינוס „הפועל", שיתקיימו בראשית חודש מאי. ממשלת ספרד הזמינה את ממשלת ישראל לקחת חלק פעיל באירועים לציון מלאת 500 שנה לגילוי אמריקה. הספרדים הסכימו כי יש לציין במקביל גם את העובדה שבאותה שנה, 1992, ימלאו גם 500 שנה לגירוש יהודי ספרד.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:
„תכנית מס' חפ/1127 ג'ב – בנוי ברח' הרופא, קביעת שטח הבניה המותר".
שינוי תכנית זה מהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229ה' – קביעת אחוזי הבניה המותרים במרחב התכנון של העיר חיפה באזורים המאושרים למגורים.
חפ/1127 – בינוי ברח' הרופא
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3327, התשמ"ו, עמוד 1956.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
י' בשבט תשמ"ז
11 בינואר 1987

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 98 בגוש 7164 רח' השכונאים מס' 49 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 318 מ"ר לשתי הקומות לב. ב. שונות הקמת מקלט עילי במקום תת קרקעי.
הבקשה הנ"ל נמצאת בתיק מגורים ב/1. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

לוי חיים – גיבלי יוסף
השכונאים 49, חולון

היום – תרגיל הג"א במרחב נצרת

היום, יום חמישי, ה־12 בפברואר, יהיה תרגיל הג"א במרחב העיר נצרת. במהלך התרגיל יבויימו קולות ירי ופיצוצים וישמעו צפירות. אם תהיה אזעקת־אמת, ישמעו צפירות עולות־יורדות.

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו

פסיה גורודצקי ז"ל

נתייחד עם זכרה ע"י קברה בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים ביום ראשון 15.2.87 ט"ו בשבט תשמ"ז בשעה 15.00 אחה"צ. נפגשים ע"י השער הישן.

משפחות: גורודצקי, גודר, שביט, לשם

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קרית־אתא
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית „תכנית מס' כ/168 – שינוי יעוד מגורים לאתר לבנין ציבורי וגן ילדים", המהווה שינוי לתכנית כ/150 – תכנית מתאר לשכונת קרית־אתא.
השטח הכלול בשינוי התכנית: חלקה 35 בגוש 11012. המקום: רחוב פינסקר בקרית אתא.
עיקר התכנית: שינוי יעוד אזור מגורים לשטח לבנין ציבורי וגן ילדים.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה תוך חודשיים מיום פרסום ההודעה ברשומות.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ"א בטבת תשמ"ז
22 בינואר 1987

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' חפ/1823 – אתר לשירותים עירוניים ברמת שאול".
שינוי תכנית זו מהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ 545 – שטח פרטי פתוח על קרקע כרמליים
חפ 750/ב – רמת שאול
הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3012, תשמ"ד, עמוד 1287.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ' בטבת תשמ"ז
21 בינואר 1987

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
מודעות: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזה קומה 3 טלפון 242203 ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 642111 ת.ד. 33109

„פיננשל טיימס": המו"מ כולל שלושה שבויים ישראליים בלבנון

מאת דרור שביט, ודן אבידן כתבי „דבר"

המשא־ומתן בדבר חילופי שבויים – בו מעורבים ישראל, גורמים שיעים בלבנון והצלב האדום – כולל גם שני חיילים ישראליים, שנתפסו בשנה שעברה. כך מסר אתמול העיתון „פיננשל טיימס".

בניגוד להודעות ישראליות, מסרו אתמול כמה אמצעי תקשורת בריטיים, כי קרוב הסכם על שחרור החטופים – איש צוות האוויר הישראלי, שלושה אמריקאים והודי – המוחזקים בידי המיליציות השיעיות בתמורה לשחרור 400 אסירים לבנונים הנתונים במאסר בישראל.

על פי דיווחי ה„טיימס" הלונדוני, יתכן שגם שליח הכנסיה, טרי וייט – שנחטף אף הוא על ידי ארגון שיעי – ישוחרר במסגרת עיסקה זו. על פי מקור מהימן, המצוטט בידיעה, ישוחרר הבריטי דווקא בדמשק – וזאת כדי שסוריה תוכל להוכיח לבריטים כי היא פועלת נגד הטרור, לאחר שבריטניה ניתקה את היחסים איתה בשל מעורבות הסורים בניסיון פיצוץ מטוס „אל־על" באפריל 86.

נמסר, כי המגעים בין ישראל לראשי המיליציות השיעיות החלו עוד לפני גל החטיפות האחרון, וכי עד לאחרונה לא היה ברור לישראל כי איש צוות האוויר, שמטוסו הופל בזמן הפצצת מטרות בצידון, אמנם מוחזק בשבי בידי המיליציות השיעיות.

מנהיג תנועת „אמל" נביה ברי חזר אתמול על הצעתו להחלפת הנווט הישראלי ב־400 החבלנים שיעים ופלשתינים הכלואים בישראל וברצועת הבטחון, אם קודם־לכן ישחרר ארגון „הג'יהאד האיסלאמי לשחרור פלשתין" את ארבעת בני הערובה האמריקאים שבידיו.

3 אוניות הצי השישי העוגנות בחיפה יתוקנו ב„מספנות־ישראל"

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

שלוש אוניות של הצי השישי האמריקאי העוגנות בנמל חיפה, יתוקנו, קרוב לוודאי, ב„מספנות ישראל".

מנכ"ל המספנה, אלוף (מיל.) זאב אלמוג מסר בהקשר לכך, כי מומחי המפעל עוסקים עתה בעריכת סקר התיקונים וקביעת היקפי הכספי של העיסקה. הדבר נעשה מכוח הסכם עקרוני עם הצי השישי לתקן אוניותיו במספנה הישראלית אם טיב העבודה ומחירה יספקו את דרישות מפקדת הצי.

זאב אלמוג מסר עוד שהנהלת המספנה הגיעה להסכם עם חברת „צים" בדבר תיקון אוניות המכולה שלה המפליגות בקו הארוך (קו שלושת היבשות) במספנה. אוניית המכולות הראשונה „צים־קילון" שניזוקה בפילדלפיה בדרכה ליפאן, תיכנס לתיקונים במספנה באפריל השנה.

קיסר

(המשך מעמ' 1)

ליציבות המשק, שנחתם לאחרונה. הסכם זה בא להבטיח את היציבות ואת הפיקוח על המחירים עד אפריל 1988", הטעים קיסר.

הוא הוסיף, שאם הממשלה לא תפעל מיד לשמירת היציבות, כמתחייב מההסכם, תתבע ההסתדרות מהמעסיקים הפרטיים והציבוריים פיצוי מתאים על התייקרויות אלה ותמצה את כל

צה"ל ידרוש תוספת של 500 מיליון ש"ח לתקציבו ב־1988

מאת מלי ולינגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

צה"ל ידרוש תוספת של כ־500 מיליון ש"ח לתקציב 1988, לאחר שבשנת העבודה הקרובה, המתחילה באפריל, לא הוגדל התקציב.

דרושים שינויים בסדרי העדיפויות, על־מנת להגדיל במידת־מה את רמת האימונים ואת דגשי ההצטיידות. בתכניות העבודה של השנים הקודמות לקו תחומים אלה במחסור.

סגן הרמטכ"ל, האלוף אמיר דרורי, אמר כי הצורך בהגדלת התקציב מתחייב מהיקפי המטלות ומהאיכות הנדרשת למילויין: „כדי לקדם את איכות הצבא צריך יהיה להגדיל את ההשקעות בביטחון ובצה"ל בשנים הבאות". סגן־הרמטכ"ל ציין, כי מה שנעשה בתכנית העבודה לשנה הבאה איננו תואם את הצרכים בתחום שיפור המשאבים האנושיים ואיכות אמצעי הלחימה. אלופי המטה הכללי וקצינים בכירים יתנו את הצרכים לפי מיתאר שדה הקרב העתידי, מבלי להתחשב – בשלב זה – באפשרויות למימוש האמצעים הנדרשים.

תכנית העבודה לשנה המתחילה באפריל '87 מהווה שלב מעבר לקראת גיבוש התכנית הרב שנתית. להשלמת גיבושה של תוכנית זו נדרשות עוד כמה החלטות עקרוניות, ביניהן ההחלטה על עתיד מטוס „לביא", שתאפשר להתמקד בנושא סדרי העדיפויות למבנה הכוח של צה"ל בשנים הבאות – אמר האלוף דרורי. הוא הוסיף: „דעתו של הצבא תהיה ברורה והיא תאמר בקול רם ותסייע למקבלי ההחלטות להחליט. להחלטה בעניין ה„לביא" יש משמעות לגבי דמותו של צה"ל בעתיד".

בתכנון הרב־שנתי יושם דגש על הצטיידות במערכות נשק עיקריות ומשניות, רבות מהן תוצרת כחול־לבן, שיספקו שיפור איכותי על חשבון ירידה בכמות.

מגמת שיפור האיכות מתבטאת – בתכנית העבודה לשנה הקרובה שהציג האלוף דרורי – בהגברת האימונים, בשטח ובמתקני הדמייה מתקדמים, לצבא בכלל ולמערך המילואים בפרט. לדברי האלוף דרורי, תחול ירידה של חמישה אחוזים בהיקף ימי המילואים אף שביחידות מסויימות לא תורגש ירידה במספר ימי הקריאה. הגברת האימונים תבוצע בכל הזרועות. יועלו שעות הטיסה, שעות הים ושעות המנוע לכל הכוחות המתאמנים – וזאת לפי סוגי היחידות וחשיבותן המבצעית.

מחריפה המחלוקת על ועידה

(המשך מעמ' 1)

פרס עצמו חש כפיות טובה מצד שר האוצר משה נסים, שכן הלה התחייב שנושא הסיוע לתק"ם יאושר לפני הקריאה הראשונה של הצעת התקציב. פרס, ששיתף פעולה עם שר האוצר בנושא התקציב, אינו מבין מדוע הסיוע לתק"ם מותנה בהצעת התקציב ויתבע תשובות משר האוצר בשיחתו עמו היום.

בינתיים העבירה המחלוקת סביב הועידה הבין־לאומית. יצחק שמיר סבור, כי אין כל החלטה של ממשלת ישראל בקשר לכינוס ועידה בין־לאומית ועל כן כל הדיבורים בנושא זה הם „קשקשים".

לעומתו אמר אתמול שמעון פרס בכנסת, כי „הכל פה" לא יוכל לשנות את העובדה, שהכנסת אישרה באוקטובר 1985 את הודעת ממשלתו בקשר להסכמת ישראל לועידה בין־לאומית. יצחק שמיר הגיב בטענה, כי „החלטת כנסת אינה מחייבת את הממשלה".

שרי המערך קיימו אתמול שתי ישיבות שעסקו במשבר התק"ם ובנושא הועידה הבין־לאומית. נודע, כי בישיבה השמיעו כמה שרים ובהם שר הבטחון יצחק רבין, שר החקלאות אריק נחמקין ושר הכלכלה גד יעקובי ביקורת, על שהמערך התנה את הצבעתו בביצוע הסכם האוצר עם התק"ם. בלחצם, הגמיש המערך את עמדתו בנושא זה ואינו עומד עוד על „לינקג'" חד־משמעי בעניין זה ומוכן להסתפק בביצוע הדרגתי של אישור תקציב, ביצוע הסדר התק"ם ולבסוף שעות הכספים תדון בהצעות אחרות לסייע לעיירות הפיתוח ולהתנחלויות בתנאי שלא יחרגו מההסכם הקואליציוני.

שרים אחרים, לעומת זאת ובראשם עזר וייצמן, דיברו על הצורך לפרק את השותפות עם הליכוד ולהביא להקדמת הבחירות. „תהיו גברים", קרא עזר וייצמן, „והפרקו את הממשלה הזו".

בסיום הישיבות הדגישו שרי המערך את תמיכתם בעמדתו של שמעון פרס בקשר לרעיון הועידה הבין־לאומית. נודע עוד כי בתחילה רצה שמעון פרס לפרסם הודעה המגנה אישית את יצחק שמיר ומכנה אותו בשם „ראש סיעה" בשל דבריו בכנסת. אולם בסופו של דבר הוא נאות להשמיט נוסח זה מההודעה.

שרי הליכוד הגיבו לעומת זאת תמימות־דעים, שהעמדות של פרס בימים האחרונים נועדו לפגוע במעמדו של ראש הממשלה יצחק שמיר לארה"ב.

לדברי שרי הליכוד, שהתכנסו בביתו של ראש הממשלה, גישתו של פרס מסוכנת למעמדה של ישראל. „שרי הליכוד מאמצים את ידי ראש הממשלה ומתייצבים לימין עמדתו השוללת ועידה בין־לאומית", נאמר בהודעת הסיכום. שרים בליכוד אמרו אמש ל„דבר", כי בשיחותיו עם ראשי הממשל בוואשינגטון יציג שמיר התנגדות חד־משמעית לוועידה הבין־לאומית.

בנושא הסיוע לתק"ם נאמר בהחלטת שרי הליכוד, שהם „מאשרים את הסיכום שהושג בנושא התקציב בין שר האוצר ליו"ר הקואליציה ועומדים על השגת סיוע לערי הפיתוח וישובי יהודה ושומרון ויפעלו בהקדם למימוש מטרה זאת".

הדגש בנוסח ההחלטה, כפי שאמרו שרים בליכוד ל„דבר", הוא על החלק השני של ההחלטה בנושא, כלומר על כך שיפעלו בהקדם למימוש הוספת הסיוע לערי הפיתוח וליו"ש.

מפלגת העבודה הישראלית
המרכז
אגף ההסברה

הרצאות, מפגשים, וימי עיון

יום חמישי י"ג בשבט – 12.2.87
טבריה אסיפה – השרה שושנה ארבלי אלמוזלינו
אשקלון מועדון כלכלי – ח"כ שמחה דיניץ
כפר המכביה כנס המשביר – השר גד יעקבי
בית פלדמן הרצאה – הח' אפרים חירם
אשדוד הרצאה – ח"כ אורה נמיר
אמעל מדריכי הנוע"ל – ח"כ חיים רמון
תל־אביב אסיפה – השר משה שחל

יום שישי – שבת י"ד – ט"ו בשבט 14־13.2.87
בית שמש, רמת־רחל, ירושלים, סניף גילה – ימי עיון – עוזי ברעם מזכ"ל המפלגה, הח' עמנואל זיסמן, הח' משה אבישרור
מזכרת בתיה ערב ראיונות – השר גד יעקבי
ת"א שכונת התקוה מפגש רעיוני הנא נוער עבודה
חיפה עובדי מוסכים – ח"כ שבח וייס

יום ראשון – ט"ז בשבט – 15.2.87
ירושלים כנס אקדמאים – ח"כ עדי אמוראי, הח' עמנואל זיסמן
נתניה מועצת סניף מורחבת – ח"כ רפי אדרי
לוד מועצת סניף מורחבת – השרה שושנה ארבלי אלמוזלינו
הוד השרון סדנא רעיונית – הח' יוסלה בר־ציון
רמת גן בי"ס בליך – הח' עפר בר־דוד
רמת גן תע"ש – הח' גדעון גזית
חיפה כנס – ח"כ שבח וייס
תל־אביב, מועדון מילוא התאחדות עולים – הח' רענן כהן
יפו חוג רעיוני – ח"כ אורה נמיר
תל־אביב סמינר חברות – ח"כ אליהו שפייזר, הח' רינה דוחן, הח' דורה לוי
בית שמש נעמת – שילוב אחרי – ח"כ עדנה סולודר
אור יהודה מועצת סניף מורחבת – סגן השר א. בר עוז

יום שני י"ז בשבט – 16.2.87
בכנסת מפגש עם מורים – עוזי ברעם, מזכ"ל המפלגה
יבנה מועצת סניף – הח' יוסלה בר־ציון, הח' תמר שלוי
נס ציונה מועצת סניף מורחבת – השר גד יעקבי
ירושלים מועצת המחוז – הח' ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, הח' עמנואל זיסמן, הח' יעקב גיל

יום שלישי י"ח בשבט – 17.2.87
ניר דוד סדנא רעיונית – הח' יוסלה בר־ציון
בי"ס תיכון מדרשת אלון
רמת־גן תא החברות – הח' עפר בר־דוד
תל־מונד מזכירות סניף – הח' גדעון גזית
ירושלים הרצאה – השר גד יעקבי
תל־אביב ועדי עובדים – ח"כ חיים רמון

יום רביעי י"ט בשבט – 18.2.87
רעננה סדנא רעיונית – הח' יעקב אשכול
רחובות מועצת סניף – הח' יוסלה בר־ציון, תמר שלוי
פרדס חנה פגישות פעילים (מחוז השומרון) – הח' רענן כהן
אפעל נוער מרו"ל – ח"כ שבח וייס
נס־ציונה סדנא רעיונית פוליטית – ח"כ אורה תמיר
בית־שמש מועצת סניף – ח"כ נחמן רז
קרית־ענבים יום עיון לכלכלנים – ח"כ חיים רמון
ועד הפועל משלחות תנועת העבודה הציונית – הח' יוסלה בר־ציון

יום חמישי כ' בשבט – 19.2.87
ת"א אולם הרצפלד כנס מזכירי סניפים – הפותח: עוזי ברעם, מזכ"ל המפלגה
באר־שבע מועצת סניף מורחבת – השרה שושנה ארבלי אלמוזלינו
רמת־גן מועצת סניף מורחבת – ח"כ שמחה דיניץ
חיפה סימפוזיון – ח"כ שבח וייס
עכו מועצת סניף מורחבת – סגן השר א. בר־עוז
חולון ועדי עובדים – ח"כ אורה נמיר
יבנאל+נוה עובד מועצת סניף – ח"כ נחמן רז
קרית מוצקין מועצת סניף
חיפה אקדמאים – השר משה שחל
בית פלדמן הרצאה – הח' פיני שומר

יום שישי ושבת כ"א – כ"ב 21־20.2.87
כפר סילבר כנס כיתות י"ב – הח' יוסלה בר־ציון
תל־קציר הרצאה – ח"כ שבח וייס
גוש־ברל עובדי „כור" – הח' עמרם לוק
בני־ברק ימי עיון בשפיים – הח' דוד זכות, הח' בני כנעלסון, הח' עפר בר־דוד
כפר־סבא קפה פוליטי – השר גד יעקבי

יום ראשון כ"ג בשבט – 22.2.87
רעננה מועצת סניף מורחבת – ח"כ רפי אדרי
שפיים סדנא רעיונית – הח' יוסלה בר־ציון
הרצליה תע"ש – הח' עפר בר־דוד
גבעתיים סביון רוטרי – הח' אורי גורדון
תל־אביב מזכירות אגף התרבות [illegible]
קרית אונו מועצת סניף מורחבת – סגן השר א. בר־עוז
גבעתיים מועצת סניף [illegible]
חוג זבולון אסיפה – ח"כ אורה נמיר
אפעל במות אפעל – שר הבטחון יצחק רבין, השר משה נסים, השרה שושנה ארבלי אלמוזלינו, מזכיר הנק"ם ישעיהו פרי

יום שני כ"ד בשבט – 23.2.87
בת־ים בי"ס תיכון מדרשת אלון
תל־כביר, נוה עופר אסיפה – הח' עפר בר־דוד
ירושלים מכון שרת / כנס מורים – הח' יוסלה בר־ציון
תל־אביב ותיקות התנועה – הח' רינה דוחן, דורה לוי
פרדס חנה מועצת סניף מורחבת – השר גד יעקבי
חיפה כנס מורים (בירושלים) – ח"כ שבח וייס
ראשון לציון גימלאים – הח' יובל פרנקל
ירושלים ותיקות התנועה – הח' רבקה מליץ, עליזה נמרודי

יום שלישי כ"ה בשבט 24.2.87
רחובות גימלאים – הח' עפר בר־דוד
אפעל סמינר – נקלטים – הח' יוסלה בר־ציון
חולון מועצת סניף מורחבת – השר גד יעקבי
בכנסת תלמידים – ח"כ חיים רמון

יום רביעי כ"ו בשבט – 25.2.87
בית־שאן, כפר תבור, עפולה – עוזי ברעם מזכ"ל המפלגה
טבריה – ביקור בסניפים – הח' יוסלה בר־ציון
נתניה תע"ש – ח"כ שבח וייס
ירושלים צעירים
קרית אונו מועצת סניף מורחבת – ח"כ שבח וייס
פתח־תקוה חוג משוב – הח' רענן כהן

יום חמישי כ"ז בשבט – 26.2.87
רמת גן אקדמאים – ח"כ רפי אדרי
יראון סדנא רעיונית – הח' יוסלה בר־ציון
תל־כביר, נוה עופר אסיפה – הח' מאיר ברואלו
חיפה אחוזה כנס נוער – ח"כ שבח וייס
חדרה מועצת סניף מורחבת – סגן שר א. בר עוז
בת־ים הרצאה – ח"כ אורה נמיר

יום שישי־שבת – כ"ח־כ"ט בשבט 27־28.2.87
בית־ברל סיכום סמינר המשמרת הצעירה – עוזי ברעם מזכ"ל המפלגה
יד מרדכי כנס נוער – הח' יוסלה בר־ציון
פתח־תקוה יום עיון ברמת־רחל – הח' שמעון שטרית

פתחנו סמינרים „לקידום המודעות הרעיונית – פרקטיקה" בסניפי המפלגה:
הוד השרון, רעננה, נס־ציונה.
סמינרים דומים בהכנה בסניפים נוספים.

ועידת חיפה
הכנס השני
מחוז חיפה
הכנס ייערך בסימן
100 שנה להולדתו של בן־גוריון
ויוקדש לנושא: השלום במזרח התיכון
המשתתפים:
משה שחל – שר האנרגיה והתשתית
אריה גוראל – ראש עיריית חיפה
משה ורטמן – מזכיר מ.פ. חיפה
יוסף אלמוגי –
דב גרפנקל – מזכיר המחוז
יוסלה ברציון – יו"ר אגף ההסברה.
אורח הכנס:
מוחמד בסיוני – שגריר מצרים בישראל.

מעריב. להיות בעניינים.

קרא מחר במעריב יום ו':

תופעה: ירידה למזרח ולמערב. אברהם תירוש כותב על החוזרים לברה"מ. יאיר לפיד ששב מלוס אנג'לס מספר על גדודים של צנחנים ויוצאי גולני בחוף המערבי.

דיוקן: הנביא יהושפט הרכבי. נביא זעם החוזה פורענות דמוגרפית שתחסל את הבית השלישי. מאת יעל פרימלמן.

חברה: מדד הדמוקרטיה. יצחק בן־חורין על מדד חדש בישראל. באוניברסיטת ת"א קבעו שהציון התלת־חודשי הוא – 60.

מוסף מיוחד – מעריב בן 40 מאמרים של עזריאל דיסנצ'יק ושמואל שניצר. שלושה דורות במעריב: הסב – דוד גלעדי, האב – יוסף לפיד, הנכד – יאיר לפיד. פרק מספרו של ד"ר עזריאל קרליבך. הודו – יומן דרכים.

אמנון אברמוביץ – דו"ח ★ מיכל קפרא – על הרבנית גליקסברג ★ יוסף חריף – המשבר בין המפלגות ★ רן דגני – משפט: של מי את ילדה ★ שרי בת־יעקב – מניה שוחט החיים במעברון

יהושפט הרכבי

יצחק שמיר

הרבנית גליקסברג

מעריב

הנשיא אסד והמלך חוסיין בשיחתם שלשום בדמשק שהתמקדה במצב בלבנון. אתמול נועדו שני המנהיגים לשיחה נוספת ואחר־כך שב חוסיין לארצו. מנהיג לוב הקולונל קאדאפי שיגר אתמול פנייה דחופה לאסד לאפשר הכנסת מזון למחנות הפליטים בלבנון הנתונים במצור ממושך על־ידי השיעים. (כתב: דן אבידן; צילום: א.פ)

בעוד המטוסים העיראקים מפציצים:

הפגנות־המונים באיראן במלאות 8 שנים למהפיכה

ניקוסיה (רויטר). – ברחובי איראן צעדו אתמול המוני בני העם האיראני את יום השנה השמיני למהפכה האיסלאמית בהפגנות המונים, בה בשעה שמטוסים עיראקים הפציצו ערים איראניות.

משרד התעמולה האיראני הודיע אתמול, כי טיל איראני נורה על בירת עיראק לאחר שתושביה הוזהרו ונתבקשו לפנות את העיר. הדבר נעשה, לדברי המשרד, כגמול על תקיפות חיל האוויר העיראקי. משרד התעמולה העיראקי הכחיש את דבר פגיעת הטיל, אבל עדי ראיה תושבי בגדאד סיפרו שעות אחדות לאחר מכן, כי קול נפץ עז נשמע ברחבי העיר ושאמבולנסים ומכוניות כיבוי נראו חולפים ברחובות בוסטם לעבר פרבריה הדרומיים.

סוכנות הידיעות העיראקית דיווחה אתמול על תקיפת תשע ערים על־ידי מטוסיה, בהן הבירה טהראן. הסוכנות האיראנית הרשמית „אירנה" דיווחה, לעומת זאת, כי בעוד שטהראן עצמה לא הותקפה, נהרגו אזרחים רבים ורבים אחרים נפצעו בתקיפות חיל האוויר העיראקי על אזורי מגורים בשש ערים ובהן העיר הקדושה קום.

מנהיגי איראן קראו אתמול לבני עמם לגלות השתתפות ערה בהפגנות ובהצהרות ולעשות אותן להפגנות תמיכה נלהבות בהמשך המלחמה עד להשגת מטרתה – הפלתו של משטר סדאם חוסיין.

השיעים מנעו אספקת המזון לפלשתינים בבורג' אל־ברג'נה

ביירות, (עיר ועיר). – אנשי מיליציית „אמל" השיעית הצרים על מחנות הפליטים ליד ביירות, מנעו אתמול מעבר של שיירת מזון למחנה בורג' אל־ברג'נה, שתושביו נאלצו לאחרונה, על פי דיווחי התקשורת, לאכול חתולים ואף עכברושים כדי להישאר בחיים.

מקורות במיליצית „אמל" מסרו, כי מעבר השיירה עוכב בגלל אי הסכמה של הרגע האחרון בעניין פרטי תכנית השלום, שנועדה לשים קץ ל„מלחמת המחנות" בלבנון.

כזכור הוסכם, כי הפלשתינים יפנו את הכפר האסטרטגי מגדושה, שבדרום לבנון ושבתמורתו יסירו השיעים את המצור מעל מחנות הפליטים.

מעבר שיירת המזון נדחה להיום, משום שאנשי „אמל" טרם הספיקו לחזור ולתפוס את עמדותיהם בכפר מגדושה.

בחודש שעבר נסוגו הפלשתינים מן הכפר, ואת מקומם תפסו אנשי מיליציה סוניים. דבר זה לא סיפק את השיעים, אך לדברי „אמל" הושג ביום ג' בערב הסכם בדמשק בין מנהיגם נביה ברי לבין הפלשתינים, שבו נקבע, כי הסונים יוחזרו את העמדות לאנשי „אמל" ושתמורת זאת תעבור שיירת מזון למחנה בורג' אל ברג'נה.

קודם לכן נמסר מתוניס, כי אש"ף דרש לכנס ישיבת חירום של מועצת הבטחון, כדי לדון בהגשת סיוע חירום למחנות הפליטים הפלשתיניים הנצורים בלבנון.

משלחת לובית רמת־דרג ביקרה במוסקווה לקבל התחייבות תמיכה

ביירות (עים). – משלחת לובית רמת דרג ערכה ביקור רשמי במוסקווה, שבמהלכו נועדה עם מנהיגי ברה"מ, כותב העתון הלבנוני „א־ספיר". לדברי העתון, התחייבה ברה"מ לתמוך בלוב במאבקה נגד האויב האמריקאי.

אשר לבעיית צ'אד, כי ללוב יש אינטרס לפתרונה באמצעות מו"מ, בעוד שטריפולי סבורה, כי ארה"ב הכלולה ברעות במאיים על בטחונה של לוב בהפצת מלחמה בצ'אד מחדש.

העתון מוסיף וכותב, כי ברה"מ סבורה, לפתור את בעיית המזה"ת באמצעות ועידה בינלאומית שבה ישתתפו נציגים מכל הצדדים. לוב מתנגדת באופן עקרוני לכינוס ועידה זו, וסבורה כי „בעיית המזה"ת היא בעיה של מלחמה, קיום בין הערבים לציונים".

אשר לפילוג באירגון אש"ף כותב העתון, כי הסובייטים והלובים הסכימו להמשיך בפעילות לאיחוד פלגי אש"ף. שני הצדדים גם הסכימו על הצורך להביא לסיומה של מלחמת איראן־עיראק בדרכי שלום.

„ברה"מ הביעה נכונות לשים קץ לנוכחותה הצבאית באפגניסטן בהקדם ולקיים מגעים ישירים עם פקיסטן ואיראן לשם השגת מטרה זו.

שני הצדדים הסכימו לגבי חשיבות הסיוע להשכנת שלום בלבנון ולגבי הצלחתו של הפיוס הלאומי. לשם כך, יש לשים קץ לתוקפנות הישראלית כלפי לבנון.

המשלחת הלובית נועדה עם גרומיקו, שר החוץ שוורדנאדזה וכן עם שר ההגנה סוקולוב.

ראשאד א־שאווה לעיתון ירדני:

„לא יהיה שלום צודק כל עוד ישראל היא החזקה ביותר"

רבת־עמון (עים). – „לא יהיה שלום צודק ומלא באיזור כל עוד ישראל היא החזקה ביותר" – אמר ראשאד א־שאווה, ראש עיריית עזה לשעבר, בראיון שהעניק לעתון הירדני „אל־דוסתור".

שאווה, שהעניק את הראיון במהלך ביקור בירדן, ציין, כי „השלום שלו מיוחלים עמי האיזור לא יושג אלא לאחר שיושג איזון כוחות בין מדינות ערב לישראל". עוד אמר, כי הפילוג והעדר סולידריות ערבית הם הגורמים לעיכוב השלום באיזור. הוא ציין כי „כל פתרון שיוצע עתה יהיה בבחינת כפיית התנאים של החזק על החלש".

בתשובה לשאלה בנוגע ל„חטיפת הספינה", שעל סיפונה היו 50 פלשתינים בלב ים" השיב שאווה: „למה אתה יכול לצפות מאויבך", בהוסיפו, „ישראל אינה חוששת לבצע כל פעולה, מכיון שהיא הצד החזק ביותר באזור, בהעדר רצון ערבי סולידרי, שישים קץ ליהירות הישראלית".

שאווה סיפר כי הוא ביקר בירדן כדי לדון עם הירדנים בתאום תכנית הפיתוח ברצועת עזה. הוא נועד עם מרואן דודין, השר הירדני לעניני השטחים ודיווח לו על כמה פרוייקטים בתחומי החקלאות, התעשיה, הבריאות והחינוך, שיש לדעתו לאלתר. שאווה ציין עוד, כי ממשלת ירדן הקציבה 1.5 מליון דינאר לתכנית הפיתוח.

באשר להתקרבות המועד לחידוש הפעילות של הועדה המשותפת לירדן ולאש"ף להשכת סיוע לתושבי השטחים אמר שאווה, כי חידוש פעילות הועדה מבשרת טובות.

„יוסף ביגון לא שוחרר משום שסירב להגיש בקשת חנינה"

(ע). – אסיר־ציון יוסף ביגון אינו כלול ברשימת 140 האסירים הפוליטיים ששוחררו בבריה"מ־המועצות משום שסירב להגיש בקשת חנינה – מסר סרגיי גרגוריינץ, מתנגד למשטר הסובייטי והמקורב לאיחודי, אשר ישב בכלא צ'יסטופול יחד עם יוסף ביגון.

הדברים נמסרו בשיחה טלפונית ממוסקווה, שנערכה אתמול, עם ד"ר לאור לוברסקי מתל־אביב, ידידו האישי של יוסף ביגון.

לוברסקי התקשר לדירתה של אינה ביגון, שם שהה סרגיי גרגוריינץ. סרגיי שישב 3 פעמים באותו תא עם ביגון, בכלא צ'יסטופול, סיפר כי רק 3 אסירים פוליטיים והוא ביניהם שוחררו מיד, שאר האסירים הועברו לבתי הכלא ושם נשפטו, כדי להשיג מהם הצהרת אמונים למדינה, טרם שחרורם.

כתבי החוץ שהשתתפו במסיבת עתונאים שלשום במשרד החוץ במוסקווה, מסרו כי ביום לאינה ביגון ולסרגיי גרגוריינץ את דברי הדובר משרד החוץ הסובייטי, שהודיע כי מספר האסירים הפוליטיים ששוחררו הגיע ל־140.

הדובר הסובייטי, גנאדי גראסימוב הודיע במפורש, כי יוסף ביגון לא ישוחרר בגלל סירובו לבקש חנינה.

ד"ר לאור לוברסקי מסר, כי אינה ביגון סיפרה לו, שהמכונית השחורה של המשטרה החשאית עדיין חונה ליד ביתה, מאז יום ראשון, ואם לא יתנו לה לצאת מהדירה תמשיך להפגין.

נעמ"ת דוחה הכחשות הרב דוד גרוסמן

מלאך המוות נמצא בין הנשים – נאמר בבטאון המועצה הדתית

בתגובה להכחשותיו של הרב דוד גרוסמן ממגדל העמק אתמול בוועדת הפנים של הכנסת, כי אסר על נשים להשתתף יחד עם גברים בהלוויות – פנתה מזכ"ל נעמ"ת משה להבלסקי ליו"ר הוועדה בדרישה כי הרב יתן להבין נספד בוועדה, במרס יוסף המשקפות.

מזכ"ל נעמת אומרת, כי היא נדהמת מכך שהוועדה דנה בנושא במעמד צד אחד, וכי בידי נעמ"ת עדויות ומסמכים המאששים את טענת נעמ"ת לגבי מה שקרה במגדל העמק.

לידי נעמ"ת הגיע עיתון פנימי, שמוציאה המועצה הדתית בעיירה, ושמו „שלהבת" (15). ובו ההודעה הבאה לציבור:

„הננו להודיע בזה כי הרבנות המקומית, לאור האסונות שפקדו את הישוב לאחרונה החליטה להנהיג תקנה, שיסודה על־פי הזוהר הקדוש והיא, שהנשים ילוו את הנפטר רק עד סוף הנפטר, משם והלאה לקבורה ילוו רק הגברים בלבד, וכמה אנחנו נמנע מעצמנו את הדברים המסורים, שבאים על ידי שהנשים הולכים עם הנפטר עד הקבר".

העיתון הפנימי מצטט כסימוכין את פרשת ויקהל קצ"ו בספר הזוהר והמסביר, כי „מלאך המוות נמצא בין הנשים, ולמה דווקא ביניהם, כי כך דרכו מאז היותו את נחש, כל פעם שהורג אדם, מתערב בין הנשים המלוות משעת צאת המטה לבית קברות עד החזרה לבית, וגורם מות לכמה אנשים לפני זמנם".

על ההודעה חתומים בברכת הרבנים המקומיים והמועצה הדתית מגדל העמק.

אתמול בכנסת — שלמה גינוסר וטובה צימוקי

נדחו שלוש הצעות אי־האמון על העיכוב באישור התקציב

פרס: לא נהיה המובילים בהטלת סנקציות על דרא"פ

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

הכנסת דחתה אתמול ברוב קולות שלוש הצעות אי־אמון של סיעות מפ"ם, ר"צ ו„התחיה" בענין העיכובים באישור התקציב.

שר התחבורה חיים קורפו, שענה להצעות בשם הממשלה, שם ללעג את הצעות אי־האמון התכופות, שמעלות סיעות האופוזיציה. „אין ביטוי רב יותר לזלזול בכנסת מאשר הצעות אי־אמון חדשות לבקרים", אמר השר. הוא כינה את דברי הדוברים כ„הבלים", ואמר כי אין טעם להתווכח עמם.

דבריו של קורפו גרמו לקריאות ביניים של המציעים. כל הדוברים תקפו קשות את הממשלה על הפירוד בה, על העדר מסר ברור ועל החלטותיה הלא עקביות.

ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם אמר, כי בשבוע האחרון יש להביע אי־אמון הן בממשלת הליכוד והן בממשלת המערך. לדבריו, הממשלה הפגינה חוסר יכולת לתפקד כגוף מבצע האחראי על משק המדינה. בפעולותיה האחרונות, אמר גרנות, פגעה הממשלה בכנסת ובתהליך החקיקה.

גרנות לא חסך את שבטו גם ממפלגת העבודה, המרגישה עצמה מבוישת – לדבריו – בבואה להגן על הסקטור היצרני ביותר במדינה – התנועה הקיבוצית. „עמדתה האווילית של מפלגת העבודה מאפשרת לאנשים, שלא הקימו אף מפעל בארץ הזו, להופיע בדרישות עזות מצח מול בקשותיה של התנועה הקיבוצית", אמר.

ח"כ יוסי שריד מר"צ אמר, כי ממשלת שמיר־פרס היא ממשלת אי־האמון המתמיד. לדבריו, האופוזיציה לעולם לא תצליח להדביק את הקואליציה באי־האמון שהיא רוחשת לעצמה ולממשלה.

שריד הזכיר, כי כאשר קמה ממשלת הליכוד הלאומי לפני שנתיים, אמרו עליה כי „רוח חדשה תרחף על פני הארץ". „והרוח המרחפת מאז משברת הרים ואנשים ערכים ונרמסים. זו לא רק ממשלת העצה הרעה, אלא גם ממשלת הדוגמא הרעה", סיכם שריד.

ח"כ גרשון שפט מ„התחיה" אמר, כי תנועתו מגישה אי־אמון בגין הקפאת ההתיישבות ביהודה ושומרון. לדבריו, זוהי שערוריה שבתקציב אין סכומים לשמירה מינימלית על ההתיישבות.

שפט שיבח את חברי הליכוד בוועדת הכספים, שהגנו על האינטרסים של ההתיישבות, ופנה לשמיר בבקשה לקיים את הסעיף הקואליציוני בקשר לעיבוי ההתיישבות.

בדיון שהיה לאחר ההצעות הביעה ח"כ חייקה גרוסמן ממפ"ם את צערה על כך, שחילוקי הדעות בין המערך לליכוד מסתכמים במקח וממכר על שקלים ולא על עקרונות, וכך מטשטש הגבול המהותי בין ההתיישבות העובדת ובין ההתנחלויות.

ח"כ אברהם שפירא מאגו"י אמר, כי יש להצטער על היחס שמגלות המפלגות הגדולות שבשלטון כלפי מוסדות התורה במדינה. „יש הרגשה שמוסדות התורה נמצאים בגלות במדינת היהודים", אמר ח"כ אברהם שפירא.

ח"כ אברהם שפירא אמר עוד, כי בקשת התק"ם הובאה לאחר בדיקה מכושכת של האוצר, אבל כאשר הובאו בקשות נוספות ללא בדיקה הועלתה גם הבקשה ביחס לעזרה למוסדות התורה.

ועידה בינלאומית

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול בכנסת, כי אם ישראל תתנגד עכשיו לועידה בינלאומית לשלום, ייקטע תהליך השלום והאצבע המאשימה תופנה כלפי ישראל.

פרס, שענה לשאילתות בעל־פה של חה"כ גאולה כהן („התחיה"), שבח וייס („מערך") ויאיר צבן (מפ"ם) אמר, כי ישראל מוכנה להשתתף בועידה בינלאומית כחלק מתהליך השלום. „אני נגד מו"מ במסגרת ועידה בינלאומית, אבל אני בעד מו"מ ישיר שיכול להיפתח על־ידי פורום בינלאומי לזמן מוגבל", הוסיף פרס את עמדתו.

פרס הבהיר, כי ישנן החלטות של הממשלה התומכות בועידה בינלאומית כפתיחה לתהליך השלום. לדבריו ההחלטה הזו התקבלה ב־1977 בידי הממשלה, שהיתה כמעט רובה ממשלת ליכוד. הוא ציין, כי יש גם החלטת כנסת מפורשת בענין פתיחת מו"מ ישיר באמצעות פורום בינלאומי.

פרס הוסיף, כי גם לפני פתיחת ועידה בינלאומית ישנן עדיין נקודות רבות השנויות במחלוקת עם ירדן ועם מצרים, בין השאר על הייצוג הפלשתיני.

היחסים עם דרום־אפריקה

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס אמר, כי אין לישראל ענין להעמיק את היחסים עם דרום־אפריקה, אלא רק לצמצם אותם. הוא אמר את הדברים בדיון מסובב על זכויות האדם ומשטר האפרטהייד בדרום־אפריקה.

פרס אמר, כי ישראל והיהדות, שוללים כל צורה של אפליה. „אין פשרה בין יהדות לבין אפרטהייד, ואני מגנה ללא הסתייגות כל צורה של גזענות", אמר פרס.

בהתייחסו ליחסי ישראל־דרום־אפריקה, אמר פרס, כי בעולם מתנהל ויכוח על הדרך היעילה לסיום האפרטהייד, אך לדבריו בנושא זה ישראל לא צריכה להיות הכוח המוביל בעולם.

לנתק הקשרים

ח"כ מאיר וילנר מחד"ש קרא לעומת זאת לנתק את הקשרים הכלכליים והצבאיים עם דרא"פ. הוא אמר, שהמשטר בדרום־אפריקה הוא המשך למשטר של גרמניה הנאצית, וחרפה היא שישראל מקיימת קשרים הדוקים עם משטר האפרטהייד יותר מכל מדינה אחרת.

ח"כ גאולה כהן („התחיה") אמרה, כי סביב נושא זכויות האדם נרקמה תרבות של צביעות. „הנורמות המוסריות שטובות ליחסים בין אדם לחברו לא יפות תמיד ליחסים שבין מדינה למדינה. לא אבקר לעולם בדרום־אפריקה, אבל לא אדרוש שממשלת ישראל תטיל חרם טוטאלי עליה", אמרה כהן.

ח"כ שולמית אלוני מר"צ קראה לישראל להצטרף למאבקים למען זכויות האדם, גם כשאינם קשורים ביהודים.

אלוני קראה את הצעת ההחלטה, שיזמה ר"צ ושעליה חתמו חברי כנסת מכל הסיעות. לפי ההצעה קוראת הכנסת לממשלת דרום־אפריקה להסתלק ממדיניות האפרטהייד.

יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות:

מיליארד דולר הושקעו בהקמת 200 ישובים שרובם לא יצרניים

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" [illegible]

בעשור האחרון הושקעו בהקמת 200 ישובים – ביניהם בני עשר משפחות – יותר ממיליארד דולר. חלק גדול מאד מישובים אלה הוקם מעבר לקו הירוק. דברים אלה אמר אמש יו"ר המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית, [illegible] זוילי, במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

זוילי אמר, שהשקעת מחציתו של הסכום בביסוס המושבים והקיבוצים, היתה מונעת כמעט לגמרי את המשבר הנוכחי שבו שקוע סקטור זה. מדיניות כלכלית והתיישבותית אחרת היתה מונעת את המשבר הקיים היום בהתיישבות, הטעים זוילי ואמר, כי יידרש עוד עשור שלם, כדי לשלם את מחיר התקופה הזו.

בהתייחסו למשבר העמוק על ההתיישבות, המעיק על המערכת החקלאית, אמר זוילי, כי הפתרון לבעיות הכלכליות של ישובי רמת הגולן וישובי בקעת הירדן מחייב מחיקת חובותיהם בהיקף 100 מיליון דולר. „ללא מחיקת חובות בהיקף כזה, לא יהיה פתרון לבעיית ישובים אלה ושום פריסת חובות לא תפתור את הבעייה". זוילי אמר, כי כך גם עולה מהמלצות ועדת־רביד, והוסיף, כי פעולה דומה יש לבצע בקשר לתנובת המושבים.

זוילי אמר, כי אין שום התחייבות מצד הממשלה או מצד שרי המערך בדבר הקמת ישובים חדשים. ממשלת האחדות הסכימה על הקמת שישה ישובים בלבד. מתוך 6 ישובים אלה, ארבעה כבר הוקמו והשניים הנותרים שטרם הוקמו הם ישובים עירוניים שבנייתם בסמכות משרד השיכון. משרד זה לא ביצע את המוטל עליו. זוילי אינו מבין מדוע יש למשרד השיכון 28 מיליון דולר להקים ישובים חדשים ביהודה ושומרון, „כשאין אף תקציב להקים ישובים שהיה צריך להקים קודם לכן".

הגשם לא הרתיע את פועלי „סיאט" במאדריד, שהפגינו באלפיהם בחוצות בירת ספרד במטרה לחדש את המו"מ על הסכמי השכר (צילום א.פ)

סחבת במימוש הנחיית בג"צ על מחירי המכוניות

מאת אריה אורן, סופר „דבר"

משרד־האוצר נוקט סחבת מכוונת בביצוע הנחיית בג"ץ בעניין מחירי המכוניות ויבואני הרכב שוקלים נקיטת אמצעים משפטיים בעניין זה, כך נודע אמש לסופר „דבר".

בג"ץ הורה ביום ב' למשרד־האוצר לבחון את תחשיבי היבואנים ולהחליט על שיעור העלאת מחירי המכוניות ועל מועד תחולתה תוך 14 יום. עם זאת, חייב בג"ץ את היבואנים להגיש לאוצר את התחשיבים ואת המסמכים הדרושים לו תוך חמישה ימים.

חב' החשמל ממליצה לבנות בחיפה את תחנת הכוח – „משיקולי בטחון"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

שיקולים בטחוניים מובהקים הניעו את הנהלת חברת החשמל להמליץ בפני הדירקטוריון שלה לבנות את תחנת הכוח החדשה בהספק של 1,100 מגאווט בחיפה ולא בחדרה, אף שעלות ההקמה בחיפה תהיה גבוהה ב־81 מיליון דולר.

פירוש הקמת תחנה חדשה יהיה ריכוז של 43 עד 50 אחוזים מאמצעי ייצור החשמל במקום אחד, בעוד שמיקומה בחיפה יבטיח פיזור אמצעי הייצור, בארבעת האתרים הקיימים כיום לאורך החוף – אשקלון, תל־אביב, חדרה וחיפה. ריכוז כזה עלול להיות סכנה בטחונית, עקב הכנסת טילים בעלי כושר פגיעה מדוייק לשירות האויב.

את השיקולים האלה פרש אתמול מנכ"ל חברת החשמל יצחק חופי, במסיבת עיתונאים בחיפה בהשתתפות המהנדס הראשי של החברה משה כ"ץ. המלצת ההנהלה נידונה בדירקטוריון, שיקבל את החלטתו עוד החודש. אחר־כך תועבר התכנית לאישור המועצה הארצית לתכנון ובנייה.

יצחק חופי מסר, שהתחנה בחיפה תעלה כ־840 מיליון דולר בתוספת כ־51 מיליון דולאר, שיוציאו גורמים אחרים. לדבריו, רחוק לקבל את האישורים להקמת התחנה, משום שתכנונה ובנייתה יימשכו שמונה – תשע שנים. לפי התכנית, היחידה הראשונה בהספק של 550 מגאווט תפעל ב־1996.

המנכ"ל הסביר, שצריכת החשמל עולה בשיעור של ששה אחוזים בשנה, בין השאר, כתוצאה של העלאת רמת החיים השימוש המוגבר במכשירי חשמל ביתיים.

יצחק חופי מסר עוד, שבתחנה החדשה בחיפה תיבנה ארובה בגובה 300 מטר. הארובות הגבוהות ביותר שבשימוש בארץ הן בתחנת „מאור דוד" בחדרה והן מגיעות לגובה של 250 מטר.

הגבהת הארובה בחיפה צריכה לענות על הבעיה האקלוגית של העיר והסביבה, הסובלות מזיהום אוויר. הוא מסר, שאם הגורמים הממונים יכרכו את מתן האישורים בחובה להתקין קולטנים שעלותם כ־250 מיליון דולאר, תמליץ הנהלת החברה להקים את התחנה החדשה בשטח תחנת „מאור דוד" בחדרה.

מנכ"ל חברת החשמל:

„לישראל אין אופציה לבניית תחנת כוח גרעינית במאה הזאת"

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

אין לישראל שום אופציה לבניית תחנת כוח גרעינית במאה הזאת – אמר אתמול מנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי, בביקורו בחיפה.

חופי מסר, כי האופציה הצרפתית ירדה מן הפרק ואין שום גורם אחר בעולם שמציע כיום לישראל לבנות תחנת כוח גרעינית. גם אם תהיה הצעה כזאת בשנים הקרובות, בניית התחנה לא תושלם עד סוף המאה.

המדינות בעלות כושר ייצור תחנות גרעיניות, כגון ארה"ב, קנדה ובריטניה, מתנות הסכמתן לביצוע הפרויקט בישראל בהתחייבותה להצטרף לאמנה בינלאומית שתאפשר לגורמים זרים לפקח על כל המתקנים הגרעיניים בארץ. ישראל דוחה התניה זו. מלבד זאת, מבקשת ישראל סיוע כספי בתנאים נוחים לפרויקט תחנה גרעינית ותנאי זה אינו קביל על־ידי הצרפתים, אשר היו מוכנים לרכך עמדתם בנושא הצטרפות ישראל לאותה האמנה בינלאומית אילו היה בידה של ישראל לממש את הפרויקט בכוחות עצמה ובתנאים המקובלים בשוק מנקודת ראות צרפתית.

שמיר: אפשר להשיג הבנה עם ארה"ב על דרא"פ

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר סבור, כי על ישראל לצמצם את קשריה עם דרום אפריקה, אך זאת בלי לפגוע באינטרסים האסטרטגיים של ישראל.

ראש הממשלה ידון בנושא בשיחותיו בוואשינגטון בשבוע הבא ויסביר את יחסיה המיוחדים של ישראל עם דרום אפריקה, במיוחד בגלל הקהילה היהודית הגדולה שם.

יצחק שמיר מעריך, כי יהיה אפשר להגיע להבנה בנושא זה עם הממשל האמריקאי בלי שיגרמו נזקים לישראל.

המלונאים קוראים לשמיר לפעול בארה"ב לעידוד התיירות לישראל

נשיא התאחדות המלונות בישראל, אלי פפושדו, קרא לראש הממשלה, יצחק שמיר, כי בביקורו הקרוב בארה"ב יפעל לעידוד והגברת התיירות מארה"ב לישראל, אשר ניזוקה קשות בשנה האחרונה כתוצאה מפעולות הטירור העולמי.

במברק ששלח פפושדו לראש הממשלה הוא אומר בין השאר: יש לכלול ליעדי המסע המדיני החשוב גם יעד נוסף והוא קריאה להגברת תנועת התיירות האמריקאית לישראל. הוא קרא לשמיר להעלות נושא זה במגעיו עם נשיא ארה"ב, במסגרת הופעותיו באמצעי התקשורת וכן בפגישותיו עם ראשי הקהילה היהודית בארה"ב.

הוחרמו „פרוטוקולים של זקני־ציון" שהופצו בפאריס

מאת גדעון קוץ, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). בית־המשפט הגבוה בפאריס הורה להחרים את העותקים של „הפרוטוקולים של זקני ציון" שנמכרו מזה חודשים אחדים בחנות ספרים המתמחה בפירסומים מן העולם הערבי.

הספרים שהוחרמו על־פי תביעת הליגה נגד גזענות ואנטישמיות נדפסו בערבית ובצרפתית בכווית, ונאמר בהם כי הם כוללים את „הטקסט המלא הנאמן למקור, שאומץ בקונגרס הציוני בבאזל ב־1897".

הקפאה זמנית בצמצום התקנים במשרד הבריאות

מאת רנקה הרניש, סופרת „דבר"

שר האוצר, משה נסים, הורה לנציבות שירות המדינה להקפיא באופן זמני את צמצום התקנים במשרד הבריאות.

השר נסים החליט על כך אמש, בתום הפגישה הראשונה של נציגי משרד האוצר ומשרד הבריאות מתוך סידרת הדיונים שיקיימו שני המשרדים בעניין המחלוקת על קיצוץ התקנים והתקציב של משרד הבריאות. הדיונים יימשכו, כנראה, כשבועיים ועד סיומם לא יקוצצו התקנים לפי הוראת השר נסים.

שובתת־רעב בווינה מבקשת אשרת כניסה לבריה"מ – לראות אמה

סופיה לנדבל פתחה אתמול בשביתת־רעב מול השגרירות הסובייטית בוינה, בתביעה להעניק לה אשרת כניסה לבריה"מ, כדי להתראות עם אימה, חיה קוחינה במינסק, החולה אנושה בסרטן ושימיה ספורים.

על כך מסר חיים צ'סלר, מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בישראל בשיחה טלפונית מוינה.

לדברי צ'סלר, בקשת האשרה של סופיה לנדבל הוגשה לשגריר הולנד במוסקווה ב־27 בינואר. ב־2 בפברואר נפגש שגריר הולנד עם סגן המנהל הקונסולרי במחלקה למזה"ת במוסקבה והלה אמר לו, כי עניינים מסוג זה מטופלים במהירות רבה. למרות זאת, כשחלפו שבועיים מקבלת הבקשה, לא נתקבלה שום תשובה. לפי התקנות החדשות, מתחייבת תשובה תוך שלושה ימים, במקרים כאלה.

המשביר לצרכן

תה וקפה אנגלי St Michael

Marks & Spencer מבית

שהגיע באיחור למבצע "שבועיים בריטניה"

קפה נמס גבישי | באיכות ובמחיר ללא תקדים | תה אנגלי בשקיות

● צנצנת 100 גר' רק 5.70 ש"ח
● צנצנת 200 גר' רק 11.00 ש"ח
● 100 גר' Freeze Dried רק 7.50 ש"ח

עד אזילת המלאי

3 סוגי תה
●Extra Strong
●Fine Flavor
●Breakfast Blend
רק 4.70 ש"ח

להשיג בכל בתי הכל-בו של המשביר לצרכן ובחנות "סנט-מייקל" בקניון אילון

مكامن الأمس

שינוי חיובי במניות החופשיות

בשוק המניות החופשיות היה אתמול שינוי חיובי במגמת המסחר. במהלך המסחר נרשמו עליות שערים ל־232 מניות ותעודות ערך המירים כנגד 60 אחרים שירדו או 102 אחרות שנסחרו ללא שינוי בשערן. מחזור העיסקות במניות החופשיות הסתכם אתמול ב־18.5 מיליון שקל. שינוי חיובי היה גם באיגרות החוב הצמודות למדד עקב העלאות המחירים בכמה מוצרים שהיו אתמול והציפיות להתגברות קצב האינפלציה בחודשים הקרובים. איגרות החוב הצמודות למדד עלו אתמול. לעומת זאת ניירות הערך הדולריים המשיכו לספוג הפצים גדולים. למניות ההסדר נרשמו עודפי היצע ותנודותיהם בהיקף 42.6 מיליון שקל, המניות ירדו בשיעור ממוצע של עד 1.4% (בנקלאומי) עקב התערבות בנק ישראל שקלט במעט את כל עודפי ההיצעים 39 מיליון שקל. באיגרות החוב הדולריות היו תנודות והן ירדו בשיעור ממוצע של עד אחוז אחד לשני כיוונים. באלמון היו עליות שערים עד אחוז אחד. במערכת קרנות הנאמנות היתה אתמול צבירה לא גדולה. היא הסתכמה ב־5 מיליון שקל, כאשר רוב הצבירה היתה בקרנות מניות.

עליות חדות בשוק המניות

בשוק המניות החופשיות היה אתמול כאמור שיפור חיובי במהלך המסחר. המשך המשבר בין המפלגות הגדולות כמעט ולא השפיע על פעילות הסוחרים העיקריים. אלה האחרונים — וביניהם מנהלי קרנות — הושפעו מקליטת ההיצעים הטובה שהיתה במהלך המסחר ביום מסחר קודם, מעודפי הנזילות הגבוהה בקרנות הנאמנות ואצל מרבית סוחרי הבורסה. הפעילות העיקרית במהלך המסחר התרכזה בעיקר בכמה מניות, המעוררות עניין אצל חוגים רחבים מקרב המשקיעים. הבולטות שבהן היו כמה מניות מקבוצת כלל. עודפי ביקוש גדולים ועליות חדות יחסית (4.2%+) נרשמו למניות כלל־תעשיות (גם עקב הידיעות שחברת הבת כיתן עומדת לגייס הון בבורסה). עליה חדה נרשמה למניות כלל ישראל 10 (5.1%+) אולם המסחר המעניין ביותר היה במניות כלל־אלקטרוניקה. יש לציין כי ביום מסחר קודם עלו בבורסה בניו־יורק מניות חברת הבת אלקטרוניקה לישראל בשיעור חד של 30% (מ־3 דולר ל־4 דולר). מניות אלקטרוניקה לישראל עלו עקב ציפיות לשיפור בתוצאות העיסקיות של החברה. בכמה מניות היתה אתמול פעילות גבוהה מהרגיל תוך עליות שערים חדות עד 10%. ביניהן היו מניות דשה, חירון 1, חירון 5, אפיק (תגובה לפירסום דו"חות טובים), פולק 1, מלט 1, שלדות, לכיש 1, מישנאל, מירב ואחרות.

שיפור בצמודי המדד

מחזור העיסקות בשוק איגרות החוב הסתכם אתמול ב־10.5 מיליון שקל וזאת לאחר שעודפי הביקוש לאיגרות החוב הצמודות למדד הסתכמו ב־11 מיליון שקל (כנגד עודפי היצע של 4 מיליון שקל). רוב הביקוש זרם לאיגרות הקצרות, דהיינו לאיגרות הצמודות ב־80% למדד, האיגרות הללו עלו עד 2%. איגרות הגליל הקצרות עלו עד 3% והגליל הארוכות עלו ב־0.1%. רוב איגרות השגיא עלו ב־0.1 אחוזים. באיגרות הדולריות אדמון היו תנודות שערים עד 1% לשני הכוונים. תנודות שערים עד 1.5% היו באיגרות הרמון ויציבות או תנודות עד 1% לשני הכוונים היו באיגרות הגלבוע.

מנת דם
חיים
לאדם

זכרו!
תרומת דם אחת
מקנה ביטחת דם מנתי
למשפחתך ולך.

לתרומות דם
פנה לסניף
מגן דוד אדום הקרוב.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	26601	1.0	-1199	-4.3	-26.0
הספנות 0.1	1655	2927	-22	-1.3	-2702
הספנות א 0.5	934	2213	-14	-1.5	-1813
הספנות אופ 2	1230	1597	-80	-6.1	-2269
כללי לא בהסדר	28400	518	+900	+3.3	+358
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	5075	3912			+110
פ.י.ב.י. 0.5	6155	1841			+1199

כלולים בהסדר ההצמדה

אידיבי רג 100.0	89050	4475	-750	-8	-4934
אידיבי ב 100.0	89000	31.0	-650	-7	-30.0
אידיבי בב א 2.0	545000	2.0			-43.0
מגדר 1שח	66300	819	-600	-9	-823
דיסקונט ב	114400	48.0	-600	-5	-43.0
דיסקונט א	113500	4186	-1500	-1.3	-4212
דיסקונט שה ב	13400		-100	-7	-3.0
המזרחי ש	36600	12164	-400	-1.1	-12195
המזרחי מ	36600	690	-400	-1.1	-681
המזרחי שה 9	16500	38.0	-400	-2.4	-98.0
הפועלים מבכ	101850	1.1	+4850	+5.0	+2.0
הפועלים ש	60550	17906	-750	-1.2	-21322
הפועלים מ	60550	3299	-750	-1.2	-3646
כללי א 1.0	154800	435	-2000	-1.3	-436
כללי שה 7	7410	2.0	-40	-5	-2.0
כלל טמוק 100.0	38400	29560	-550	-1.4	-82516
כלל שה 11	14400	242	-160	-1.1	-163
מימון ומסחר 1.0	51200	98.0	-400	-8	-98.0
מימון ומסחר 5.0	26000	2.8	-200	-8	-2.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	38115	31.0	-180	-5	-28.0
לאומי משכנתא ש	11200	678	+500	+4.7	+1067
לאומי משכנתא מ	11120		+500	+4.7	+75.0
כרמל ש	6500	138	+200	+3.2	+319
כרמל שה 1	3800	416			+369
בנין ב 5.0	13000	81.0			-45.6
פת משב ש	3900	1270	+170	+4.6	+3058
משכן ב ש	4250	1659	+100	+2.4	+1702
עצמאות 0.1	16250	11.0			-15.0
טפחות מבכ ש	21800	14.0			+16.0
טפחות רג ש	20680	84.0			+56.0
טפחות שה 1	9450	13.0			+84.0
טפחות שה 2	4949				
יעסור 1.0	1919	157	+19	+1.0	+58.0
יעסור 5.0	1071	480	-4	-4	-480
מירב 1.0	9680 תב	222	+880	+10.0	+410

מוסדות מימון

שלמון א ש	868	7340	+18	+2.1	+7853
החקלאות מבוכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבוכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	12500	531	+550	+4.6	+879
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1399	3242			-231
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א 0.1	23550 •	37.0	+900	+4.0	+42.0
• ביצוע חלקי 87.00%					
כלל ליסינג ב 0.5	18200	140	+577	+3.3	+206
כלל ליסינג אג"ח	15100	111	+650	+4.5	+167

ביטוח

איתן ביטוח 1שח	280	8268			-1106
אריס 0.1	1840	335	+79	+4.5	+290
אריס א 0.5	985	650			-270
בטוח משנה 0.1	570 תב	226	-50	-8.1	-180
בטוח משנה 0.5	229	11706			-5406
הדר 1שח	379	2658	+9	+2.4	+1783
הדר 5שח	233	4635	+11	+5.0	+21996
הדר אופ' סד' 2	198.0	8700	+3.0	+1.5	+19220
הסנה ש	437	33221	+1	+2	+15772
הפניקס 0.1	953	7709	+3	+3	+5011
הפניקס 0.5	930	823	+35	+3.9	+2225
המשבר-הראל 1.0	7550	261			-160
המשבר-הראל 5.0	4305	777	+173	+4.2	+1557
מנורה 1.0	2550	79.0	-109	-4.1	-23.0
מנורה 5.0	1300	340			-160
כור פיתוח ג	7150	559			+605
סהר 1שח	1240 תב	2430	+65	+5.5	+4172
צור ש	415	8792	+1	+2	+1154
ציון החזקות 1.0	10290				
ציון השקעות 5.0	3500	123	+50	+1.5	+313

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	7745	456			+24.0
אינטרגאמא 5.0	4900 תב	2394	+350	+7.7	+5114
מאיר פורא 1.0	1398	5420			-238
כלל סחר 1שח	361	43723	+6	+1.7	+12455
כלל סחר אופ ד	275	40175	+12	+4.6	+96534
כלל סחר אג"ח 2	125.0	62360	+2.0	+1.6	+53782
קריסטל 1.0	795	145	+13	+1.7	+65.0
רפק 0.1	32500	3.7	+1400	+4.5	+3.7
רפק 0.5	11900	5.0	-120	-1.0	-32.0

שופרסל א 2.0	10950	428	+150	+1.4	+650
שופרסל ב 10.0	8850	578	+120	+1.4	+351

שרותים

דלק ב 0.1שח	4668	4366	+120	+2.6	+3351
הראל 1.0	2700 •	267	-300	-10.0	-1461
• ביצוע חלקי 73.90%					
הראל 5.0	2054 תב	157	-228	-10.0	-57.8
סמבת הסקה 0.1	19080 תב	66.0	+1000	+5.6	+61.0
סמבת הסקה 0.5א	9810	1747	+400	+4.7	+1618
קידר 0.1	1140 תב	2418	+60	+5.6	+9772
קידר 1.0	230	45210	+5	+1.5	+17862
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוסכי שרותה 0.1	3474 •	307	+34	+1.0	+18.0
• ביצוע חלקי 94.40%					
מוסכי שרותה 0.5	1400	2177	+20	+1.5	+3053
קונטורסיום 0.1	3500	434			+9.0
קונטורסיום 0.5	2550	134			+886
קופל 1.0	3960	105			+45.0
קופל אופ 1	2470	107	-5	-2	-48.0

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	6900	27.8	-300	-4.2	-75.3
גלי זוהר 5.0	4230 תב	52.4	-470	-10.0	-175
מלונות דן 1.0	12060	638			[illegible]
מלונות דן 5.0	1610	478	-40	-2.4	-757
חוף האלמוג 0.1	6120	103	+70	+1.2	+155
כנסים 1 ש"ח	2300	20.0	+100	+4.6	+65.4
מלונות ירדן 1.0	2750	75.0	+54	+2.0	+366

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שח	1700	601	+39	+2.4	+277
רשה מיכון 1.0	8470 תב	721	+770	+10.0	+1812
ה.ג.ל.ן. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעקב 1.0	15250	119	+152	+1.2	+101
כלל מחשבים 1.0	14138	29.0	+458	+3.2	+56.0
מ.ל.ל. 1.0	11250	100	+400	+3.7	-62.0
מ.ל.ל. 5.0	4940 תב	308	+308	+6.7	+1057
משוב 1.0	676	1147	+1	+2	+1139
משוב אופ 1	511	697	+5	+1.0	+658
ניקוב 1שח	13389	70.0			-6.0
ניקוב 5שח	7014	497			-511
ניקוב אופ' יור 2	5405	334			+111
תים מחשבים 1.0	1085 תב	13260	+80	+8.0	+27415

מקרקעין ופיתוח

בנין בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורון מבנים 1.0	752	501			-707
אורון מבנים 5.0	344	1193	-10	-2.8	-3566
אזורים 1שח	1155	13949	+15	+1.3	+4341
אזורים אופ 1	798	12442	+12	+1.5	+11535
אזורים אגח 3	140.0	90850			+39202
אילון 1.0	532	21996	+4	+8	+3880
אל-רוב 1.0	1650 תב	2325	+80	+5.1	+3989
אמבנים 1 ש"ח	3501	215	+101	+3.0	+115
אפריקה 0.1שח	53900	771	+1901	+3.7	+808
אפריקה 1שח	46180	594	+700	+1.5	+657
אפריקה אופ 5	27880	185	+140	+5	+49.0
אדים 1.0	2400 תב	215	+151	+6.7	+215
אירלן 1שח	2700	243			+472
אירלן 5שח	1731	845	+12	+7	+92.0
בן-יקר גת 1.0	6700	1243	+60	+9	+820
ברנוביץ 1שח	3245	492			-112
ברנוביץ 5שח	2822	1318			-480
דנקנר 1.0	5880	315	+280	+5.0	+176
דרוקר 1.0	561 תב	803	-62	-10.0	-2845
דרוקר 5.0	438 תב	1493	+28	+7.0	+1089
הירש 0.1	14200 תב	862	+1000	+7.6	+745
הירש 0.5	10700	295			-66.0
המגלול 1.0	1380 תב	226	+80	+5.3	+831
המגלול 5	1276	706	+40	+3.3	+348
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	5100	1795	+30	+6	+1677
גב-ים 0.1	6370	907	+282	+4	+1993
גב-ים 0.5	5100	1080	+120	+2.4	+2556
הכשרת הישוב 1.0	84900	545	+800	+1.0	+400
ישפרו 1שח	3750	1393	+70	+1.9	+1721
ישראלום 1.0	1790	528			-153
ישרס 10.0	16150	124	-50	-3	-171
כץ פיתוח 1.0	11500	260	+10	+1	+406

כלל ברקן 0.1	750	13019	+7	+9	+11453
לומיר 1.0	5405	290	+100	+1.9	+304
לומיר 5.0	2570	1500	+70	+2.8	+1286
מ.ת.ם. 1.0	435	11875	+10	+2.4	+18593
מ.ת.ם. אופ 2	277	5361	+2	+7	+1740
מ.ת.ם. אגח א	115.5	62162	+5.0	+4.5	+102768
מאגרי בניה 1.0	836	16189			-19689
מישנאל 5 ש"ח	488 תב	27765	+41	+9.2	+59662
מגרב 5.0	2355	862	+40	+1.7	+896
מר-לו 1.0	1000 תב	3735	+70	+7.5	+5935
ליבשטיין 1.0	521	1229	-14	-2.6	-917
ליבשטיין 5.0	170.0	34324			+26759
ליששין 1.0	1669	230			-207
ליששין 5.0	1028	4606	-32	-3.0	-5743
מגות אביב 0.5	11640	147	+140	+1.2	+258
נכסי אוזרים 1.0	1370 תב	7632	+75	+5.8	+13677
סהר השקעות 1.0	18800	55.0			-5.0
סהר השקעות 5.0	13150	58.0			
סולי 1.0	7900	68.0	+100	+1.3	+56.0
סולי 5.0	3876	87.0	+38	+1.0	+53.0
עמר הולט 1.0	690	3689			-979
עמר 5.0	— הפסקת מסחר —				
קוסויה 0.1	3640	397	+80	+2.3	+617
קוסויה 0.5	1800	885	+25	+1.4	+739
רומבנין 1שח	420	5788	+10	+2.4	+4025
רומבנין 5שח	224	8189			-1891
רומבנין אופ 2	1065	2271	+60	+6.0	+4226
רומבנין אגח א	117.5	1837			-1037
רסקו מבכר	6450	144	-150	-2.3	-142
רסקו רג	5700	262	-140	-2.4	-342

חקלאות

מטעי הדר 0.1	3850 •	744	+61	+1.6	+1110
• ביצוע חלקי 95.70%					
מטעי הדר 0.5	3623 תב	1367	+310	+9.4	+2645
מהדרין 1 ש"ח	11470	369	-50	-4	-264
נכסי הדרים 1.0	2237	7610	+67	+3.1	+9294
פריאר 5 ש"ח בנה	2860	88.0			-80.0
שמור 0.1 ש"ח	11500	207	+500	+4.6	+443

תעשייה

מזון וטבק

אסם 1.0	1650	3671	-70	-4.1	-1764
בלדפרוסט 1 ש"ח	3360	590	+40	+1.2	+409
בלדפרוסט 5 ש"ח	2285 •	260	+25	+1.0	+267
• ביצוע חלקי 79.50%					
בלדפרוסט אופ 1	1270	40.0	-18	-1.4	-17.0
דובק בב ש	6250 תב	3432	+320	+5.4	+3870
דובק בב מ	6210 תב	5114	+470	+8.2	+7769
עלכל 1.0	1230 תב	414	+80	+7.0	+575
עלכל 5.0	903	1894			-1894
פרי-הו 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הו 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	30500	46.0	+1300	+4.5	+224
טמפו בירה 5.0	23500	222	+711	+3.1	+173
יבוזר 1שח	1620 תב	1400	+100	+6.6	+4651
יבוזר א 5שח	880	1655	+25	+2.9	+2958
יבוזר אופציה 2	630	2609	+1	+2	+550
מן 1שח	780	1477	+10	+1.3	+1489
מן 5שח	378	5810			-600
סנפרוסט 1.0	16200 תב	128	+900	+5.9	+345
עלית 0.1	22580 תב	428	+1300	+6.1	+1367
עסיס 5 ש"ח	383	12317	+3	+8	+7496
שלמה אבגל 1.0	3587 תב	628	+167	+5.5	+390
אגן מבוב ש	5880	257			-36.0

טקסטיל והלבשה

ארגמן 1.0	811	14613	+26	+3.3	+20027
אופים 1.0	1535	413	+25	+1.7	+1087
אופנת ברוך 1 שח	728	5603	+18	+2.6	+6986
אופנת ברוך 5 שח	463	7411	+16	+3.6	+7319
אופנת ברוך אופ'	452	10347	+13	+3.0	+6532
ארגמן רג ש	17000	90.0	+350	+2.1	+108
דלתא-גליל 1.0	4160	805	+120	+3.0	+1166
דלתא-גליל א 3.0	3310	1076	+60	+1.9	+987
מגוריות מאוחד 1.	1799	44.3	+29	+1.6	+63.3
מגוריות מאוחד 5.	930	100	-48	-4.9	-107
וישלנד 1.0	1650	916			-1167
וישלנד 5.0	1060 •	378	+10	+1.0	+52.0
• ביצוע חלקי 90.10%					
חדיינון 1.0	9001	149	+1		+16.0
זיקות 1.0	2970 תב	1984	+270	+10.0	+3057
זיקות 5.0	1950	2814	+70	+3.7	+2934
לודזיה 0.1	3250 תב	408	+200	+6.6	+1727
לודזיה 0.4	2165	2470	+100	+4.8	+1915
ליבנת 1 ש"ח	950	5733	+30	+3.3	+14690
מים גליקו 1.0	812	1110	+2	+3	+48.0
מקס 0.1	5051	327	+211	+4.4	+220
מקס 0.5	2913	369	+40	+1.4	+201
קיט 1.0	329 תב	28946	+3775	+15.8	+517
קיט 5.0	13150 תב	696	+1150	+9.6	+1778
שקם 1.0	455	7867			-1242
שלגת א 0.1	4975	687			+9226
שלגת ב 0.4	3630	4606			-735
שליבון א 0.5	9500	101	-9	-1	-89.0
שרגר 1.0	4920 תב	714	+408	+8.9	+1699
גיבור סברינה	15780 תב	158	+1080	+6.8	+415
תפרו רוגוזין 1.0	2850	987	+40	+1.4	+1422

מתכת ומוצריה

אקסטרן 5.0	3020	441	+110	+3.8	+1045
אורדן 10.0	8200	457	-200	-2.4	-564
אורדן 50.0	7750	33.0	-200	-2.5	-83.0
אלומית 1.0	7150				-30.0
אלומית 5.0	5148	39.0			-31.0
כבלים ש	26700	5.0			-19.0
הלמבף 1.0	7428	60.0			+60.0
הלמבף 5.0	5298	148			+6.0
התכוף אופציה	4500	372	+25	+6	+377
זיקה 1.0	6575	156	+275	+4.4	+61.6
זיקה 5.0	2868	1812	+58	+2.1	+190
קומסאות פח 1.0	3570	2243			-127
קומסאות פח 5.0	3461	400	+121	+3.6	+1416
מתכת פרום 1.0	3160	1171			+592
כבלי ציון 1.0	2698	364	-2	-1	-874
כבלי ציון 5.0	1650	1304	+20	+1.2	+1066
כבלי ציון אופ 3	702	919	+22	+3.2	+2081
מרכוז 1.0	— הפסקת מסחר —				
מרכוז אופ א	— הפסקת מסחר —				
מתכת קרמני 1 שח	377 תב	12282	+30	+8.7	+17545
מתכת קרמני 5 שח	200 תב	22005	+10	+5.3	+32685
נחושתן 0.1	42800	22.0	-1200	-2.7	-20.0
נחושתן 0.5	14999	319			-353
פקר פלדה 1.0	20000	128			+19.8
קינג 1.0	1282	1552	+42	+3.4	+1301
קינג 5.0	660	303			+203
קליל 1.0	8450	393			-154
קליל 5.0	5800	209			-209
שלדות 5.0	8470 תב	475	+770	+10.0	+1609
תעשיות לכיש 1.0	1246 תב	598	+112	+9.9	+1378
תעשיות לכיש 5.0	695	1558			+711

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	— הפסקת מסחר —				
אלקו 0.1	8048	21.0	-2		-58.0
אלקו 0.25 ש	4650	1728			-68.0
אלקו 0.25 מ	4650	138			+47.0
אלקטרה 0.1שח	2323	978	+23	+1.0	+264
אלקטרה א 0.5שח	1410	2698	+65	+4.8	+5576
אלקטרה אופ' 5	1272	4763			-4102
אלקטרה אג"ח 3	130.5	34455	+3.5	+2.8	+57870
אלרון 3.0	— הפסקת מסחר —				
אריה 0.02שח	36300	322	+1300	+3.7	+231
כלל תעש אלקטר	2993 •	11041	+272	+10.0	+35957
• ביצוע חלקי 65.50%					
טמקורוניקס 1.0	3015	3478	+135	+4.7	+6657
טמקורוניקס 5.0	2189	7482	+114	+5.5	+11856
מיכטמגר 1שח	728 תב	12051	+42	+6.1	+18589
מיכטמגר 5שח	560	12435	+26	+4.9	+15753
ציקלון 1שח	2400 •	41.0	-25	-1.0	-10.0
• ביצוע חלקי 88.40%					
ציקלון 5שח	1050	349	+10	+1.0	+570
קנגשטין אורלד 1.	5551	41.0	+151	+2.8	+244
קנגשטין אורלד 5.	4260	452	+60	+1.4	+104
ת.א.ת. 1.0	1889	382	+60	+3.3	+172

ת.א.ת. 5.0	756	2925			+1454
ת.א.ת. אופ 1	19960	26.0			-39.0
תדיאה 1 ש"ח	8752 תב	420	+572	+7.0	+939

מוצרי בניה

אי.פי.בל בנין 1.0	1270	2547	+35	+2.8	+3200
אי.פי.בנין אופ א	705	5932			+3335
אי.פי.בנין אגח א	128.0	14480	+4.0	+3.2	+58103
אלקיל 5.0	6010	65.0	+102	+1.7	+235
אקרשטיין 1שח	1166 תב	4024	+66	+6.0	+8866
אקרשטיין 5שח	850	4983	+35	+4.3	+14339
אקרשטיין אופ א	495 תב	8311	+43	+9.5	+23953
אקרשטיין אג"ח 1	124.0	94096	+5.5	+4.6	+409635
בטון תעיד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תעיד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-סון 1.0	1370	5500			+1589
בר-סון 5.0	673	13270	+15	+2.3	+3880
גרומאכנבס 1.0	10175 תב	24.8	+925	+10.0	+191
גרומאכנבס 5.0	4400	460			+259
ב.ל.ם. 1.0	901 קו		+43	+5.0	+1742
ב.ל.ם. 5.0	628	200			-179
השקע מודל 1 ש"ח בנה	777 תב	1110	+40	+5.4	+5363
מזאיקה ולפגן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפגן 5	14080	2.0	-140	-1.0	-8.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.8	19000	35.0	+250	+1.3	+133
אליאנס ב 200.0	2350	125	+10	+4	+125
גל תעשיות 1.0	17500	63.0			-13.0
גל תעשיות 5.0	11670	42.0	+220	+1.9	+126
דקסטר 1.0	3271	295			+427
דשנים 0.1	5050	40.0	+50	+1.0	+3.0
דשנים 0.5	1575	4615	+75	+5.0	+7550
חיפה כמיקל 10.0	745	27583	+33	+4.6	+28863
כבע 0.01 ש"ח	11999	3664	+9	+1	+660
ליטמקר 1.0	3200	451			+202
ים המלח 1 ש"ח	3682	5572			-1990
פטרוכימיים 10.0	635	35176			-18361
מקסימה 1.0	7889	25.0	+169	+2.2	+38.0
מקסימה 5.0	4900	276	+100	+2.1	+707
נקה 1שח	7290	291	+300	+4.3	+586
סנו 1.0	23900	312	+900	+3.9	+234
סנו 5.0	18900	490	+900	+5.0	+597
פריקלאס 1 ש"ח	725 תב	44741	+35	+5.1	+66981
פריקלאס אופ 1	297	57209	+20	+7.2	+103756
קום כימיקל 1.0 בנה	6300	326			-78.0
ת.ג.ל. 1.0	4100	95.0	-14	-3	-102
ת.ג.ל. 5.0	3440	4.0	+160	+4.9	+16.0
תיא 5.0	12500	100	+10	+1	+42.0
פרוטארום 10.0	16001 •	237	+450	+2.9	+258
• ביצוע חלקי 96.60%					
תרד א 5.0	10690	59.0	+490	+4.8	+48.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1 ש"ח	248	36656			-26083
רפורן 1.0	8040	39.0			-39.0
רפורן 5.0	5150				-4.0
ת.ב.ן. 1.0	7200	46.0	+200	+2.9	+12.0
יאה 1.0	6684	589	+318	+5.0	+917
לבידי אשקלון 1.	695	3695	+20	+3.0	+12891
לבידאשקלון אופ	1221 •	446	+11	+9	+511
• ביצוע חלקי 97.70%					
מולט ב 0.5	59500 •	22.0	-1100	-1.8	-67.0
• ביצוע חלקי 92.80%					
מפעלי נייר 10.0	439000	155	+19000	+4.5	+336
סקופרייה 1.0	4100	760	+1		+268
רים 0.1	2750	960	-60	-2.1	-1834
רים 0.4	2080	1500			-1451
תעל ב 0.2	18900	264	-240	-1.3	-662

תעשיות שונות

אבריו 1.0	10250	55.0	+250	+2.5	+158
אבריו 5.0	4800 תב	680	+416	+9.5	+2586
חמישה יוד 1.0	11002	179			-81.0
ה.נ.מולק 1שח	2322 •	103	+211	+10.0	+690
• ביצוע חלקי 54.10%					
ה.נ.מולק 5שח	1360	487	+55	+4.2	+2423

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	11682	441			-225
כדר בב 1.0	9200000	.7	-90000	-2.0	-3
כלל תעשיות 1.0	2815	14894	+113	+4.2	+36335
מאגרי טכנולוגיה	566	5602	+16	+2.9	+8061

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אגריקו ש	8640	116			-72.0
אידיבי פתוח 2.0	7840	2389	+200	+2.6	+4558
אינקטה 1שח	115.5	35339	+1.0	+9	+14948
אלגר ש	17215 תב	376	+1565	+10.0	+568
אלגר מ	17215	245	+1565	+10.0	+256
אלרן ש	4810	1443	+61	+1.3	+1549
אלרן מ	4848	370			-370
אמישר בב 1.0	35800	58.3			-4.6
אפיק 1.0	329 תב	62703	+30	+10.0	+92760
אפיק 5.0	263 קו		+13	+5.2	+54577
גמלת השקעות 1שח	1570	654	-30	-1.9	-254
חברה לישראל 1שח	17700	4377	+700	+4.1	+3346
חברה לישראל 5שח	16200 תב	977	+1100	+7.3	+2758
הלפסון 0.1	130000				+4
הלפסון 1.0 ש	28600	48.0	+400	+1.4	+34.0
אטמא א 0.5	21350	131	+200	+1.0	+175
פעלים השק ש	10700	1895	+500	+4.9	+1540
דיסקונט השק ש	4830 תב	3990	+240	+5.2	+9494
מנורה השק ש	30900	60.0	-100	-3	-49.0
מפי השק אגח 124	13800				
חירון 1.0	4946 תב	1323	+450	+10.0	+1022
חירון 5.0	1947 תב	5573	+177	+10.0	+11068
ישום השקעות 1שח	291	19322			-15406
יצוא ש	13100	199	+140	+1.1	+169
ירדן א 0.1	3500	446	+50	+1.5	+490
כלל ישראל 10.0	1535 תב	19421	+75	+5.1	+58313
כלל ישראל 50.0	1465	2419			-214
לבדיק 1שח	2765	564	-146	-5.0	-447
לבדיק 5שח	1050	1281	+8	+8	+291
מגור 1שח	725	1900			-125
מגור א 5שח	456	1124	+11	+2.5	+2382
מגור אופ ב	345	1100	-3	-9	-26.0
מגור אג"ח 1	113.5	1595			-595
עז השק 0.1	3700	105			-41.0
עז השק ב 0.5	2200	524	+70	+3.3	+579
פז השק ש	3200	3843			+369
פמה א 0.1	13200 תב	127	+1200	+10.0	+129
פמה 0.5	8436 תב	847	+696	+9.0	+1675
פריין ב 0.2שח	7670 תב	1087	+520	+7.3	+3710
צפון נפט 1 ש"ח	500	1004	+17	+3.5	+2673
צפון נפט 5 ש"ח	400	4945			-1124
קרדן 1שח	209	7848	+4	+2.0	+5364
קרדן 5שח	168.0	15385	+3.0	+1.8	+11722

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות — הפסקת מסחר —

דלק ונפט

דלק חיפושים נפ1.	3850	439			-45.0
דלק חיפושים נפ5.	2710	730			-482
דלק נפט אופ 2	1850	561	+40	+2.2	+261
פז חיפושי נפט	27650	227	+150	+6	+480
י.ו.א.ל. 5.0	4799 תב	1536	+289	+6.4	+2021
מ.ג.ן. 1.0	11580	160			-123
מ.ג.ן. 5.0	3282	1553			+683
פראייל ב 0.03שח	7830 •	103	+320	+4.3	+147
• ביצוע חלקי 86.28%					
נפטא ש	2150000	1.0			+2.0

נסחרות במט"ח

גדית ב		226			-860

שערי מטבע חוץ ביום 11.02.87 סל 1.6719 ש'; יציג 1.6091 ש'; נוסעים 1.9045 ש'

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.002	1.57	1.64	1.56	1.64	1.56	1.63	1.6010	1.6210	1.5985	1.6185	1.5985	1.6186	1.6091
1 מארק גרמני	+0.001	0.87	0.90	0.87	0.91	0.86	0.91	0.8826	0.8936	0.8822	0.8932	0.8826	0.8937	0.8873
1 לי"ש	+0.005	2.39	2.49	2.40	2.51	2.40	2.51	2.4391	2.4696	2.4386	2.4690	2.4409	2.4716	2.4547
1 פרנק צרפתי	+0.001	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2651	0.2684	0.2650	0.2683	0.2649	0.2682	0.2664
100 ינים יפאניים	-0.001	1.02	1.07	1.03	1.08	1.02	1.07	1.0450	1.0581	1.0448	1.0578	1.0447	1.0579	1.0503
1 גולדן הולנדי	+0.001	0.77	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7823	0.7921	0.7811	0.7909	0.7811	0.7909	0.7865
1 פרנק שווייצרי	—	1.05	1.07	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0454	1.0584	1.0434	1.0564	1.0424	1.0555	1.0503
1 כתר שוודי	—	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2467	0.2498	0.2467	0.2497	0.2464	0.2495	0.2479
1 כתר נורבגי	—	0.22	0.25	0.22	0.24	0.22	0.24	0.2291	0.2320	0.2288	0.2316	0.2287	0.2316	0.2302
1 כתר דני	—	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2337	0.2366	0.2337	0.2366	0.2335	0.2365	0.2350
1 מארק פיני	—	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3533	0.3577	0.3526	0.3570	0.3524	0.3569	0.3549
1 דולר קנדי	+0.001	1.17	1.23	1.18	1.23	1.17	1.23	1.1979	1.2129	1.1966	1.2116	1.1947	1.2097	1.2048
1 דולר אוסטרלי	+0.005	1.00	1.10	1.03	1.11	1.03	1.11	1.0703	1.0836	1.0690	1.0823	1.0678	1.0812	1.0756
1 ראנד דרא"פ	-0.003	0.50	0.60	0.52	0.78	0.49	0.68	0.7701	0.7797	0.7705	0.7801	0.7693	0.7790	0.7747
10 פרנקים בלגיים	—	0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4213	0.4266	0.4263	0.4316	0.4262	0.4316	0.4287
10 שילינגים אוסטריים	+0.003	1.23	1.29	1.23	1.29	1.23	1.29	1.2552	1.2709	1.2547	1.2704	1.2552	1.2710	1.2620
1000 לירטות איטלקיות	+0.005	1.21	1.28	1.22	1.29	1.21	1.29	1.2411	1.2566	1.2412	1.2566	1.2372	1.2528	1.2476
1 סל"י (ECU)	+0.004	—	—	—	—	—	—	1.8195	1.8423	1.8171	1.8398	—	—	1.8291
1 דינר ירדני	+0.005	4.48	4.76	4.36	4.64	4.41	4.67	—	—	—	—	—	—	4.6664
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.16	0.17	0.14	0.19	—	—	—	—	—	—	0.1650
1 לירה מצרית	+0.001	0.78	0.83	0.78	0.83	0.78	0.85	—	—	—	—	—	—	0.8448

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5340.60	5265.20
אבוקה	506.21	496.47
אבני	230.12	225.65
אגיד	1549.61	1519.05
אדום	2614.80	2564.61
אופיר	1801.56	1788.73
אור	410.86	402.29
אורין	154.64	151.59
אורלי	251.04	249.44
אורן	753.11	738.57
אייל	3696.13	3624.78
איריס	5050.51	5026.35
איתן	700.97	686.81
אלון	562.21	550.55
אלמוג	675.43	662.27
אמן	698.74	685.36
אס	172.75	171.91
אשל	180.00	176.50
אתרוג	228.30	221.13
בדולח	2555.80	2507.84
בדיש	516.70	507.12
בוק	528.10	517.92
בוקה	830.91	814.71
בניש	1412.03	1402.26
בנע	1018.57	1003.52
בורן	723.28	709.52
ביא	9245.62	9108.56
ביל	3083.91	3026.68
גלית	587.72	580.65
הדובן	397.37	393.70
הוכיח	705.71	692.10
הלל	213.94	209.43
הרון	1430.20	1403.75
הרוק	245.21	240.42
דליה	522.33	512.76
דרור	417.60	409.85
דקל	426.36	418.25
הדס	408.58	404.70
הדר	499.43	490.28
הבית	2765.76	2709.74
זוהר	19416.67	19130.42
זיו	17838.94	17574.86
זמיר	1056.83	1036.91
יהודה	141.68	138.56
חליפין	128.08	127.53
חלמיש	641.48	628.96
חן	135.57	133.04
חסון	1301.65	1271.90
טל	5312.36	5241.56
יובל	819.20	803.67
יהלום	2375.84	2331.22
יהודה	412.67	408.67
ישה	661.96	647.62
כוכב	1209.08	1185.82
כחל	129.88	127.36
כלנית	576.49	565.76
כספית	698.29	691.37
כרמל	143.91	141.10
כתר	1100.24	1078.99
להט	4418.30	4335.64
למפקע	110865.3	108966.65
לפיד	416.91	408.90
לקט	1711.30	1676.74
לשם	989.70	971.06
מגור	1208.86	1185.64
מגנה	3485.65	3434.30
מגר	223.36	220.06
מגן	3404.17	3372.21
מבל	744.87	730.97
מור	1927.52	1900.58
מזר	931.70	923.35
מנה	26743.50	26273.78
מיתר	907.25	889.44
משוף	4304.61	4223.19
נוזי	754.20	739.85
נקטר	1015.23	996.27
נחלית	1394.18	1367.55
נזיח	112.03	111.64
נוגה	1183.89	1161.04
נחה	26718.28	26526.55
נביף	1002.75	983.92
נבע	508.72	495.25
ניליר	6559.69	6466.15
סיון	610.40	598.78
סגולה	130.96	128.40
סלע	988.20	969.36
סנונית	707.36	693.67
סער	812.50	797.22
ספיר	528.18	525.56
עדיף	898.91	882.23
עידית	2533.38	2485.15
עדן	7249.12	7143.97
עופר	1178.58	1153.51
עוז	2491.98	2469.59
עמיתי	659.22	644.91
עמרון	142.23	139.53
פז	1564.89	1553.11
פזר	542.78	532.11
פנינה	690.07	676.56
פק	117.87	117.31
צביר	992.01	971.39
צוות	8127.47	8009.64
צורית	1702.88	1668.70
קלע	2190.48	2179.46
רונית	17700.48	17538.84
רימון	117.23	116.98
רעות	702.67	690.26
רשף	727.42	711.97
שביט	798.88	782.66
שהם	903.10	881.39
שירה	419.14	416.32
שבח	358.24	355.75
שגיא	920.05	907.21
שחק	880.42	859.74
שקד	180.81	176.47
תאנה	243.04	240.90
תדהר	557.39	554.62
תדיר	500.90	494.9
תמר	216.71	212.61
תמה	197.44	196.14
תרשיש	1439.85	1430.12
תפוז	479.95	473.21

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי
4% מלוות (100% הצמדה)		
ש4001	755363.0	
ש4002	620727.0	
ש4003	620946.0	
ש4004	666674.0	+19418
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-331 תשואה 1.00%		
4101	361.4	+1.2
ק-332 תשואה 1.20%		
4102	146.4	+.8
4103	140.9	+.8
4104	136.7	+.9
4301	136.7	+.9
ק-333 תשואה 1.62%		
4302	128.5	+.1
4303	127.8	+.1
4304	125.9	
ק-335 תשואה 2.06%		
4305	114.2	+.1
7%		
ק-338 תשואה 2.40%		
4105	110.2	+.1
4106	107.5	+.1
4107	104.3	+.1
4108	102.5	+.1
ק-351 תשואה 2.43%		
4201	124.0	+.1
4202	121.8	
4203	122.8	
4204	118.7	+.1
4205	116.6	+.1
ק-352 תשואה 2.53%		
4206	113.9	+.1
4207	115.6	
4208	112.2	+.1
4209	109.9	+.1
4210	107.1	+.1
4211	105.9	+.1
ק-353 תשואה 2.31%		
4212	103.5	
3% מלווה מדינה (גליל)		
*2016 א תשואה -8.83%		
ש3601	ק 42080.0	+1249.0
ק-1202 תשואה 0.52%		
ש3602	• 37071.0	-129.0
ק-1201 תשואה 0.83%		
ש3603	34179.0	-994.0
*2025 א תשואה -0.77%		
3604	ם 32524.0	-952.0
ק-2202 תשואה 1.79%		
ש3605	27153.0	-275.0
ק-3202 תשואה 1.70%		
ש3606	25681.0	-267.0
ק-2203 תשואה 1.25%		
ש3607	24288.0	+328.0
ק-2203ב תשואה 2.09%		
ש3608	22363.0	+13.0
ק-3203 תשואה 2.27%		
ש3609	21087.0	+11.0
ק-2204 תשואה 2.00%		
ש3610	19600.0	+124.0
ק-2204ב תשואה 1.83%		
ש3611	19069.0	-527.0
ק-3204 תשואה 1.35%		
ש3612	18889.0	+11.0
ק-2205 תשואה 1.88%		
ש3613	17404.0	+10.0
ק-205 תשואה 1.65%		
ש3614	16827.0	+165.0
ש3615	15594.0	+156.0
ש3616	14285.0	+145.0
ק-206 תשואה 1.51%		
ש3617	13567.0	+80.0
ש3618	12885.0	+77.0
ש3619	11867.0	+73.0
ק-207 תשואה 1.34%		
ש3620	11316.0	+134.0
ש3621	10760.0	+129.0
ש3622	9897.0	+119.0
ק-208 תשואה 1.84%		
ש3623	9078.0	-83.0
ש3624	8553.0	-80.0
ק-209 תשואה 1.51%		
ש3625	7951.0	+229.0
ש3626	7361.0	+215.0
ש3627	6834.0	+203.0
ק-210 תשואה 1.38%		
ש3628	6340.0	+185.0
ש3629	5947.0	+176.0
ש3630	5628.0	+169.0
ק-211 תשואה 1.85%		
ש3631	5043.0	+3.0
ש3632	4752.0	+2.0
ש3633	4492.0	+2.0
ק-212 תשואה 1.09%		
3634	4214.0	+122.0
ש3635	3990.0	+117.0
ש3636	3848.0	+115.0
ק-213 תשואה 1.74%		
ש3637	3482.0	+39.0
ש3638	3244.0	+36.0
ש3639	2972.0	+33.0
ק-214 תשואה 1.24%		
ש3640	2527.0	-19.0
ש3641	2193.0	-17.0
ק-215 תשואה 1.92%		
3642	1880.0	+1.0
ש3643	1633.0	+1.0
ק-216 תשואה 1.03%		
3644	1543.0	+19.0
3645	1393.0	+17.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 2.67%		
3701	1123.0	-10.0
ק-232 תשואה 1.78%		
3702	912.8	-5.5
ק-233 תשואה 2.30%		
3703	782.3	-22.7
3704	670.8	-19.7
ק-251 תשואה 2.85%		
3751	342.1	+.2
ק-252 תשואה 2.63%		
3752	140.5	
3753	135.1	+.1
ק-253 תשואה 2.78%		
3901	129.4	+.1
3902	123.3	+.1
3903	122.5	+.1
3904	120.6	+.1
ק-254 תשואה 2.87%		
3754	121.1	-.4
3755	120.0	-.3
3756	115.9	-.3
3757	113.7	-.4
ק-255 תשואה 2.81%		
3758	112.2	+.1
3759	111.9	+.1
3760	110.5	+.1
3761	108.1	
3762	105.4	+.1
3763	102.2	+.1
ק-256 תשואה 2.66%		
3764	101.7	-1.3
ק-271 תשואה 2.82%		
3791	102.2	+.1
3792	100.4	+.1
ק-291 תשואה 2.79%		
3826	119.7	-.6
3827	120.8	-.5
3828	116.6	-.6
3829	114.5	-.5
ק-292 תשואה 2.79%		
3830	112.4	
3831	112.1	
3832	110.7	+.1
3833	108.4	+.1
3834	105.6	+.1
ק-311 תשואה 2.47%		
3861	107.7	+2.3
7%-6%-4% מלווה פיתוח (בריבה)		

הסדרה	השער	השינוי
(80% הצמדה)		
ש3204	212000.0	-800.0
ש3205	210700.0	-500.0
ש3206	208750.0	
ש3210	207500.0	
ש3211	212180.0	•
ש3212	196500.0	
ש3213	195400.0	
ש3214	186000.0	
6%		
ש3501	180000.0	+1500.0
ש3502	182000.0	
ש3503	181416.0	
ש3504	156575.0	-500.0
ש3505	151000.0	
7%		
ש3521	152005.0	+4455.0
ש3522	144000.0	
ש3523	143000.0	+500.0
ש3524	142700.0	
ש3525	141280.0	
ש3526	138260.0	+200.0
ש3527	138700.0	
ש3528	132600.0	+800.0
ש3529	137160.0	
ש3530	131000.0	
ש3531	131000.0	+600.0
ש3532	128900.0	
ש3533	125590.0	+600.0
ש3534	119500.0	
ש3535	118600.0	+400.0
ש3556	119200.0	+1300.0
ש3537	118950.0	+600.0
ש3538	112500.0	-100.0
ש3539	112300.0	-500.0
ש3540	111800.0	+400.0
ש3541	107500.0	+300.0
ש3542	108000.0	-200.0
ש3543	103300.0	
ש3544	103900.0	
ק-701 תשואה 0.10%		
ש3545	101174.0	+1023.0
ש3549	95787.0	+1003.0
ש3552	91819.0	+966.0
ש3554	91861.0	+1002.0
ש3555	91861.0	+1002.0
ש3546	101943.0	+1658.0
ש3547	101726.0	+1664.0
ש3548	101616.0	+1665.0
ש3550	100551.0	+1639.0
ש3551	100125.0	+1647.0
ק-703 תשואה 0.10%		
ש3553	91326.0	+1065.0
ק-704 תשואה 0.10%		
ש3556	87544.0	+1139.0
ש3558	87631.0	+1181.0
ש3559	84542.0	+1143.0
ש3560	80206.0	+1120.0
ק-705 תשואה 0.02%		
ש3557	88445.0	+1319.0
ש3572	80825.0	+1300.0
ק-706 תשואה 0.27%		
ש3561	79682.0	+1118.0
ש3571	79466.0	+1122.0
ק-707 תשואה 0.00%		
ש3573	80431.0	+1530.0
ש3574	74173.0	+1414.0
ש3577	74293.0	+1460.0
ש3578	68645.0	+1357.0
ק-708 תשואה 0.00%		
ש3575	73935.0	+39.0
ש3576	73737.0	+39.0
ש3579	68241.0	+36.0
ק-709 תשואה 0.10%		
ש3580	63506.0	+1123.0
ש3581	57900.0	+1056.0
ש3582	53528.0	+1008.0
ק-710 תשואה 0.19%		
ש3583	49747.0	-669.0
ש3584	47427.0	-656.0
ש3585	45068.0	-644.0
ק-711 תשואה 0.09%		
ש3586	42683.0	+709.0
ש3588	42726.0	+728.0
ש3589	39011.0	+665.0
ק-712 תשואה 0.25%		
ש3587	42685.0	-229.0
ש3591	38986.0	-216.0
ש3592	35944.0	-216.0
ש3593	35380.0	-217.0
ק-713 תשואה 0.15%		
ש3590	36794.0	+21.0
ש3595	37056.0	+19.0
ק-714 תשואה 0.30%		
ש3594	37347.0	+559.0
ש3596	35485.0	+549.0
ש3597	35369.0	+549.0
5% מלווה מדינה למדינה (בריבית משולה צבורה)		
ש2001	146750.0	-150.0
ש2002	150400.0	-300.0
ש2003	152900.0	
ש2004	153100.0	-200.0
ש2005	141900.0	
ש2006	135200.0	
ש2007	141550.0	+3500.0
ש2008	134900.0	
ש2009	137100.0	-200.0
ש2010	135900.0	-260.0
ש2011	138800.0	
ש2012	132500.0	
ש2013	135600.0	
ש2014	138000.0	
ש2015	130000.0	
ש2016	131800.0	-100.0
ש2017	129700.0	
ש2018	126000.0	+300.0
ש2019	126100.0	
ש2020	124500.0	
ש2021	122300.0	
ש2022	113600.0	
ש2023	117000.0	
ש2024	110000.0	-2700.0
ש2025	109800.0	
ש2026	109100.0	
ש2027	104300.0	+400.0
ש2028	109798.0	
ש2029	99900.0	
ש2030	104200.0	
ש2031	99295.0	-3000.0
ק-101 תשואה -0.16%		
ש2032	99952.0	+53.0
ש2034	97527.0	+51.0
ק-102 תשואה -1.50%		
ש2033	97192.0	+51.0
ש2035	93213.0	+44.0
ק-103 תשואה 0.70%		
ש2036	88271.0	+48.0
ש2038	84210.0	-46.0
ש2040	81236.0	+44.0
ק-104 תשואה -2.96%		
ש2037	90331.0	
ש2039	87463.0	-2.0
ק-105 תשואה 0.49%		
ש2041	76763.0	-844.0
ש2052	70799.0	-809.0
ק-106 תשואה 0.70%		
2051	76992.0	+42.0
ק-107 תשואה -2.30%		
ש2053	74393.0	+35.0
ש2055	70977.0	+33.0
ק-108 תשואה -0.50%		
ש2054	67676.0	+34.0
ש2056	63754.0	+32.0
ק-109 תשואה 0.46%		
ש2057	ה 61279.0	-2568.0
ש2059	ה 55822.0	-2420.0
ק-110 תשואה -5.40%		
ש2058	61406.0	+26.0
ש2060	56941.0	+25.0

הסדרה	השער	השינוי
ק-111 תשואה -0.07%		
ש2061	41045.0	+617.0
ש2062	37538.0	+577.0
ש2063	35864.0	+567.0
הדים		
בג 18	103.4	
בג 19	101.1	10/02/87
בג 20	99.0	
בג 21	100.0	09/02/87
בג 22	95.0	
בג 23	92.3	+1.8
בג 24	86.3	-2.8
בג 25	85.6	+.1
בג 26	85.9	09/02/87
בג 27	84.5	+1.3
בג 28	86.0	+.1
בג 29	83.9	-.3
בג 30	90.0	+2.0
בג 31	92.5	+.5
תית 15	89.5	11/12/86
32	83.1	+.6
33	87.8	10/02/87
ביטון 12	91.5	
די 1	81.3	08/02/87
2	84.3	
בג 34	101.9	+1.9
בג 35	103.5	
בג 36	106.9	09/02/87
איגרות חוב בלתי סחירות בבנק		
אשכול ב	98.0	26/01/87
ישראל 11	95.4	11/12/86
ישראל 12	98.4	11/12/86
ישראל 13	96.3	11/12/86
ישראל 14	95.8	28/12/86
בניב 24 ש	86.1	28/12/86
בניב 25 ש	85.1	26/01/87
בניב 26 ש	85.1	26/01/87
בניב 28 ש	88.8	12/01/87
בניב 30 ש	83.8	19/01/87
הביטון 1	85.5	-.5
איגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
סד' 2501	168.1	+.6
סד' 2502	165.0	+1.7
סד' 2503	156.5	+1.0
סד' 2504	156.7	-.8
סד' 2505	150.7	+.9
סד' 2506	144.8	+.2
סד' 2507	143.0	+3.0
ק-604 תשואה 8.50%		
סד' 2508	106.7	-.2
ירושלים-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 11.80%		
7001	232.6	+.3
7002	225.3	+.3
ק-902 תשואה 11.65%		
7003	215.9	-3.1
7004	198.4	-2.9
ק-903 תשואה 12.00%		
7005	183.5	+.4
ק-904 תשואה 10.85%		
7006	184.4	-.9
ק-905 תשואה 11.95%		
7007	167.1	-1.0
7008	158.5	-1.0
ק-906 תשואה 11.11%		
7009	156.7	-1.0
ק-907 תשואה 11.90%		
7010	145.0	-.2
ק-908 תשואה 11.97%		
7011	136.7	-.4
7012	131.7	-.5
ק-909 תשואה 11.85%		
7013	124.7	+.2
ק-910 תשואה 11.85%		
7014	108.4	+.2
ק-911 תשואה 11.75%		
7015	89.8	+.1
7016	91.6	+.1
7017	90.8	+.2
7018	90.5	+.1
7019	90.9	+.1
7020	90.7	+.1
7021	89.8	+.1
7022	89.5	+.1
ק-951 תשואה 11.50%		
7201	86.8	+1.4
7202	88.1	+1.5
7203	87.7	+1.5
7204	88.1	+1.5
7205	88.1	+1.4
ירושלים-צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.69%		
ש6101	12651.0	+15.0
ק-802 תשואה 3.95%		
ש6102	7566.0	+9.0
ק-803 תשואה 4.25%		
ש6103	6691.0	+8.0
ק-804 תשואה 4.43%		
ש6104	6105.0	-48.0
ש6105	5782.0	-45.0
ק-805 תשואה 4.58%		
ש6106	5564.0	+7.0
ש6107	5358.0	+7.0
ק-806 תשואה 4.81%		
ש6108	3791.0	+4.0
ש6109	3602.0	+4.0
ש6110	3531.0	+6.0
ק-807 תשואה 4.96%		
ש6111	2926.0	+3.0
ש6112	2835.0	+3.0
ק-808 תשואה 5.10%		
ש6113	1935.0	+3.0
ק-821 תשואה 5.04%		
ש6151	733.5	+3.7
ש6152	702.2	+3.6
ק-822 תשואה 6.05%		
ש6153	605.4	+.8
ש6154	594.1	+.8
ק-823 תשואה 5.97%		
ש6155	384.5	+1.0
ק-824 תשואה 5.97%		
ש6156	312.7	+.4
ק-825 תשואה 5.95%		
ש6157	232.5	+.8
ש6158	220.1	+.7
ק-826 תשואה 5.85%		
6159	186.8	-4.4
ק-827 תשואה 6.01%		
6160	173.2	-3.6
6161	167.2	-3.6
ק-828 תשואה 5.96%		
6162	150.9	+.7
ק-829 תשואה 5.90%		
6163	140.8	+.2
6164	136.5	+.1
ק-830 תשואה 5.86%		
6165	128.6	+.5
ק-831 תשואה 5.80%		
6166	122.2	-.7
6167	119.4	-.8
6168	117.5	-.7
ק-832 תשואה 6.00%		
6169 ש	108.3	+.1
ק-833 תשואה 5.90%		
6170	103.0	+.1
ק-834 תשואה 5.95%		
6171	72.7	-.8
6172	71.5	-.8
ק-851 תשואה 5.85%		
6901	82.7	-.8
אל-אים 86	1031.0	-1.0
אדנים 85	187.9	
אמנא 85	1082.9	-10.0
אלפרגת 83	— הפסקת מסחר —	
כאיבואי 85	722.0	-3.0
תפרזם 84	114.9	-.9
תפרודן 85	437.0	-1.0

ויקטור מדינה מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל:

בלימת הגידול באשראי תאפשר הורדת הריבית הריאלית

מאת אמנון אטר

בתום גל העליות החריגות במחירים הצפוי בחודשים שלושה הקרובים ישקול בנק ישראל להוריד את הריבית הריאלית במשק.

כך אמר אתמול מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל, ויקטור מדינה בשיחה ל„דבר". לדברי מדינה, הורדת הריבית הריאלית מותנית במילוי שני תנאים: שמירה על הגרעון בתקציב בגבולו המתוכנן ובלימת הגידול בביקוש לאשראי.

על ייקור הריבית שיבוצע בסוף השבוע אומר מדינה: „ניסינו להמנע מצעד זה אבל לאחר הגידול המהיר באשראי היה זה צעד בלתי נמנע. בחודשים האחרונים גדל האשראי ב־5־6 אחוזים לחודש ולא יכולנו שלא להגיב על קצב גידול כזה".

לדברי מדינה, הרחבת האשראי מגדילה את הביקושים במשק ומסכנת את יציבות המחירים.

בכל מקרה, אומר מדינה, מדובר בעליה זמנית לתקופה של חודשיים־שלושה בלבד. העליה היא בריבית הנומינלית ולפי תחזיות בנק ישראל לא יהיה שינוי בריבית הריאלית בתקופה זו.

נתוני בנק ישראל מראים כי בריבית לטווח־ארוך ובינוני נרשמה בשבועות האחרונים ירידה של כשני אחוזים, במונחים שנתיים. התשואות הריאליות באיגרות החוב הממשלתיות ירדו בתקופה זו מ־6% ל־4% ואילו באיגרות החוב של הסקטור העסקי ירדו התשואות מ־8.5% ל־6.5%. ירידה זו פועלת בכיוון של חידוש הצמיחה הכלכלית ומקילה על הגופים במצוקה את פרישת חובותיהם.

וול סטריט / שולה פרומר

בהלת קניות מזרימה כספים

ביקושי ענק ועליות מחירים מרשימות ל„ג'נרל מוטורס" נבלמו עם פרסום חוות דעת לא מחמיאה של חברת הברוקרים „שירסון". מניות הטכנולוגיה – מובילות

שלושה שיאים נשברו בשבוע מסחר האחרון, כאשר הגבוה בהם שובר את נקודת ה־2200 – תחום אליו שאפה הבורסה האמריקאית מאז תחילת השנה. תנודות המסחר בחמשת השבועות שחלפו מראשית השנה הוו התפוצות המצליחו להעביר המדד – מדד הדאו־ג'ונס, שלושה „מחסומים", ה־2000, ה־2100 וה־2200.

תנועות המטולטלת הקיצוניות ומחזורי ענק ממשיכים לאפיין את השוק גם השבוע. יום חמישי האחרון זקף לזכותו את היקף המחזור השני בגודלו מקולם: 256.7 מליון מניות לעומת השיא של כל הזמנים, 302.4 מליון מניות שעברו מיד ליד ב־23 בינואר השנה.

נתונים כלכליים טובים שהתפרסמו בימים האחרונים, כמו עליה של 2.1% במדד האינדיקטורים המובילים, עליה של 12.7% בהתחלות בניה ועליה של 1.2% בהזמנות תעשייתיות – מתקבלות בעין יפה בוול־סטריט, אף כי הדעה השלטת היא שפירסומים אלו – חיוביים ככל שיהיו – נספגים בקצב הארועים המסחרר המכתיב את פעילותו של השוק.

הדולר האמריקאי חלש – מטבע חלש משפר את כושר התחרות של חברות אמריקאיות הפועלות באירופה, למשל בענפי הטכנולוגיה ובענף המכוניות שהיו פופולריים השבוע.

קבוצת הטכנולוגיה מחדשת פעילותה בראש חץ המנהיגות המובילה לשוק. בולטים במוטרה איביאם, דיגיטל, קריי ויוניסיס. סקטור חצאי המוליכים גם הוא פעיל: טקסס אינסטרומנטס ומוטורולה.

קבוצת יצרניות המכוניות מרטורים היו יותר מבוקשות הפעם: חברת ג'נרל מוטורס – אחת ממובילות ה„ביג בורד" – הבורסה הניו יורקית הגדולה, הפגינה עליות מחירים מרשימות וביקושי ענק בראשית השבוע, אם כי חוות דעת לא חיובית שפורסמה על ידי חברת הברוקרים „שירסון" הביאה לירידת מחירים ניכרת בסוף השבוע. רווחי ג'נרל מוטורס לרבעון האחרון מסתכמים ב־97 סנט למניה לעומת 3.85 דולר לתקופה המקבילה בשנה שעברה.

קרייזלר שהגדילה רווחיה ל־2.21 דולר למנייה לעומת 1.31 דולר בתקופה המקבילה אשתקד ספגה, למרות זאת, ירידת מחירים בסוף השבוע.

מדד התחבורה הוא בין החזקים שבמדדים ומניות חברות התעופה מאוד פעילות ובמיוחד יו.אי.אל. מימושי רווחים בענפי התרופות. הטבק הוריד רמת מחירים יפה של השבוע שעבר.

★

הכסף עדיין זורם לוול סטריט ואחד ההסברים לכך הוא היקף המחזורים העצום. ביקושים באים ממוסדיים, אינדיבידואלים ובינלאומיים ממשיכים להשליט בהלת קניות. משקיעים ומוסדים עדיין ברעשים מהיסטוריית הקניה, והחדירה ל„הפסדי" את שוק השחורים הגדולים מאחד סוחפת כוחות קניה הרבה כסף המעוניין להיכנס לשוק. ממש בהלת קניות. בהלת קניות שברקעה אין כל הסבר פונדמנטלי או הגיוני.

6 אתרי מגורים בתל־אביב ישופצו וייבנו מחדש עד 1989

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

עיריית תל אביב מתכוונת לשפץ קטעי מגורים שלמים ברובעים שונים של העיר במסגרת פרויקט של חידוש פני העיר. מדובר בשישה אזורים שטרם נבחרו. העירייה מבצעת בימים אלה סקר מיוחד כדי לקבוע אילו משכונות המגורים תשופצנה.

מדובר בפרויקט שיכלול שיפוצים נרחבים בקטעי שכונות ורחובות שלמים כולל שיפוץ בתים, גינות, חצרות, גדרות, חזיתות וכד'. ברחובות עצמם יתוקנו המדרכות, התאורה, הספסלים, פחי האשפה, ערוגות הצמחיה ויחודש הריצוף. כל אלה יושלמו בשלושים.

תקציב השיפוצים יחולק על פני שלוש שנות תקציב של העיריה, אך טרם הוברר איזה נתח מהסה"כ יצטרכו תושבי האזורים המשופצים לתרום מכיסם.

בינתיים בודקת העירייה רחובות כמו פרישמן, באזל, רחוב בשכונת נווה צה"ל ואחרים. מנהלת הפרויקט תבוא בדברים עם ועדי הבתים באזורים המשופצים ותתאם בינם לבין מחלקות העירייה, שיפוצו בפרויקט. עד 1989 מקווים בעירייה להשלים את התכנית ואם הפרויקט יוכתר בהצלחה הוא יורחב בעתיד לרובעים אחרים בעיר.

לפרוץ לשוק הסיני

המרכז לחקר שווקים במשרד התעשייה סוקר אפשרויות יצוא מכונות לסין

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

משרד המסחר והתעשייה, באמצעות המרכז לחקר שווקים, הכין באחרונה סקירה חדשה ומפורטת על אפשרויות יצוא מכונות ומכשירים לסין העממית. מהסקירה עולה בין השאר, כי מוצרי תעשייה הביטחוניים לסין אינם חייבים ברישיון יבוא.

מהסקירה עולה כי בשל הקיטון ביתרות המט"ח של סין, מגבירים השלטונות שם את הפיקוח על היבוא. במסגרת המגבלות שמטילים השלטונות שם על היבוא מדובר בריכוז סמכויות לאישור היבוא, פיקוח מוגבר על חוזים עם זרים, תנות רישיונות יבוא למוצרי צריכה.

ישראל נאלצת לשלם תעריפי מכס גבוהים יותר בקשרים המסחריים עם סין מפני שהיא איננה כלולה עדיין בהסכמי הסחר של סין. למדינות שלהן יש הסכמי סחר ניתן תעריף מכס מכסימלי ואילו האחרות ובהן ישראל, נאלצות לשלם מחיר גבוה יותר.

מהסקירה עולה כי סחר החוץ הסיני מנוהל בעיקרו ע"י חברות סחר מיוחדות (כ־200 מהן נמצאות בהונג קונג). עוד נאמר בסקירה כי לחברה זרה המבקשת לייצא לסין נדרשת לראות שהחברה המייבאת בסין תשיג את המט"ח הדרוש לצורך העיסקה וכן האישור הדרוש ליבוא.

במקביל לסקירה של המרכז לחקר שווקים הוציאה לשכת המסחר ישראל אסיה מדריך יצוא בסינית ובו סקירה ממצה על התעשייה הישראלית, היצוא וכד'. המסמך הופץ בסין.

„מבטחים" הגישה 30 תביעות נגד מפעלים המעכבים תשלומים

המלונאי שיף בעל החוב הגדול

מאת חיים ביאור

קרן הפנסיה „מבטחים" הגישה בשנה שעברה תביעות משפטיות נגד 30 מפעלים ומוסדות המעכבים במשך יותר מחמישה חודשים העברת דמי גמולים אליה.

מנכ"ל „מבטחים", עמוס ערן, מסר כי התביעות המשפטיות מוגשות רק לאחר השגת תיאום מלא עם מועצות הפועלים כדי למנוע מצב, שהנהלות המפעלים ידרבנו את ועדי העובדים להפגין נגד הנהלת הקרן.

החוב הכולל של מפעלים ומוסדות, שנגדם הגישה „מבטחים" תביעות משפטיות, מגיע לארבעה מיליון שקלים. בעל החוב הגדול ביותר – כמעט מיליון שקלים כולל ריבית הצמדה – הוא המלונאי חיים שיף. בעל חוב אחר הוא מפעל „המגורר" בקריית גת – 100 אלף שקלים. לעומת זאת, מפעל „מגוני בית שמש" החל להחזיר את חובותיו לקרן, שהסתכמו ב־800 אלף שקלים.

„מבטחים" היא הגדולה בין שבע קרנות הפנסיה של ההסתדרות וחברים בה כ־60 אחוז מכלל העמיתים הפעילים בקרנות אלה. ביתר הקרנות, מספר העמיתים הפעילים – המשלמים דמי גמולים – גדל בקצב איטי לעומת הגידול במספר הגמלאים.

בסוף 1986 היו ב„מבטחים" 48,600 גמלאים, לעומת 44,862 גמלאים ב־1985 ו־39,489 שנה קודם לכן. בהיקף תשלומי הגמלאות העלייה מגודרת „מסחררת": 241 מיליון שקלים ב־1986 לעומת כמחצית בלבד – 123.4 מיליון שקלים – שנה קודם לכן ורק 24.2 מיליון שקלים בשנת 1984.

מספר העמיתים הפעילים ב„מבטחים" מגיע ל־410 אלף. קבוצות המבוטחים הגדולות ביותר הן של עובדי התעשייה האווירית – 22 אלף איש – וכן של עובדי התעשייה הצבאית, אזרחים עובדי צה"ל, המורים התיכוניים ועובדי „תדיראן".

עמוס ערן מצדד במיזוג קרנות הפנסיה בעת ובעונה אחת, אך לדבריו, נותרו עדיין בעיות משפטיות ובעיות הקשורות במיסוי שטרם נפתרו. יצוין, שהנהלת „מבטחים" מצדדת באיחוד ואולם האסיפה הכללית של הקרן עדיין לא אישרה את התכנית.

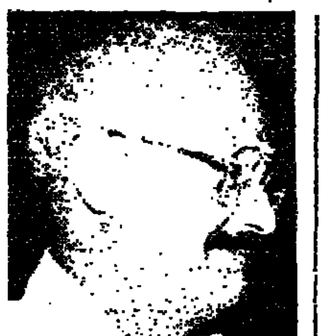
עמוס ערן: שיף חייב מליון

מנכ"ל „מבטחים" מתריע שהעיקור החלקי של תוספת היוקר, במסגרת עסקת החבילה, יגרום לשחיקה בהיקף הגבייה של קרנות הפנסיה בשנה הבאה. גם העובדה שהגדלת הפרשות המעסיקים והעובדים לקרנות (כ־1.5 אחוז) תתבצע רק החל מאפריל '88 מכבידה, לדבריו, על הקרנות.

ישראל כבר בחנה את החלופות שמציעים האמריקאים ללביא

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

החלופות שמציעים כיום האמריקאים במקום ייצורו של מטוס הלביא – האורייר והאף־18 – נבדקו כבר על ידי חיל האויר לפני מספר שנים ונדחו.

ישראל בחנה את מטוסי האורייר ואת מטוסי אף־18 לפני כעשר שנים, בטרם הוחליטה לרכוש מטוסי אף־15, המשמשים כיום מטוסי הקו הראשון של חיל האויר. באחרונה פורסם כאילו האמריקאים מציעים בין השאר את שני המטוסים האמורים כחלופות ללביא. שני המטוסים, האורייר והאף־18 מיוצרים על ידי חברת מקדונל־דאגלס.

לפני שישראל רכשה את האף־15 היא בחנה את כל האלטרנטיבות שהוערכו אז על ידי חיל האויר כמתאימות – האורייר, האף־18. כידוע נבחרה האופציה הטובה ביותר, האף־15. אלוף (מיל') בני פלד, ששימש מפקד חיל האויר בתקופה שבה נרכשו מטוסי האף־15, אמר באחרונה כי חיל האויר היה מעדיף להחזיק בסד"כ שכולו מורכב ממטוסי אף־15, אך אי אפשר בשל בעיות תקציב. לכן, הוא אומר, בוחנים גם אלטרנטיבות הזולות יותר מבחינה כספית כמו האף־16 לביא ודומיהם.

9 חברות ישראליות ייצרו אביזרים למסוק של מקדונל דגלס

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

תשע חברות ישראליות ייצרו אביזרים עבור מסוק התקיפה אפאצ'י מתוצרת החברה האמריקאית מקדונל דאגלס.

חיל האויר ותעשיות התעופה של ישראל בדקו בחודשים האחרונים מסוקי תקיפה שונים. בדיקת נושא מסוק התקיפה החלה לפני יותר משנה על ידי גורמים בחיל האויר ובתעשייה האווירית. גורמים אלה בדקו בין השאר את מסוק התקיפה מסוג אפאצ'י מתוצרת מקדונל־דאגלס ויוזו הליקופטרס. נבדקו גם המסוקים של החברות בל וסיקורסקי.

כתב העת לעינייני צבא ובטחון בשפה האנגלית „מודד", המוסר על כך בגליונו האחרון, מציין, כי במסגרת הבדיקות בחברות האמריקאיות חתמו נציגי מקדונל־דאגלס הסכם עם נציגי תשע חברות ישראליות לייצור אביזרים עבור האפאצ'י. בהסכם זה רצתה מקדונל־דאגלס להוכיח לגורמי הבטחון בארץ כי יהיה להם כדאי לרכוש את האפאצ'י, מאחר שהדבר ישתלם גם לתעשיות ולמפעלים הישראליים כמו התעשייה האווירית, התעשייה הצבאית, פרקו, אי.אי.אס. ובירן.

גם נציגי החברה המתחרה בל היו בארץ וניהלו דיונים על האפשרות להעניק זיכיון לייצור אביזרים למסוק מתוצרת חברתם לתעשיות בישראל.

יצור ברזל מצולע לבניין ב„רם" הורידה המחירים ב־20%

מאת דני צדקוני

בימים אלה יצא מאשדוד משלוח ראשון של ברזל מצולע מישראל לאמריקה. המשלוח „כשר" למהדרין, מפני שהמפעל המייצר „רם" תעשיות מתכת ובניה, שהוקם לפני חצי שנה באזור התעשייה אינו פועל בשבתות ובחגים. המשלוח כ־500 טון הוא חלק מהזמנה גדולה יותר של 5000 טון, שהזמינה ב„רם" חברת „באלף אטלנטיק" מפלורידה.

המפעל החדש מייצר בשלב זה לראשונה בארץ ברזל מצולע בעיקר לבניין. כפסי רכבת משומשים שאותם הוא מייבא לארץ, הם הינם חומרי הגלם שלו. בעוד יצור המצולעים במפעלים האחרים נעשה ממטילי מתכת. 16 מיליון דולר הושקעו ב„רם" ע"י משקיעים בריטים שבבעלותם מפעלים דומים בארצם, וחברת „שירא" הישראלית לבניה, מסחר ושיווק שבבעלותו של ראובן אסא. כל ההשקעה מהון עצמי ללא מילוות, מענקים והטבות ממשלתיות אחרות. המפעל משתרע על שטח של 23 דונם, ובשלב זה פועל בו קו יצור אחד. השני נמצא בהקמה. מועסקים בו כיום 100 עובדים.

בטקס חנוכת המפעל שנערך בימים אלה. (הרצתו החלה ביולי השנה) אמר שר התעשייה והמסחר כי הוא מקווה ש־40% מתפוקתו, כ־70 אלף טון, יהיו ליצוא. נשיא מרכז הקבלנים דוד שטרן אמר שהקמתו היתה דרושה כדי לשבור את המונופולין בענף זה, וכדי להוזיל את מחירי הברזל לבניין, ואכן המחירים כבר ירדו ב־20%. מנכ"ל „רם" הוא האנגלי ג'ון קנג'.

● אתר הניסויים באנרגיה סולרית ייחנך במהלך החודש בשדה־בוקר. באתר יוקמו שלושה מתקנים. בפרויקט שותפה המדינה שהקימה את התשתית ותהיה אחראית לתחזוקה ולהפקת הלקחים וכן היזמים שישארו בעלי המתקנים, אותם הם מעוניינים לבדוק ולייעם. הממשלה תוכבת ביזבים ב־30% מעלות הניסוי.

נדל"ן / יוסי בן בסט

גוש דן – מחירי הקרקעות עולים

47,000 דולר מחיר מינימום לקרקע מינהל בגבעתיים

בגוש דן ממשיכים מחירי הקרקעות לעלות. בגבעתיים – אחת הערים המבוקשות והיקרות ביותר בגוש דן – הוציא מינהל מקרקעי ישראל מיכרז למכירת קרקע שעליה ניתן לבנות 114 דירות על שטח של 130 ממ"ר לדירה. מדובר בבנינים רבי קומות של 11 – 10 קומות וכן דירות מדורגות.

כן הוציא המינהל למכרז שטח מסחרי של 1,600 מב"ר. מינהל מקרקעי ישראל דורש כמחיר מינימום לדירה עבור הקרקע 35,000 דולר ולמחיר זה יש להוסיף הוצאות פיתוח בגובה של 12,000 דולר ומשמעות הדבר היא כי מחיר הקרקע המפותח בלבד מגיע ל־47,000 דולר לדירה.

חברות צבוריות גדולות ותיקות וכן קבלנים פרטיים רבים ששקלו להשתתף במיכרז, החליטו להמנע להשתתף בו בשל המחיר הגבוה שנדרש ע"י המינהל. ואכן נשאלת השאלה, האם תפקידו של מינהל מקרקעי ישראל לעודד בתקופה של עלית מחירים ושוק של „מוכרים" עליה נוספת במחירי קרקעות וסיחרור נוסף במחירי הדירות, או שמא, תפקידו בתקופה זו למתן עליית מחירים ע"י הוצאת קרקעות רבות למכירה והורדת מחירי הקרקע המרקיעים כתוצאה ממכרזים מסוג זה, שעליהם נאלצים להתחרות קבלנים שאין ברשותם קרקעות זמינות, ובשל רצונם לזכות במכרז ויהי מה ולהעלות באופן מלאכותי במכרז מסוג זה את מחירי הקרקעות בגוש דן.

ראש עירית אשקלון מאשים:

משרד התעשייה „גונב" יזמים מאיזור התעשייה באשקלון לפיתוח „גוש קטיף"

מנכ"ל „מוטי": בדיעבד לא היינו מקימים את המפעל

מאת דני צדקוני

ראש עירית אשקלון אלי דיין מאשים את משרד התעשייה בגניבת יזמים שהעיריה מגייסת לאיזור התעשייה באשקלון ומושכת אותם ל„גוש קטיף" שברצועה ויו"ש. לדברי דיין יש כיום חמישה יזמים המוכנים להקים, בתנאים של אזור פיתוח א' את מפעליהם באשקלון, בהשקעה כוללת של 20 מיליון דולר. דיין אינו מוכן לפרט את שמותיהם, כדי שלא להסתכן ב„גניבתם".

אזור התעשייה של אשקלון משתרע על שטח של אלפיים דונם. צפוי להיהרס בגלל חוסר פיתוחו. כיום לאחר כעשר שנים מאז שהוקם בהשקעה ממשלתית של כ 25 מיליון דולר. מצויים בו רק שלושה מפעלים „קרן אלקטרוניקה" של „כור" שעבר אליו ממרכז העיר. „יזמאר" של קונצרן „ארגמן" ו„מוטי".

מפעל „מוטי" של קונצרן „עלית" באשקלון הוקם על ידי משפחת דונרשטין ו„עלית" במקום המפעל הישן בגבעתיים. הבחירה באשקלון נבעה מקיומו של אזור תעשייה רחב ומפותח בתשתיתו בעיר, כוחות עבודה טובים, והבטחה שאזור התעשייה יקבל מעמד זמני של אזור פיתוח א'. תנאי שלמרות ההבטחות לא נתקיים. לדברי המנכ"ל המפורש של „מוטי", שמואל דונרשטין „הבטיח השר שרון עוד בינואר 1986 שהענקת מעמד של אזור פיתוח א' לאזור התעשייה „תהיה בתוך שלושה שבועות".

בעזרת העיריה שקיצרה את תהליכי הרישוי, וקבוצה של עובדים שגוייסה בעיר הוקם „מוטי" אשקלון בזמן שיא של 87 יום. מדובר במבנים מודרניים המשתרעים על שטח של 4700 מ"ר, ובציוד מורכב ומודרני ביותר. כשגוייסו 40 העובדות הראשונות למפעל המייצר 3 טון שוקולד וממתקים ליום. הן, היו מתוך 600 נשים שהביעו רצונן לעבוד בו. אומר דונרשטין „באשקלון אנשים מוכנים לעבוד במקום לקבל דמי אבטלה".

בכ"ז הקפיא הקונצרן את תוכניתו להגדיל את „מוטי" מ־200 עובדים ל־1000 ואת המבנה ל־24 אלף מ"ר מפני שבלי ההטבות של אזור פיתוח א' לא כדאי, למרות משאבי כוח האדם שהעיר מציעה בעיר כה רחוקה, כשאפשר למצוא כיום אזורי פיתוח א' לא הרחק ממנה, ומה שיותר קרוב במרחק של 5 דקות מכפר סבא. באופן אישי תמה דונרשטיין על שרון – שרוב בוחרי ומוכבלי אשקלון הם תומכי מפלגתו – לא גומל להם בפיתוח מקורות תעסוקה עבורם. אילו הוא ידע אז מה שהוא יודע היום על יחס הממשלה כלפי הקמת תעשיות בעיר כמו אשקלון המשוועת לתעסוקה, ושבה רשומים רשמית בלשכת העבודה 1000 דורשי עבודה, לא היה שמואל דונרשטין מקים את „מוטי" בהשקעה של כשני מיליון דולר באשקלון.

טיפול אישי למשקיע־זר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בניסיון לצמצם ככל שניתן את הליכי הביורוקרטיה בהם נתקל כל משקיע זר בבואו להשקיע בארץ, ידו של משרד התעשייה על התחתונה.

בצמרת המשרד מודעים לכך שבלתי אפשרי לשנות את מבנה משרדי הממשלה ולרכז את הטיפול במשקיע במסגרת כוללת אחת. לכן מנסים במשרד לצמצם את ההליכים שעל המשקיע לעבור באמצעות טיפול אישי. שר התעשייה, אריאל שרון, נפגש עם כל משקיע זר המתכוון להשקיע בישראל, קטן כגדול. באופן זה, כך מאמינים במשרד, ניתן יהיה לצמצם את תחושת המרירות של המשקיע הזר הנקלע להליכי ביורוקרטיה מגוזמים והפגישה האישית עם השר שרון מיועדת „לשחרר לחץ" ולהראות לו כי ביקורו חשוב וכי השקעתו רצויה ביותר בארץ.

כתבנו מציין, כי בשנתיים האחרונות הגדילה המשרד לצמצם כשהו את פרק הזמן עד למתן תשובות להצעות המשקיעים. אך לא השנה הצלחה בצמצום מספר התחנות שעל משקיע פוטנציאלי לעבור ברשויות ובמשרדים האחרים.

צפוייה השתתפות ישראלית ערה בתערוכת המזון הגדולה בעולם

אנוגה 87, תערוכת המזון הגדולה בעולם שתתקיים ב־10־15 לאוקטובר 1987, בדיסלדורף בגרמניה תציג גם השנה מגוון רחב של מוצרי מזון מישראל. מדובר בתערוכה הגדולה בעולם לתעשיית המזון והמתקיימת אחת לשנתיים.

התערוכה מבוססת על שלושה מגזרים בינלאומיים של מזון מוכן – משקאות, חלב ומוצריו, מזון קפוא, מזון סינטטי, מזון דיאטטי וכד': ציוד לבתי מלון והסעדות – מזון מהיר, קייטרינג, מסעדות, גלידריות וסטקיות (כולל תערוכת ריהוט מיוחדת) טכנולוגיה – ציוד לקצבים, מאפיות, קונדיטוריות תעשייתיות, אריזות וכד'.

השנה צפויה בתערוכה זו השתתפות ערה ביותר של תעשיית המזון הישראלית. אשתקד ביקרו בה למעלה מ־200,000 מבקרים מקצועיים מ־118 מדינות, 26 ביתנים לאומיים, 277,000 מ"ר של תצוגות ו־5274 חברות מ־84 מדינות שהציגו את תוצרתן.

בירידי האחרון ב־1985 השתתפה כאמור ישראל בביתן לאומי שכלל בין השאר את אגרקסקו, זוגלובק, סנפרוסט, טעם זריח, תפוד, ויסה, יכין, מדגנות, אוסם ואחרים. כל המשתתפים ציינו כי נרשם בכפר גבוה ביותר של התקשרויות מסחריות בהלך הירידי. כאמור גם השנה צפויה נציגות ישראלית גדולה ובמכון היצוא כבר החלו בארגון הפרויקט.

אילת מנסה למשוך תעשיות מתוחכמות מהצפון

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מרכז תעשייתי חדש המיועד לשרת העליות מתחכמות הולך ומושלם בימים אלה באילת. מרכז זה אמור לאכלס תעשיות אלקטרוניקה בעיקר, והשלמתו תסייע למאמצי עיריית אילת לעודד חברות העוסקות בייצור פריטים מתחכמים לבוא ולייצר בעיר הדרומית.

החברות „הצפוניות" שתגענה לאילת תקבלנה פטור מתשלום מס במשך שבע שנים, שבסיומן יידרשו תשלום רק עבור 1% מס חברות. במסגרת ההטבות יוכל המשקיע למשוך דיבידנד בשיעור 15% וכן לקבל מענק נוסף על שכר העובדים בשיעור 20 אחוז מהשכר.

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי, 12 בפברואר 1987, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(החיוב הכספי ייעשה רק ב־13.2.87)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
„שגיא" 4110 ג'	30	94%	בתום 5 שנים
„גליל" 3766 ב'	10	90%	בתום 10 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש פברואר 1987 ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש פברואר.
אגרות החוב ישאו ריבית 4.25% לשנה.
הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש פברואר בכל שנה החל מחודש פברואר 1988.
המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג „שגיא" ו„גליל".
הסדרות הרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש פברואר 1987.
ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 12.2.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל ולא יעלו על 110% מהשווי הנקוב. מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).
פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג „גליל" ו„שגיא") ובתקנות מילוות מדינה („מכרזים").

לשכת הפרסום הממשלתית

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ ולבנע – זהו הערך של המדינה

קרא מחר בידיעות אחרונות

משבר
האם הולכים לבחירות?
● שלמה נקדימון

הבורסה
הכסף שוב זורם
● לאה אתגר

מסראווה
לא סוכן מכירות
● סמדר פרי

בריה"מ
הקרב על רכבת־החופש
● יגאל סרנה

גברת בצהוב
שנה למהפכה בפיליפינים
● קובי ברק, מנילה

נורית בת־יער אופנת גברים. אדם ברוך מקרה שפס. חיים שיבי כמעט מבקר־מדינה. שוש מיימון תעשיית ספרי הבישול.

צדיק (בינו) – ועוב לו
● אריאלה רינגל־הופמן

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת, אהרון בכר וזיוה ידיב.
במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: ראיון עם יוסף מונדי מאת יונה הדרי־רמג'; על הספר „ללכת שבי" לעמליה ואהרון ברנע מאת מיכאל סלע

הודעה ללקוחותינו

עדכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ו' 13.2.87 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 999	10.00	10.51
מ־1,000 עד 9,999	20.00	22.09
מ־10,000 עד 49,999	22.00	24.55
מ־50,000 ומעלה	24.00	27.05

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

במושב חוסן שובתים – וכן מתכננים לפרוש מ'חירות'

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

חברי מושב חוסן, ליד מעלות, החבר בארגון מושבי בית"ר, סוגרים הבוקר למשך יומיים את שערי המושב – מבוקר עד לילה – במחאה על כך שתנועת החירות אינה מסייעת די בהעברת כספים למושב.

באסיפה כללית סוערת שהיתה במושב ביום ב' השבוע, החליטו חברי חוסן לפרוש מתנועת החירות.

ביום א' הקרוב, מתכננים חברי המושב לעלות למשרד ראש הממשלה בירושלים ולהחזיר ליצחק שמיר את פנקסי החבר שלהם במפלגה. כן מתכננים החברים לשבש את תנועת כלי הרכב בכביש מעלות – רמה בימים הקרובים.

סופר „דבר" מציין, כי בבחירות האחרונות נרשם במושב חוסן אחוז ההצבעה הגבוה ביותר בארץ עבור הליכוד.

מזכיר מושב חוסן דוד אפפלו אמר ל„דבר", כי מושב חוסן הוא בין המושבים היחידים שהחזיר את כל חובותיו לבנקים, בעזרת גביית כספים מחברי המושב.

במקרים אחרים, אמר אפפלו, אף פנו אנשים ממשקים, לאחר שלא הצליחו לעמוד בתשלום חובות.

לדברי המזכיר הגיע לסיכום עם נציגי הסוכנות היהודית, כי יוזרמו להם 600,000 דולאר, כדי להציל את המושב מהתמוטטות, אולם נציגי תנועת החירות בסוכנות „טיפלו בעניין בשלומיאליות" ולכן לא התממשה הזרמת הכספים.

במושב חוסן מתגוררים 325 איש, מהם 67 חברי משק.

שביתה ב„סונול"

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

כמה מתחנות הדלק הקשורות ל„סונול" יהיו סגורות היום, במחאה על תנאי האשראי שהן מקבלות מהחברה. לסופר „דבר" נודע, כי תחנות רבות ייפתחו, למרות הכרזת שביתה כללית.

השביתה נערכת על־פי קריאת ועד הסוכנים ובעלי התחנות. הללו טוענים, כי „סונול" נותנת תנאי אשראי נחותים משנותנות שתי חברות הדלק האחרות, ומשום כך הם מפסידים לקוחות, לטובת התחנות הקשורות בחברות אלה.

בעלי תחנות „סונול" רבים מסרו לסופר „דבר", כי יפתחו את תחנותיהם למרות השביתה, בשל התחרות הקשה בענף.

תלונה על הסתה נגד הבדווים

(ע). – יושב־ראש האגודה לסיוע ולהגנה על זכויות הבדווים בישראל נורי אל עוקבי הגיש אתמול תלונה במשטרת באר־שבע נגד בצלאל גבר, לשעבר ראש המועצה של יישוב הנוילות עומר ליד באר־שבע.

עוקבי התלונן על כך שגבר עבר על החוק למניעת גזענות, בפרסמו „דברי הסתה המודרה" נגד בדווים.

בתלונה התייחס אל־עוקבי לראיון בעתון מקומי, שציטט לפני כחודש את גבר ושבו אמר בצלאל גבר דברים נגד בדווים הגרים ליד ישוב הנוילות.

גבר אמר, ש„בדווים הם המקור לגניבות ביישוב ולמעשי אלימות נגד התושבים היהודים". בין היתר אמר גבר, לפי התלונה, שאילו הוא עצמו היה צעיר, „היה מגיב אחרת על מעשי הבדווים נגד יהודים".

„לשכת טיול" במגזר הערבי

(ע). – אגף הנוער במשרד החינוך התרבות והחברה להגנת הטבע פתחו בימים אלה לשכה – ראשונה בארץ – למתן יעוץ ולהתיאום מסלולי טיולים לבתי ספר במגזר הערבי.

לשכות דומות קיימות זה מכבר במגזר היהודי. הן נועדו לסייע למוסדות החינוך לארגן טיולים להכרת הארץ, נופיה ואתריה.

הלשכה החדשה נפתחה במרכז הקהילתי בבקעה־אל־גרביה.

נמסר, כי אנשי הלשכה יסייעו בתכנון טיולים ובקבלת אישורים, יקיימו השתלמויות למדריכים ולמורים ויפיצו חומר הדרכה בידיעת הארץ.

ההסת' יוזמת מגע – לקראת הסכם חדש ב„סולל בונה"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

מגעים ראשונים לקראת חתימה על הסכם חדש ב„סולל בונה" – שישא אופי של „אמנה" – החלו השבוע, ביוזמת ההסתדרות.

ועדה הסתדרותית, בראשותו של סגן יושב־ראש האגף לאיגוד מקצועי מאיר גת, נפגשה בימים אלה עם ראשי ארגון הגג של עובדי „סולל בונה", עם נציגי אירגון העובדים ה„יציבים" (פועלי הבניין) וכן עם ועד עובדי חטיבת „חירות" שבקונצרן ושמעה, באופן כללי, את השגותיהם על ההסכם הצפוי.

הועדה תיפגש עם ועדי עובדים נוספים, וכן עם נציגי ההנהלה של הקונצרן. אלה האחרונים כבר הכינו טיוטת הצעה להסכם החדש, שנדחתה בכל תוקף על ידי ארגוני העובדים.

סדרים ללא תקדים

ההסכם המדובר יקבע סדרי עבודה חדשים ב„סולל בונה", בחלקם חסרי תקדים במשק ההסתדרותי.

גורם המקורב לדיונים מסר ל„דבר", שההסכם החדש אמור להגביל את הסמכויות הנרחבות שהיו עד כה בידי ארגוני העובדים השונים בקונצרן, כגון „וטו" על פיטורי עובדים ועל קליטת כוח אדם חדש, וכן על ניידות עובדים מחטיבה לחטיבה.

הדיונים לקראת הסכם חדש ב„סולל בונה" הם פועל יוצא מהסכם ההבראה שנחתם בקונצרן במאי אשתקד.

בסעיף 4 של אותו הסכם, נאמר, כי העובדים וההנהלה יכנסו למשא ומתן לחתימה על הסכם מקיף וממצה, שיסדיר את כל תנאי העבודה בקונצרן ויאפשר התאמתם למצב החמור השורר בענף הבנייה.

בוועדה ההסתדרותית, שבמסגרתה ייערך המשא ומתן, חברים בנוסף למאיר גת גם מנהל המחלקה הכלכלית בחברת העובדים מרדכי וייסברוד, נציגי האגף לאיגוד מקצועי דני שוורצברג והרצל אברמוב וכן מזכיר מועצת פועלי גבעתיים אפריים שטנצלר.

„מל"ם מערכות" ערכה בדק בית ביחס לאבטחת־נתונים

מאת נתן רוזי, סופר „דבר" לענייני משטרה

החברה הממשלתית לעיבוד נתונים מל"ם־מערכות הודיעה אתמול, כי ערכה בדיקת־בית בכל הנוגע לאבטחת הנתונים, בעקבות החלת תקנות צנעת הפרט, החל מחודש פברואר 1987. ההיערכות מחדש הביאה ליצירת תפקיד מיוחד בחברה – הממונה על אבטחת הנתונים. נמסר, כי לתפקיד זה מונה ארנו נחמן.

ארנו נחמן אמר אתמול ל„דבר", כי מל"ם־מערכות, בהיותה לשכת שירות, המתחזקת ומפעילה מערכות לאומיות גדולות, שאינן בבעלותה הישירה, הפעילה אמצעי בטיחות מתקדמים עוד לפני הוצאת התקנות.

בעקבות החלת תקנות צינעת הפרט, הוחמרו הנהלים להעברת מידע לגורמי חוץ ונוספו הסדרים חדשים: כללי כניסה ויציאה מתקני המל"ם, הקמת מערכת גיבוי לשעת חירום, סגירת מסופים ועוד.

נחמן הוסיף, כי התקנות החדשות בדבר צנעת הפרט יעמיסו על מל"ם עלויות נוספות, הנגזרות מתוספת כוח מחשוב למערכת הגיבוי, תוכנות ייעודיות לאבטחת נתונים וכוח אדם לתחזוקה ולהפעלת התוכנות החדשות.

בתגובה על דברים אלה של ארנו נחמן אמר אתמול מאיר פלג, מומחה בעל־שם לאבטחת מידע ומחשבים, כי אם האמצעים האלה להבטחת המידע לא היו במל"ם לפני כניסת ארנו נחמן לתפקיד, הרי זה מצחיק מאוד, ואם השכלולים שהמל"ם הכניס הם רק אלה שציינו, הרי זה מצחיק עוד יותר".

„איך פעל המל"ם לפני שנכנסו השיפורים הללו?" שאל מאיר פלג, „האם הוא היה פרוץ?".

(ע). – העיר תל־אביב קיבלה אתמול את הפרס הראשון – בסך 20,000 ש"ח – מידי שר התחבורה חיים קורפו, בטקס סיום חגיגי של „תחרות הבטיחות בדרכים בין הערים לשנת 1986", שנערך אתמול במשכן נשיאי ישראל, במעמד נשיא המדינה.

חוסלו קשיי התקשורת לחו"ל של המארינס

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

קשיי התקשורת עם חוץ לארץ שהיו בימים האחרונים לחיילי המארינס של הצי השישי וקציניו ולמלחים והקצינים של שתי הפריגאטות האיטלקיות השוהים בנמל חיפה, חוסלו אתמול.

חברת „בזק", שאליה הגיעו טענותיהם של האורחים המאורחים על מחסור בקווי טלפון לחוץ לארץ בחיפה, הפעילה אתמול במלון „דן פנורמה", ליד המועדון של „יו.אס.או", מרכז לתקשורת בין־לאומית.

במרכז פועלים 15 קווים לתקשורת בין־לאומית, במשך 24 שעות ביממה, ובמקום גם הוצבו מארחות של „בזק", שתפקידן לסייע לאורחים ליצור קשר טלפונים עם משפחותיהם בחוץ לארץ.

נוסף לכך, הופעלו בנמל חיפה עצמו שבעה קווים לחיוג בין־לאומי. דובר חברת „בזק" ציין, כי במערכת הטלפונים הציבוריים בחיפה ניתן להשיג קשר טלפוני בין־לאומי, באמצעות שיחות גוביינא.

לדבריו, השירות המיוחד של תקשורת בין־לאומית יפעל כל אימת שיגיעו לחיפה מלחים וקצינים זרים במספר רב.

חדשה בקריית־מוצקין: משטח החלקה על הקרח

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

משטח החלקה על הקרח בקריית־מוצקין – הראשון מסוגו בארץ – אשר הופעל לאחרונה, מושך קהל מבקרים רב של צעירים ומבוגרים מכל חלקי הארץ.

המשטח משתרע על פני 240 מטרים מרובעים ומוקף בתקרת ברזנט עגולה.

הוא הוקם על ידי משפחת יזמים מחיפה, בשותפות עם יזם אמריקאי, בהשקעה של כחצי מיליון דולר.

עיריית קריית־מוצקין העמידה לרשות היזמים שטח קרקע עירוני של 700 מ"ר, לתקופה של שנה. על השטח הוקם מבנה ארעי הכולל את משטח החלקה, העשוי מים שהוקפאו בשיטה מיוחדת, וכן חדר עזרה ראשונה, בית קפה ודוכן שתייה.

משטח ההחלקה פתוח לקהל שבעה ימים בשבוע, מתשע בבוקר עד 11 בלילה ומחיר הכניסה הוא 10 שקלים לאיש, למשך שעתיים, כולל השאלת ציוד להחלקה.

הסתירה בגופה זהב, שעונים ומנות הירואין

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

זהב, שעונים, תכשיטים וסם הירואין, שהוסתרו בתוך אבר־מינה של תושבת חיפה – זהו השלל שקצרו שוטרי מחלק הבילוש של משטרת חיפה, במהלך פשיטה שערכו על דירה בעיר.

שלשום בלילה, עקבו הבלשים אחר עבריין, המוכר להם כסוחר סמים ותיק. כאשר נכנס האיש לדירה ברחוב הגיבורים בחיפה, פרצו אחריו השוטרים והחלו לערוך בה חיפוש.

במהלך החיפוש, ביקשה אחת משתי הנשים ששהו אותה שעה בדירה לגשת לשירותים, בטענה כי היא בתקופת המחזור. אחת השוטרות, שחשדה כי משהו אינו כשורה, הפתיעה את האשה בבית הכסא כשתפסה אותה „על חם" בנסותה להיפטר משקית שהסתירה בתוך אבר־מינה.

מבדיקת תוכן השקיק במעבדה התברר, כי מדובר ב־48 גרם הירואין, שמהם ניתן להפיק 144 מנות סם, ששוויין בשוק כ־30,000 דולאר.

המשטרה עצרה לחקירה את סוחר הסמים ואת שתי הנשים. במהלך החקירה, הודתה אחת החשודות בעבירות המיוחסות לה.

בטקס הקדשת „חורשת ערים תאומות" ביער הקרן הקיימת בקריית־מנחם שבירושלים, שהתקיים אתמול, נכחו כ־28 שגרירים שלמדינותיהם בריתות עם ערים תאומות בישראל. בתמונה: ראש עיריית ירושלים טדי קולק עם שגרירת הפיליפינים בישראל אטה אנריקז, לאחר הסרת הלוט מעל שלט החורשה (צילום: יסקוף 80)

שרידי קתדראלה צלבנית מתחת למסגד ג'זאר בעכו

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

שרידי קתדראלה „על־שם הצלב הקדוש", מן המאה ה־11, נתגלו לאחרונה בעכו, במהלך חפירות.

שרידי המבנה נחשפו בידי ועד נאמני ההקדש המוסלמי (ה„ואקף") ונציגי החברה לפיתוח עכו העתיקה, כאשר חפרו תחת יסודות מסגד „אל ג'זאר", כדי לחשוף שם את אמת המים העתיקה.

מסגד „אל ג'זאר" נזכר לראשונה במקורות הכתובים במאה ה־10 והוא שימש כמסגד מרכזי בעיר עכו.

כאשר כבשו הצלבנים את עכו, הפך המסגד לקתדראלה שנקראה „הצלב־הקדוש" והיתה מהגדולות והחשובות בעיר. לאחר נפילת ירושלים, נעשתה קתדראלה זאת משכן של הפטריארך הגולה של ירושלים. לאחר כיבוש עכו על ידי צאלח אדין, הפכה שוב קתדראלה זאת למסגד.

ב־1291, נהרסה הקתדראלה „על־שם הצלב הקדוש" על ידי הממאלוכים ודלתותיה נישאו על כתפי הכובשים כשלל לקאהיר.

חורבי הקתדראלה והבניינים הנספחים לה לא הרבו עד היסוד והשליט ג'זאר אל פאשה הקים עליהן מסגד.

שרידי המבנה הצלבני, שנחשפו לאחרונה, הנם כבהוות ומאגרי מים. המים הגיעו למסגד אל ג'זאר דרך אמת מים מאיזור שכיום שוכן בו קיבוץ כברי.

תכנית לסיוע למשוחררי צבא של „הנוער העובד"

מאת יוסף מיכלסקי סופר „דבר"

בוועידה הארצית של חניכי „הנוער העובד" העובדים במושבים, שהתכנסה אתמול בחיפה, הציע אהרון ויגנזין, יושב־ראש איגוד המושבים בחיפה והצפון, להפעיל לראשונה בארץ פרוייקט שיקרב בוגרי התנועה משוחררי צה"ל.

ויגנזין אמר, כי ההצעה נועדה לאפשר קליטה נוחה יותר של יוצאי צבא בחיים האזרחיים בכל הקשור למציאת דיור, שחרור מקצוע, דמי קיום והקלה במסים, „כל זאת, כדי שיוכלו להקים להם בית בישראל".

לפי התכנית, עם תחילת תקופת ההגיוס התלת־שנתית, יצטרף הצעיר לקרן חיסכון, שאליה יפרישו כספים הוא עצמו ומעסיקו.

כל שלוש שנות שירותו הצבאי של הצעיר, יהיו כספים אלה סגורים בבנק וישאו הצמדה בריבית.

בעזרת הממשלה, תבנה קרן זאת בניינים להשכרה, ובהם דירות לחוסכים, שיינתנו להם בדמי מפתח, עם זכות רכישה בעתיד.

חודש־חודשיים לפני השחרור מצה"ל, יקבל הצעיר חופשה מיוחדת, לשם שחרור המקצוע שבו עסק טרם התגייסותו. הוא ילמד בבית ספר מקצועי, שכר הלימוד ישולם על ידי הממשלה ושרות התעסוקה יתן לו „דמי אבטלה" לקיומו.

בית הספר המקצועי יקרב אותו גם בטכנולוגיות החדשות שהתפתחו במקצוע במהלך שירותו הצבאי.

סעיפים אחרים של התכנית החדשה נוגעים להקלת קליטת בוגר הצבא בעבודה.

לע"ב מוחמד מסאבווה

ברכות עם היבחרך
לקונסול באטלנטה אשר בג'ורג'יה ארה"ב
איחולינו להצלחה בתפקידך החדש

אדיב מרים ויוסף
סוכנות „דבר" חדרה

עיריית כפר־סבא

הודעה לציבור

על מנת לשפר את השרות לציבור הרחב
תוחלף מרכזת הטלפונים של עיריית כפר־סבא למרכזת רב־קווית
מספר הטלפון של העירייה יהיה
052-909111 (24 קוי חוץ)
מספר הטלפון לקבלת הודעות לאחר שעות העבודה יהיה 052-98657

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	5—-5 מעונן
אמסטרדם	6—2 מעונן
בואנוס איירס	27—13 בהיר
הלסינקי	13—-10 מעונן
הונג קונג	23—19 מעונן
וינה	8—-5 בהיר
לגוס	7—0 גשום
טוקיו	21—7 בהיר
טורונטו	6—1 מעונן
יוהנסבורג	25—15 מעונן
לונדון	7—5 מעונן
ליסבון	13—7 גשום
מאדריד	12—4 גשום
מונטריאול	23—-6 שלג
ניו־יורק	8—3 מעונן
סאן פאולו	19—17 מעונן
פאריס	10—2 מעונן
פרנקפורט	8—-2 מעונן
ציריך	7—3 גשום
ריו דה ז'נרו	31—17 מעונן
שטוקהולם	0—-3 מעונן
שיקגו	8—-5 בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102620
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

לאלקנה ברגר
קיבוץ עין־חרוד – המאוחד
במלאות לך 75 שנה
כה לחי!
מבני משפחתך
משפחות: לוי, רגב, מאשקוביץ, גור־אריה

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו
זלמן אברך (יונגר) ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון
ט"ו בשבט תשמ"ז 15.2.87 בשעה 15.30 בבית העלמין ברח' קלאוזנר ברעננה.
המשפחה

הודעה
אל: כלל עובדי מינהל המשק בבתי־החולים הממשלתיים
כלל העובדים הפיזיותרפיסטים בבתי־החולים הממשלתיים
כלל עובדי חטיבת קלינאי התקשורת במסגרת הסתדרות המח"ר
להווי ידוע לכם, כי הדיון בהליך העיקרי בתיק מז/10 – 4 בבקשת צד בסכסוך קבוצי (למתן צווי מניעה וסעדים נוספים) בעניין שבין מדינת ישראל נגד ההסתדרות ואח' (הכוללים אתכם), נקבע ליום 13.2.87 שעה 08.30 בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים, בפני כבוד המותב השופט ניגבורן ונציגי הצבור א' עבאדי וא' כהן (להלן: בית־הדין).
דיון זה נקבע עפ"י החלטת כבוד בית־הדין מיום 3.2.87.
כתבי בית־הדין בהליך עומדים לרשות כל אחד מכם לשם עיון והעתקה במזכירות בית הדין.
היום י' בשבט תשמ"ז (9.2.87)
דבורה נחמני
סגנית בכירה לפרקליט מחוז ירושלים

בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
הודעה ללקוחותינו
שינויים בשעורי ריבית החובה
החל מיום א' ט"ו בשבט תשמ"ז 15.2.87 יועלה שעור ריבית החובה בחשבונות עו"ש וח.ח.ד. ב־12% לשנה.
שעורי הריבית השנתית בח.ח.ד. יהיו החל מ־37% לשנה – השווה לריבית מתואמת שנתית בשעור של 43.1% בחישוב רבעוני.
בחשבונות עו"ש למקבלי משכורת תחול ריבית של 49% לשנה (ריבית מתואמת שנתית של 59.7%) על משיכות יתר מאושרות של עד 500 ש"ח. הודעה זו מתפרסמת במקום משלוח הודעות ללקוחות. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

קר'אופ רשת הרבוע הכחול
משתתפים באבל המשפחה
במות עובדנו
הירש אברהם ז"ל
ההנהלה וועד העובדים

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר
אלימלך לנדמן
מותיקי ההתאחדות התעשיינים
הלויה תתקיים היום, יום חמישי, י"ג בשבט תשמ"ז 12.2.87 בשעה 2.00 אחה"צ בשער החדש של בית העלמין בחולון.
אבלים:
אשתו: פרידה
בנו וכלתו: עוזי ואביטל
נכדיו, אחותו וכל בני המשפחה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר 04-640775
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
מר אלמקיס יעקב – לאשר בדיעבד הקמת גלריה ואיחוד שתי חנויות, ברחוב קיבוץ־גלויות מס' 66 חלקה 105 בגוש 10850, עיר.
הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:
1. עודף שטח ליציע מעל למותר.
2. גובה ליציע בניגוד לנקבע בתקנות התכנון והבניה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח חישוי על הבניה בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 11.30־08.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר יונביץ
מהנדס העיר

להווי ידוע כי הוגשה בקשה לצו ירושה וביצוי מנהל עזבון, בתיק עז' 620/86 ע"ש המנוח שמואל וילנרמן ז"ל בבית משפט המחוזי נצרת. אשר נפטר בתאריך 11/6/85.
כל מי שיש לו עין או טובת הנאה ורוצה להתנגד לבקשה עליו להגיש הבקשה להתנגדות לבית משפט זה תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו ואחרת יתן בית המשפט צו כמבוקש בעניין.

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע
1949
המאבק בן־גוריון – שרת
מסמכים
בלי פסטיבל פרחים
ברוך אלמקייס, ירוחם
אמיר רוזנבליט
האופציה העיראקית
אמציה ברעם
נקרופוליס
דני רובינשטיין
קשר השתיקה האקדמי
דניאל בן סימון
שלמה גינוסר, אמיר אורן, חגי אשד, חיים גורי, יואב יצחק, אמנון דנקנר, יוסף מיכלסקי, דן אבידן, מוחמד חליליה, יצחק מרידור, אהוד מנור, מרים פוקס, ישראל לנדרס, יאיר גרבוז, יגאל תומרקין, יצחק בר־נר, ישראל דליות, אמנון אסד
להשיג בכל המוקדים בארץ

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
הודעה לציבור לקוחותינו
הננו להודיע כי החל מיום ו' – 13.2.87 תועלה הריבית הבסיסית שאנו גובים מלקוחותינו על אשראי בשקלים חדשים ב־12% לשנה.
הריבית הבסיסית הנומינלית החדשה תעמוד איפוא על 31% לשנה. הריבית השנתית המתואמת על בסיס רבעוני הינה 35.33% ועל בסיס חודשי 36.38%.
כמו כן הננו להודיע כי תוספת הריבית בגין חריגה מקו אשראי בחשבונות עו"ש תופחת ב־1.5% לרבעון ותעמוד על 18% לשנה.

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של חברתנו
שולמית (מיתה) מיכאלי
הלויה תתקיים היום, יום חמישי
י"ג שבט תשמ"ז 12.2.87 בשעה 15.00
המשפחה
ובית עין הרוד מאוחד

יחד עם המשפחה
אנו אבלים על מותו של חברנו
מרדכי אימבר ז"ל
עובד הסניף בגימלאות
בנק הפועלים בע"מ
סניף רחובות
ההנהלה, העובדים והגימלאים

אנו משתתפים באבלם הכבד של
משפחת וישינבסקי
במות אבי המשפחה
יוסף ז"ל
הארגז בע"מ

לחברנו סמי סלמן
אתך באבלך במות
אחותך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף נהריה
ההנהלה והעובדים

דבר היום

בין שתי ועידות

אין בפוליטיקה הישראלית גורם מרכזי המאוהב בוועידה בינלאומית. גם מי שמעוניינים בשלום על בסיס ריאליסטי, ההיינו מתוך נכונות לפשרה כלשהי, יעדיפו תמיד מו"מ ישיר בין הצדדים, וגם מי שסבורים כי לאחר שיתחיל המיקוח הדו־צדדי הישיר מוטב יהיה להעניק לו תמיכה בינלאומית, אינם רוצים שהמסגרת הבינלאומית תהווה תחליף למו"מ ישראלי־ערבי. שמעון פרס מודע לא פחות מיצחק שמיר לבעייתיות של מסגרת כזאת ולסכנות הטמונות בה אם אמנם תהווה תחליף למו"מ בין הצדדים.

על כן המדובר בוועידה כ"מטריה" למו"מ ישיר בין הצדדים, ולא בכל תפקיד אחר. מלכתחילה היו אלה האמריקאים אשר ביקשו "למכור" לישראל רעיון זה, והם אינם חשודים בלהיטות להחזרת הסובייטים לתהליך המדיני באיזור. אך גם שולץ השתכנע כי להסרת המחסום הירדני בהתקדמות לשלום הכרח להפיג את חששו של המלך חוסיין מפני בידוד בעולם הערבי (כלומר, הסתבכות בהתקפה סורית בהשלמה סובייטית) ולמצוא מימוש למשאלתו לזכות במטריה בינלאומית.

מאז 1985, כאשר התחפר חוסיין בדרישה זו ותמורתה החליש את התניית המו"מ עם מגע הדוק עם אש"ף, נאותו להיענות לה הממשל האמריקאי וממשלת ישראל – בראשות פרס, אך בשותפות עם יצחק שמיר. לא המצב המדיני השתנה לאחרונה, אלא המצב הפוליטי. מכל הנפשות הפועלות, רק שמיר שהמתין בעבר בשקט לרוטאציה, הזדעק לפתע. מסתבר שלא הוועידה הבינלאומית מטרידה את שמיר אלא הוועידה הבין־סיעתית של ממשלתו. לא מחוסיין הוא חושש, אלא מדוד לוי ומאריאל שרון. הממשלה רחוקה עדיין ממחלוקת מהותית שממנה יכולים להיגזר משבר ופירוק. עוזרו של שולץ, ריצ'ארד מרפי, עדיין לא השיג מירדן הן סופי למו"מ וגם לא ישיגו קודם שיקיימו התייעצויות תכליתיות עם הסובייטים ועם הפלשתינאים. אך שולץ גם לא ישלח את מרפי לבירור נוסף באיזור, אם בשבוע הבא יבטל שמיר בוואשינגטון מה ששמעו בממשל מפרס אשתקד. אם מעדיף שמיר שיקולי פנים מפלגתיים על שיקולי חוץ ממלכתיים, אסור למערך להבליג על כך, אפילו המתין שמיר למשבר מלאכותי זה, כדי ללכת לבחירות או לממשלה צרה בראשותו.

מירקע אפל

מאת יעל ארמוני

בלחצם על המתג, הפעילו טכנאי הטלוויזיה את הנשק הכבד ביותר – והפסידו במערכה

על החושך הזה בעיניים, המרקע האפל והדים ממה שמתרחש מאחוריו אינם יכולים עוד להפתיע איש. אמצעי התקשורת, אלה שאינם חוסים תחת מטרייתה של רשות השידור, כבר מתורגלים בנושא. בעמודים הראשונים של העיתונים מגישים דיווחים על "מאחורי הקלעים" של המסך השחור ומשאלי־רחוב: "מה עשית אתמול בערב". והציבור, אותו גוף גדול ואנונימי, מספר לשואלים על צפיפות בבתי־הקולנוע, על שיבוש מהלך־החיים התקין. הציבור כועס. מאוד. והכעס במקרה הזה קובע.

קובע לא רק משום שהציבור משלם את אגרת רשות השידור אלא גם משום שטלוויזיה (ישראלית) יש רק אחת. נכון שאת הטלוויזיה הישראלית אוהבים לשנוא, אבל היא מצידה עושה הכל כדי לספק זאת, לא תמיד באשמת ההנהלה, לא תמיד באשמת העובדים, לעיתים באשמת נהלי עבודה [illegible] אבל תמיד, תמיד, יוצא שכר הצופים מתוסכל וממורמר.

מנכ"ל רשות השידור אורי פורת חזר ואמר את המובן מאליו: המאבקים בתוך בניין הטלוויזיה הוא לא יתן לנהל על גבם של הצופים. מאבקים, הוא אומר, אפשר לנהל, אבל בשום פנים ואופן לא על המסך. הטכנאים, העומדים (גם) הפעם במרכזו של המרקע הדומם, פחות מודעים לכוחו של הציבור לצפות, ויותר לספר החוקים של סדרי העבודה ול"לוקש" של המשכורת. ביומיים האחרונים, כשעשרות טכנאים מתגודדים במסדרונות משרדי רשות השידור בעת שההנהלה "יושבת", אפשר לשמוע, מפי טכנאי זה או אחר הערה, כמו "מי בכלל הסתכל במשחק הכדורסל הזה" או "למה כתוב בעיתון ששני מיליון איש צפו במשחק? העיתון מסלף".

הטכנאים, גם אם הערותיהם על המשחק בלתי־רלוואנטיות לחלוטין, יודעים שיש בידיהם כוח שאיש אינו יכול לקחת מהם. הכוח ללחוץ על המתג. בכל עת שיחפצו. אין זו הפעם הראשונה שהם לוחצים. כבר היו דברים מעולם. הלחיצה הסופית, הזאת, זו שהביאה עלינו במפתיע את ה"פסוקי" המפורסם ביותר בתולדותינו, נעשתה, כך הטכנאים, בכפוף לנהלי העבודה ובנוכחות נציג הסתדרות הטכנאים בירושלים. בנוכחותו ובאישורו. גם אם נוגעה ההסתדרות את ידה ללחיצה על ה"שלטר", נראה כי הטכנאים הודרו להשתמש בכוחם זה בלי לשקול בראי את תוצאות המעשה. תוצאות מרות לגביהם.

ברשות השידור אוהבים בזמן האחרון להיצמד אל ספרי החוקים. גם ההנהלה וגם העובדים. אורי פורת מספק, דרך קבע כמעט, פרנסה לבית־הדין הארצי לעבודה ובדרך כלל הוא גם זוכה. הטכנאים, במקרה זה, נאחזים בספר נוהלי העבודה כמו בקרנות המזבח. "הנה כתוב בפירוש", ישובו ויגידו, "שמותר לעבוד עד חצות ושלושים בלבד". הוא (פורת) מדבר איתנו דרך בתי־משפט במקום להידבר איתנו", אומרים הטכנאים ושוכחים, שגם הם אוהבים לדבוק באות היבשה כשנוח להם. ההיצמדות הזאת לחוק, לספרי התורים ולנהלים, מצביעה בראש וראשונה על יחסי עבודה מעורערים. גם ההנהלה וגם העובדים לא השכילו לבנות מערכת יחסים שיש בה גמישות, רצון טוב והידברות אמיתית.

פורת החליט כבר מזמן ללכת עד הסוף. הוא לא יתן לעובדים לגעת במרקע. ברגע שיקרה שיבוש, ולו הקל ביותר, במזיד, יפסיק פורת את השידורים כליל. גם העובדים החליטו ללכת עד הסוף. כיוון שנלכדו במלכודת שהם עצמם טמנו, מלכודת שלפיה עליהם לעבוד לפי חוק שעות העבודה והמנוחה, חוק המגביל את כמות השעות הנוספות, הרי ששכרם נמוך עתה משהיה בעבר והם נוחים להתרגז, להשבית ולצעוק, משום שיש להם פחות מה להפסיד.

בינתיים מושעה ציון סוויר, יו"ר ועד הטכנאים, מעבודתו ומשכורתו תקוצץ לחצי במשך ששת החודשים הראשונים של ההשעיה. זהו עונש חריף ביותר, חסר תקדים ברשות השידור. הטכנאים, החשים עצמם מרומים על־ידי ההסתדרות, ששמרה בימים האחרונים על "דממת אלחוט" בכל הנוגע למתן גיבוי לסוויר, החליטו שלא לשוב לעבודה עד שתבוטל השעייתו. פורת הגדיר את מעשיהם כ"שביתה פראית" ועל־כן אין משלמים להם בימי השביתה. בסופו של דבר יימצא פתרון לבעיה. ההסתדרות תתערב, יושג איזשהו הסדר, אולי הטכנאים עצמם יישברו וישובו לעבודה. התסריט הזה מוכר וידוע.

מה שלא יבוא על תיקונו במהרה, אלה יחסי העבודה ברשות השידור. יחסים קשים, מעורערים, שספרי החוק ובתי־הדין לא יוכלו לתקן. בינתיים שומר פורת על ארשת החלטית ונחרצת. לאחר שנודע דבר השעייתו של סוויר, פנו אליו כמה טכנאים בבקשה כי יבטל את רוע הגזירה וידבר עמם. פורת השיב כי היה עליהם לחשוב על העניין לפני שלחצו על המתג. הטכנאים כועסים ומתמרמרים. טוענים שהם מקופחים. אבל לא רק הם. גם משלמי האגרה כועסים ומתמרמרים. והלקוח, כידוע, תמיד צודק. האנשים הקטנים שמאחורי המסך לא צריכים לעניין אותו. אם קיבלה על עצמה הטלוויזיה לשדר את משחק הכדורסל היה עליה לשדרו עד הסוף. ואם למישהו מן הצדדים היו השגות לגבי תנאי השידור הזה, אפשר היה לדבר על זה לפני־כן או אחרי כן. בלחצם על הכפתור עוררו עליהם הטכנאים את זעמו של הציבור. הם השתמשו בנשק הכבד ביותר העומד לרשותם והפסידו במערכה.

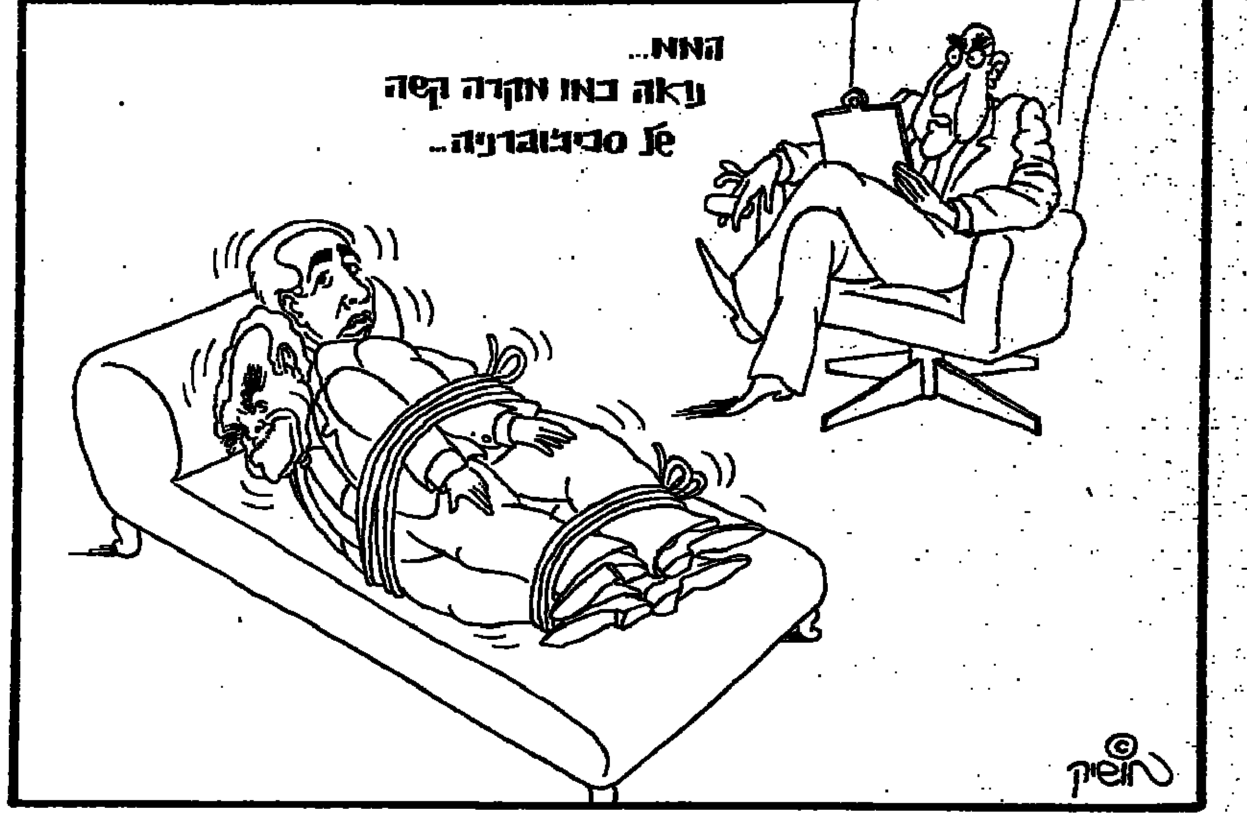

בזווית חדה / חגי אשר

אחד על אחד

מנהיגינו אינם יכולים לרחוץ בנקיון כפיהם מאחריות לחיי אלה שייחטפו או יירצחו בעתיד בידי מחבלים "משוחררים", וגם לא מהתעללות ברגשות של משפחות נרצחים, שרוצחיהם ייצאו לחופשי

תמוה הדבר שהערבים עצמם קובעים שיהודי אחד שווה ארבע־מאות ערבים. ככה הם מעריכים את עצמם כבני־אדם וכלוחמים? איך הם לא מתביישים? ולו גם יהודי אחד פלוס ארבעה אמריקאים מול ארבע־מאות ערבים. על אחת כמה וכמה שלושה יהודים מול אלף מאה וחמישים ערבים. אילו אנחנו היינו קובעים משוואה כזאת בין ערכם של יהודים לערכם של ערבים, היו מאשימים אותנו בגזענות ובהתייחסות אל הערבים כאל אבק־אדם ולא כאל שווים לכל.

מבחינת הערבים זה בזיון עצמי עלוב. מבחינתנו – מעשה מביש ומזיק של כניעה לסחטנות, הנובעת מחוסר אחריות ומעצבים חלשים של המתמקחים והמזמינה עוד ועוד מעשי חטיפה בעתיד. זוהי גם חבלה במלחמה בטירור. בהיעדר פסק־דין מוות למחבלים שנידונו על מעשה רצח, עונש המאסר הממושך הוא העונש היחיד שנותר לנו, שהוא גם צודק וגם יכול, אולי, להרתיע, אם לא ייעשה פלסתר שוב ושוב. הכניעה לסחטנות החוטפים מבטלת את העונש הזה ובעצם, כל עונש שהוא.

התביעה המתוצפת עכשיו לכלול בין ארבע־מאות המחבלים המשוחררים גם את שלושת מטילי הרימונים ליד הר הבית, שנידונו למאסר עולם בימים אלה ממש, ממחישה לעין כל את ההתקפלות הזאת בחיי אדם. [illegible] הנרצחים ולחברה כולה, בקיום שלטון החוק ובמלחמה בטירור. שחרור מחבלים ורוצחים מעניק להם חופש פעולה לחזור לביצוע מעשי חבלה ורצח בעתיד. זו אינה רק מקדמה להפקרת אזרחים וחיילים למעשי חטיפה נוספים בעתיד. זו גם מקדמה להפקרת חייהם של אלה שיירצחו בעתיד על־ידי המחבלים המשוחררים.

במחילה מכבוד מנהיגינו מכל המפלגות – הם אינם יכולים לרחוץ בנקיון כפיהם מאחריות לחיי אלה שייחטפו ויירצחו בעתיד על־ידי "המשוחררים" וגם לא מהתעללות ברגשותיהם של משפחות הנרצחים שרוצחיהם ייצאו לחופשי, אם ייצאו. יכולים היו לעשות זאת אך ורק אילו הוכיחו קבל עם ועולם שניסו כל דרך אחרת למניעת מעשי חטיפה וסחטנות, ובעיקר הדרך של פגיעה בחייהם של החוטפים ושל אלה העומדים בראשם והאחראים למעשיהם במישרין ובעקיפין. גם הסורים וגם האיראנים.

רק אילו היתה מדינת ישראל חוזרת על מה שעשתה לראשי המחבלים אחרי רצח הספורטאים באולימפיאדה במינכן, רק אז היו מנהיגיה יכולים לטעון להצדקתם שהם עשו כל מה שביכולתה של ישראל לעשות למניעת מעשי חטיפה, ואין להם מנוס אלא להיכנע לדרישות החוטפים. לא רק החוטפים, אלא גם כל אלה שמסייעים להם ומאפשרים את פעולתם צריכים לדעת שדמם בראשם. והאחריות להחלטה כזאת ולביצועה מוטלת על כל ראשי הממשלה בישראל שהיו ויהיו. זו אחריות אישית [illegible] הממשלה כולה שהם עומדים בראשה. רק גולדה מאיר, מכל ראשי הממשלות שהיו לנו מאז פשה נגע החטיפות, היתה יכולה להישיר את מבטה מול עיניהם של משפחות הנרצחים מקרב בני־הערובה והחטופים ולומר: "עשיתי כל מה שיכולתי". כל מי שטוען שאין אפשרות לעשות זאת, בדרג הממשלתי, הביצועי או המשפטי, שלא נדע מהצרה הזאת, שיתפטר ויפרוש ויפנה את מקומו למי שירצה לקחת על עצמו אחריות ולנסות ולהצליח.

שבוי שנפל בפעולה צבאית, במילוי תפקידו, אפשר להחליף. אבל נקודת המוצא למשא־ומתן על חילופי שבויים – ואפילו מחבלים שאין להם מעמד של שבויים – צריכה להיות "אחד על אחד", שבוי תמורת שבוי. אדם תמורת אדם. זו לא בדיחה. זהו הקוטב השני של נקודת־המוצא העכשווית, שהיא שלושה מול אלף מאה וחמישים. כל מי שנתן יד למשוואה האומללה ההיא, חייב להודות בטעות שנעשתה ולהתחייב לא לחזור עליה לעולם. לא כך. לא משוואה מפלצתית כזאת. אף לא אחד ממנהיגינו משתי המפלגות ומקרב כל המתווכים למיניהם, לא קם בו האומץ להודות בפה מלא: "טעינו. אסור היה לנו להיכנע לסחטנות במחיר כזה". וגם לא במחיר שנקבע בכל עסקות החליפין המשפילות והמזיקות הקודמות.

אנחנו חיים בעולם של מעשי חטיפה וסחטנות ורצח של בני־ערובה חפים מפשע. צריך להילחם במעשים אלה. צריך להוכיח לחוטפים שהפשע הזה אינו משתלם. צריך להרוג אותם ואת כל מי שנושא באחריות למעשיהם, במישרין ובעקיפין. מיקוח סחטני הוא עניין של ציפיות. החוטפים־הסחטנים רשאים להניח ולקוות, על סמך הנסיון, שיש להם עסק עם ישראלים שנותנים כמעט כל מה שתובעים מהם, בלי שום פרופורציה, בלי שמץ של הגיון וצדק. למה שלא יתבעו עוד ועוד? אם אותם ישראלים ממשיכים להצדיק את מעשי הכניעה שלהם בעבר, למה שלא יחזרו עליהם שוב ושוב?

זוהי האחריות החמורה שבה נושאים מנהיגינו, ושתי המפלגות שנכנעו בעבר לסחטנות הסיטונית של החוטפים, ואינם מכריזים בפה מלא שזו היתה טעות ששוב לא תחזור. ההימנעות של מנהיגינו מהבעת חרטה פומבית על העבר – ואין כאן שום חשבון מפלגתי, משום שכולם היו שותפים לטעות הזאת בדרגה זאת או אחרת – היא הזמנה לעוד ועוד מעשי חטיפה וסחטנות [illegible] בעתיד, גם היום, גם עכשיו.

ההודאה בטעויות העבר דרושה לא כריטואל של הלקאה עצמית למירוק עוונם של המנהיגים, אלא היא תנאי לשכנוע המחבלים־החוטפים־הסחטנים שמה שהיה לא יהיה. שיבינו, אולי, שעליהם לבקש חילופים של אחד על אחד. מחבל אחד תמורת הנווט הישראלי שנפל בשבי במילוי תפקידו. וכך גם לגבי כל חיילי צה"ל הנעדרים והנחטפים בעת מילוי תפקידם, אשר גורלם לא ידוע בוודאות עד היום.

ואולי גם ארבעה מחבלים תמורת ארבעת החטופים האמריקאים, אם ממשלת ארה"ב תבקש זאת מאתנו ואם היא לא תעדיף דרך פעולה אחרת. זה חשבונם. צריך לקוות שהם לא יבקשו זאת מאתנו, כי זה יהיה תקדים מסוכן ביותר להם ולנו, אבל אם יעשו זאת למרות הכל, ייתכן שלא יהיה מנוס אלא להיענות להם. אולם אך ורק בשיעור הזה. רק לפי המשוואה של אחד על אחד. בכל מקרה, לנו יש חשבון נפרד. עלינו להבהיר לחוטפים ולכל הסייענים שלהם וכל אלה שיכולים למנוע מעשי החטיפה ואינם עושים זאת, שדמם של החטופים – אם הם ייפגעו חלילה – יהיה בראשם של כל האחראים לכך. וכך גם אם ייפגעו, חלילה, יתר חיילי צה"ל הנחטפים הנעדרים בלבנון ובסוריה.

קיץ צונן – בע"מ

מאת טלי זלינגר

מומחים ובראשם שר־הבטחון מייחסים סבירות נמוכה למלחמה קרובה ביוזמה סורית. אבל זו הערכה מסוייגת, ויש מומחים שתחזיתם שונה

בניגוד להרגלים שסיגלו לעצמם ולנו קברניטי המדינה וראשי הצבא, אין הם מכתירים עתה את החודשים הקרובים כ"אביב חם" ואת הקיץ כסף־מלחמה עם סוריה. שר הבטחון הפתיע את שומעי־דבריו כשגילה ב"מוקד" כי למיטב ידיעותינו עובר על הצבא הסורי תהליך של שינויים וקיצוצים, בגלל המצוקה הכלכלית המחריפה שם, ועל־כן לא צפויה בקרוב יוזמה סורית למלחמה בישראל.

מעבר לשמחת העניים שלנו לשמע מצבה הכלכלי הקשה של מדינה אחרת וזולתנו באיזור, והצעדים המתחייבים ממנו, עמוקה ההפתעה ורבה המבוכה. הורגלנו להצהרות מהלכות־האימים בתום החורף והסכנו לידיעה שמצב הבטחון בכי־רע מול כוחה הצבאי המתעצם של סוריה. בדיונים האחרונים על גובה תקציב הבטחון צוירה – גם בפומבי, ליצירת לחץ – תמונה קודרת של צרכים מחריפים בראיית המתרחש בסוריה.

האם יתכן שמערכת הבטחון משחקת בנתונים שבידיה לפי צרכי שעה ומקום? שר הבטחון בחר לגלות לעם את האמת. צריך, הסביר אחר־כך, לשמור על אמינות בכל מחיר. גישה אמיצה של איש הנהגת המדינה, ולא מן הנמנע שגם תבונת פוליטיקאי יש כאן. סודות, גם אם הם בשורות טובות, לשם שינוי, אינם נשמרים אצלנו בחדרי־חדרים; במקרים רבים הם נעשים, בסופו של דבר, לנחלת הכלל. ומי לא יחפוץ להביא בשורות טובות?

טובות – בערבון מוגבל. ולא רק מעצם טבען המסויג של הערכות מודיעין, אלא מתוך ניתוח הסיבות שהביאו להערכה הזהירה דהיום. ראש הממשלה, פוליטיקאי בעצמו, אמר באחרונה משפט שגילם את האירוניה כולה – מרוב דיבורים על שלום, הוא הטעים, עוד לא נהיה מוכנים למלחמה. יצחק שמיר כיוון למהלכים המדיניים שמנסה שמעון פרס ליזום ולקדם, אבל הדילמה שמצמיחה הערכת המצב המתבססת על תהליכים שנצפים בסוריה מזה זמן, היא ממין דומה. היא נוגעת לאיזון העדין בין קריאה – גם אם נכונה לשעה זאת ומדוייקת – של התהליכים ושל המסקנות המתבקשות מהם, לבין מרכיב חוסר הוודאות שבעצם הדיון בעניין עתידי וההשלכות החמורות של מפנה מפתיע.

מצבה הכלכלי של סוריה מחמיר מאד, בידרדר על פני ציר של זמן ותהליכים הגיע כנראה עכשיו לשפל. הוכחה לחומרת המצב ניתן לראות בתוכניות השינוי הארגוני והמיבני בצבא הסורי. יש מידה מסויימת של דמיון בין צה"ל, שהתנפח אחרי מלחמת יום הכיפורים ותקציב הבטחון לא יכול להכילו עוד, לבין צבא סוריה שאחרי־מלחמת־לבנון והקופה הגרולה של ממשלתו. השינויים בצבא הסורי, המתבטאים בהקטנת מסגרות השירות הסדיר ובבניית מערכות מילואים שלא היו קיימות קודם, הן הראיה ששליטי סוריה הבינו לא רק את תוצאותיו הבלתי־נמנעות של המשבר הכלכלי אלא גם את מקורותיו.

הכלכלה הסורית לא התפתחה מעולם מעבר להתמקדות בהשקעות בבטחון. זה נבע מתפיסת־עולם כוחנית, שניזונה והחניקה כל כיווני התפתחות אחרים. הרזרבות של מטבע זר הידלדלו והן עומדות כיום על 50 מיליוני דולרים בלבד. בגלל המחסור במוצרים בסיסיים יש הברחות ותופעות של שחיתות, מהסוגים המכרסמים במנהיגות ובמבנה הכוח. בה בעת תקציב הבטחון הוא יותר מ־30 אחוז מתקציב המדינה הדל ממילא. אלה תנאים שמשבשים את מגמת "האיזון האסטראטגי" עם ישראל שאליו חותרת סוריה שאפת אליו ואשר אמור להיות מושתת על יותר מכוח צבאי גרידא.

בימים אלה הבינו שליטי סוריה שיש לשנות כיוון. במקביל להתדיינות על גובה תקציב הבטחון, מתחולל בדמשק שינוי בתפיסת הבטחון, כך שתהיה מותאמת למגבלות שהתפיסה עצמה חוללה אותן. הונף גרזן הקיצוצים, בין היתר על תנאי השירות של אנשי הצבא.

סוריה לא זנחה את המדיניות הכוחנית שלה וכאן בעצם שורש הבעיה. לפי התכנונים הצפויים ייכנסו לתוקפם צעדים, שישנו את היקף הצבא הסדיר הסורי, יבססו צבא מילואים ויפנו חלק מכוח האדם לאיוש יעיל יותר של המסגרות הסדירות הנותרות. בשלב הארגון, שהוא שלב מעבר, לא צפוי שסוריה תתפנה לתקוף את ישראל. ההנחה היא שלא תהיה לה היכולת המבצעית לכך והיא תהיה עסוקה בגיבושם מחדש של תורות לחימה וארגונים לוגיסטיים משלימים. גם כשיושלמו אלה, לא ייפתרו, כבמטה קסם, בעיות הכלכלה הסורית והן יוסיפו לרדוף את חוסנה של סוריה ואת בטחונה העצמי. אלה ואחרים הם סימנים המתחברים לכלל הערכה, שמלחמה אינה צפויה בקרוב.

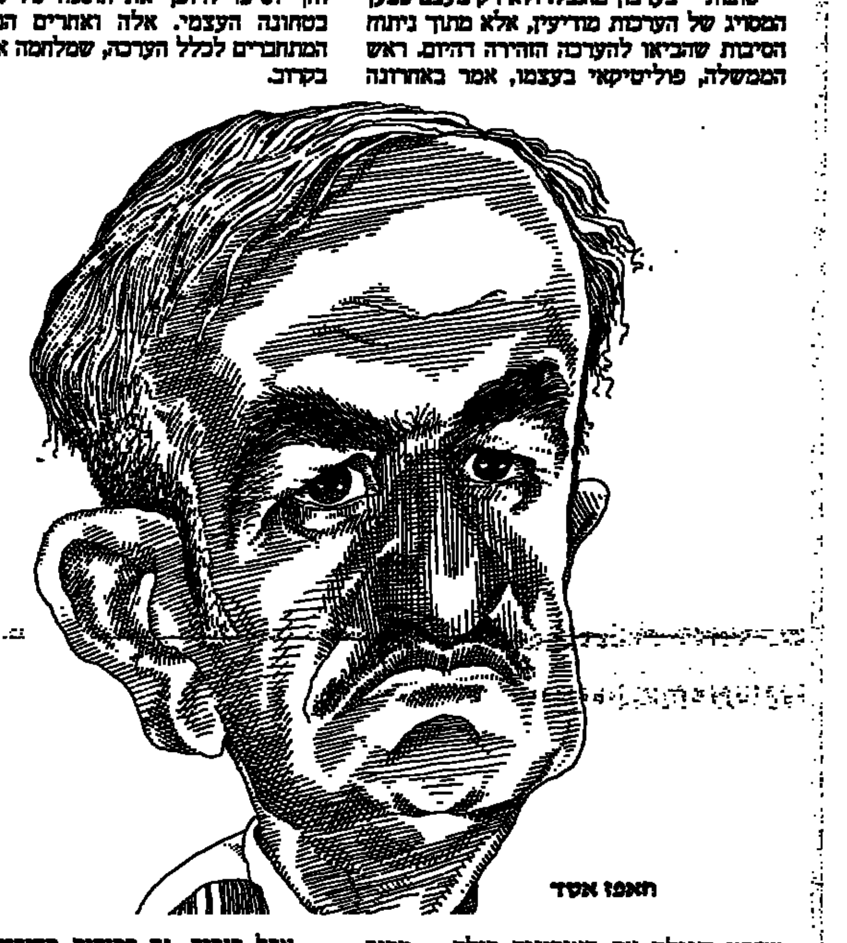

אבל סוריה, גם בכוחות סדירים מוקטנים עודנה – מבחינת פתיחת מלחמה במהלך מפתיע – בעלת היקף כוחות גדול מזה של ישראל. ולכן, התחזית של קיץ קריר וסבירות נמוכה בלבד של מלחמה, הן הערכות זהירות. מולן יש המעריכים כי הפתרון לבעיות הפנימיות בסוריה עלול להיות יציאה למלחמה, וככל שיחריפו הבעיות, כן עלול לגדול משקלו של הפתרון בהוצצת הבעיות הפנימיות.

בוויכוח הפנימי יש מקום גם לקולות האלה וגם לקולות המנוגדים. המוצר המוגמר של הוויכוח הוא הערכת־המצב. ההערכה הנוכחית מבוססת על דעת כל המומחים, והיא צופה סבירות נמוכה ליוזמת מלחמה סורית. אולי לא במקרה קוראים לזה הערכת־מצב ולא תחזית. השם פחות מחייב.

קדרות בוושינגטון

מאת שלמה שפיר

ישראל חייבת להבטיח לעצמה את מירב האהדה גם מהיורשים הצפויים, אחרי חילופי הנשיא האמריקאי בינואר 1989, והמשימה המיידית היא גשירת גשרים־חדשים עם הדמוקראטים

כל מי שנפשו נקעה ממה שמתרחש באחרונה בזירה הפוליטית בארץ, יכול אולי להתנחם למראה האנדרלמוסיה בארה"ב, הדמוקראטיה הוותיקה ביותר בעולם ומנהיגת העולם המערבי. זה החודש הרביעי שהרשות המבצעת של המעצמה הראשה נמצאת במשבר חמור בעקבות "אירנגייט". בעוד שאדמירל פוינדקסטר, היועץ האחרון לבטחון לאומי, ושנים מעוזריו מסתמכים על הסעיף בחוקה המשחרר אותם מעדות העלולה להביא להפללתם, כבר ניסה היועץ הקודם רוברט מקפארליין להתאבד.

הנשיא רייגן הישיש, שעד למעידתו בפיסגת־הנפל ברייקיאוויק נחשב בעיני רוב הציבור לנשיא הפופולארי ביותר מאז פראנקלין דלאנו רוזוולט, נחלש מאוד ואין לו אוריינטאציה ברורה. חלק גדול ממה שנחשב להישגו העיקרי של פוליטיקאי שמרני זה – שיקום בטחונה העצמי של ארה"ב אחרי הזעזוע של וייטנאם – דומה שירד לטמיון; אשר לדמוקראטים, שהצליחו להחזיר לעצמם אחרי שש שנים את הרוב גם בסנאט, הם יעשו כפי הנראה כל אשר לאל ידם כדי להאריך את החקירות ולגרוע מסיכויי הרפובליקאים להוסיף ולהחזיק בבית הלבן גם אחרי נובמבר 1988.

אבל ההשוואה עם ארה"ב היא, כמובן, נחמה פורתא בשבילנו. המצב הנוכחי של הממשל בוושינגטון לא זו בלבד שאינו מבטיח יוזמות חיוביות חדשות כלפי המזרח התיכון, שאחרי ככלות הכל אינו הזירה המרכזית, אלא יש בו כדי להביך את ארה"ב ואת המערב כולו; וזה דווקא בשעה שבראשה של מעצמת־העל היריבה ניצב מנהיג דינאמי וצעיר יחסית כמו מיכאיל גורבאצ'וב. אף שהעלה זה עתה, בישיבת הוועד־המרכזי של המפלגה, הצעות ל"דמוקראטיזציה" במינהל, במפעלים וגם במפלגה, אין גורבאצ'וב לא דמוקראט ואף לא ליבראל, במובן המקובל של מונח זה בעולם המערבי, ואין הוא מוכן לוותר על המסך השלטון הקומוניסטי החד־מפלגתי, בניגוד לכל פלוראליזם פוליטי. אולם תכניותיו לרפורמה כלכלית חברתית מחייבות האטת מירוץ החימוש ואולי גם צמצום, זמני לפחות, של העימותים במוקדים שונים בעולם השלישי. תכניות אלה מכשירות את הקרקע למעין דטאנט מחדש, אם תגלה גם ארה"ב נכונות לכך ואם תשכיל להבחין בין צעדים מעשיים לבין האידיאולוגיה האנטי־קומוניסטית.

נשיא ישיש מועד ומנהיג דינאמי מפתיע: האם יגיעו לדטאנט?

לפי שעה הסימנים בכיוון זה אינם מעודדים. הנשיא רייגן, הפגוע קשה מפרשת "אירנגייט", דבק ביוזמת ההגנה האסטראטגית בחלל ("מלחמת הכוכבים") ומבקש להחיש את מימושה. דבר זה אף כרוך בהפרת ההסכם להגבלת הטילים־נגד־הטילים מ־1972, שהיה אבן־הפינה לדטאנט של ריצ'ארד ניקסון והנרי קיסינג'ר. יש במימסד הפוליטי וגם המדעי לא מעטים שאינם מאמינים בתרופת־האליל, שהיא לדעתם "מלחמת הכוכבים"; יש גם המזהירים שהדמוקראטים בקונגרס ממילא יסרבו להקציב את מלוא הסכומים הדרושים לכך. אבל כל אלה הם קולות קוראים במדבר. שר־ההגנה ויינברגר, נוסף על הכנותיו להצבת תחנות ראשונות להגנה בחלל כבר ב־1993 או ב־1994, הורה גם על חידוש הניסויים הגרעיניים התת־קרקעיים, בלי להתחשב במוראטוריום החד־צדדי שקיימו הסובייטים ב־18 החודשים האחרונים.

מדיניות תקיפה זו של ממשל רייגן שנחלש, המבקשת שלא להותיר לממשל הבא אפשרות לנטוש את "היוזמה" היומרנית, כבר החריפה את חילוקי־הדעות בין ארה"ב לבעלות־בריתה האירופיות. גם הממשלות השמרניות של בריטניה ומערב־גרמניה, הראשונות שחתמו על הסכמים עם ארה"ב בדבר שיתוף־פעולה בתחום המחקר לקראת הגנה האסטראטגית בחלל, מתנגדות כיום להחשת פיתוח התכנית ולהפרת החוזה להגבלת הטילים־נגד־הטילים על־ידי ארה"ב. מארגרט תאצ'ר, שצפוי לה מבחן קשה בבחירות הכלליות שחייבות להיערך בבריטניה בתוך שנה, נהנית מתמיכת רוב הציבור, המתנגד לתביעות הלייבור לפירוק־נשק גרעיני חד־צדדי ולסילוק כל נשק גרעיני מהבסיסים האמריקאיים על אדמת בריטניה, אולם הקיצוניות של ממשל רייגן עלולה להפוך את הקערה על פיה.

במערב־גרמניה התחזק, בעקבות הבחירות שנערכו שם בסוף החודש שעבר, מעמדו של שר־החוץ גנשר, שמאז ומתמיד הסתייג מרעיון "מלחמת הכוכבים". בלימת המגמות הלאומניות, הודות לבחירות האלה, הגבירה את הסיכויים שהקואליציה תמשיך במדיניותה המתונה כלפי המזרח; ואילו האופוזיציה הסוציאל־דמוקראטית עלולה, בעקבות כשלונה, לחדד עוד יותר את הסתייגותה מהמדיניות האמריקאית ואף לחייב שנוי מעמדה בנאט"ו, כדוגמת זה של צרפת, למשל. יש מומחים אירופיים החוששים שדווקא במקרה של הצלחת הגנת החלל האסטראטגית האמריקאית עלולה אירופה ליהפך לבן־ערובה גרעיני של ברה"מ. אחדים מזכירים לאמריקאים, שבעת פיסגת רייקיאוויק הביע רייגן (בין אם בכוונה ובין אם מתוך אי־התמצאות בפרטים), בשיחה עם גורבאצ'וב, נכונות לוותר על כל הטילים. אילו התגשם הדבר, היו המדינות האירופיות נותרות במצב בחות.

אולם ביקורת לחוד וחלופה קונסטרוקטיבית לחוד, חלופה אירופית כזאת אינה נראית באופק. כמו בעבר, כמעט לפני ארבעים שנה, מוסיפה ארה"ב להיות הערובה העיקרית להגנת אירופה הלא־קומוניסטית, על־אף השינוי מרחיק־הלכת שחל מאז ביחסי הכוחות הכלכליים בין בעלות־הברית משני עברי האוקיאנוס האטלנטי. לאירופים לא נותר אלא לקוות למאמץ מחודש לצמצום הפער עם

(המשך בעמ' 8)

מכתבים למערכת דבר

[illegible]

לא לזכור ולשכוח – זהי תמצית האוריינטציה של מירון בנבנישתי כפי שהיא משתקפת ממאמרו „הרפובליקה השניה" („דבר", 26.12.86) מריכא ועד סיפא.

המסר של האוריינטציה בפתרונה העצוב בסיפא של אותו מאמר: „לאחר שיתגבר העולם החיצון על הרתיעה מלהוסיף מוסר ליהודים". שכח והזוק מירון בנבנישתי מזכרונו את קורות העיתים של העם היהודי בכל הזמנים, לא רק בימים הזים במוגבר, אלא גם בזמן הזה בדרך הגשמה הציונית מגלות לגאולה ומשיעבוד לתקומה. ועוד דבר נמוק מזכרונו באותו מאמר: „ביום השביעי למלחמת ששת הימים קמה בארץ־ישראל הרפובליקה הישראלית השניה".

מירון בנבנישתי שכח מה התרחש לפני מלחמת ששת הימים: הסכם מצרים־סוריה, הסכם מצרים־ירדן, צבא ירדן בפיקוד מצרי, חיילים מצרים הוטסו לירדן ונחתו בלטרון, והחגורה סביב ישראל התהדקה. נאצר הבטיח לעם הערבי חיסול מתוכנן של מדינת ישראל. הירדנים תקפו בירושלים את השפלה לכל אורך הקו הירוק.

„המנדט על ארץ־ישראל שניתן לבריטניה הכיר בקשר ההיסטורי של העם היהודי עם ארץ־ישראל והטיל על בעל המנדט לעזור בהקמת בית־לאומי יהודי בגבולות המנדט הבריטי" – ביטוי זה מה„לקסיקון הפוליטי של המזרח התיכון" הבאתי כדי לרענן את זכרונו של מירון בנבנישתי. מאמרו של בנבנישתי „הרפובליקה השניה" המבוסס על העיקרון של לא לזכור ולשכוח מכיל בתוכו קטרוג והטלת אשמה על מדינת ישראל. החטא הוא שהיא דואגת לבטחונה והיא ערוכה לכל התפתחות, כי עדיין לא הסתיים „הסכסוך הבין־מדינתי בין ישראל לבין מדינות ערב" – לקומת בנבנישתי הנוס, שהסכסוך הסתיים. מדינת ישראל אשמה בעוד חטא איום: שהירושלים אינה חונה בלטרון. על חטאים אלה יש להעמידה למשפט הטריבונל של העולם החיצון, „לאחר שהעולם החיצון יתגבר על הרתיעה מלהוסיף מוסר ליהודים".

אריה יצחקי
כפר יחזקאל

להמשיך ולחסוך במים

חסד גדול עשה עימנו בחורף זה המלאך הממונה על הגשמים. שנת הגשמים הברוכה והמפתיעה משנה מיסודה את המצב שבו היינו נתונים בסוף התורף של השנה שעברה, כאשר היו חשש, כי מחמת המחסור החמור במים יהיה הכרח „לייבש שטחי חקלאות" ואולי במקומות מסויימים אף עלולים לחסור מים לשתיה ולצריכה ביתית.

החששות אלה הולפו. מיפלס הכנרת עלה ביותר ממטר וחצי ואילו הפשרת השלגים הצפויה תוסיף לו עוד מטר אחד; מאגרי המים העיליים מלאים ברובם; המעיינות בגליל ובגולן, שבחלקם הניכר יבשו לאחר שלוש שנים שחונות רצופות, שופעים שוב מים רבים ועדיין לפנינו לפחות עוד כחודשיים ימי חורף.

עם זאת, יש הכרח לחזור ולהדגיש, כי שנה גשומה אחת אין בה עדיין כדי לפתור את בעיית מצוקת המים של ישראל לטווח ארוך ואין בה כדי לכסות את הגרעון ההידראולי הגדול שנוצר מחמת „משיכת־יתר" ממושכת ובלתי־מבוקרת מ„בנק־המים" התת־קרקעי. „עדיין לא הגיעה העת להגיגות" – אומרים מומחי המים בישראל. צו החיסכון ומניעת הביזבוז של הנוזל היקר הזה נשאר בעינו, ואולי אפילו אפשר להגבירו.

השנה שולשה הכיווה, כי ניתן לצמצם את השימוש במים בחקלאות ובצריכה העירונית ולחסוך מאות מיליוני קובים של מים, בלי שייפגעו היבולים ובלי שהאוכלוסיה תסבול מחוסר הספקה של התוצרת החקלאית הבסיסית. דווקא בשנה הגשומה הזאת חשוב לחזור ולשנן בפני הציבור את הסיסמה הישנה־נושנה „חבל על כל טיפה", „לחסוך, ובוודאי לא לבזבז מים".

א. סרוסי
חולון

הדת היהודית שמרה על קיומנו

נדהמתי לקרוא את דברי הבלע והשנאה תחת הכותרת „נגד החוליגנים בשחור" שכתבה זיוה מכברת („דבר", 26.1.87). ראשית: לא הוכח שהצתת תחנות האוטובוסים היא פעולה של „אברכי ישיבות חרדיים", כפי שהיא כותבת. שנית: בכל מחנה יש ומומי־מוח בודדים. האם זה מצדיק להאשים את כל המחנה?

אכן, השנאה ליהדות מבצבצת מכל שורה במכתבה. מוטב שתדע, כי הדת היהודית הזאת שהיא משמיצה היא ששמרה על קיומנו ורק היא נותנת לנו את הזכות על הארץ הזאת.

נכון, שיש לנו בעיות קשות: סמים, שיכרות האלימות, בייחוד בקרב הנוער, אך אלה מקורן דווקא באותה „תרבות" שהיא מהללת שאינה אלא חיקוי עלוב לתרבות אמריקה המשחיתה, שהביאה אותנו לאיבוד הזהות הלאומית שלנו, להפקרות כיבית ולכל הצרות שלנו.

פ. עמירם
ירושלים

נעלבות ונפגעות מאוד ממכתבה של זיוה מכברת „נגד החוליגניים בשחור" („דבר", 26.1.87).

לנו, שמחנכות את ילדינו ברוח מסורת יהודית, קשה לקבל פגיעות בצביעות הפרס. מי נתן זכות לגב' זיוה להעליב את הנשים הדתיות ואת הלבוש שלנו? מי נתן לה זכות להשמיע האשמות נוראות נגד הציבור הדתי שהוא „יכול להביא שואה ופראות"?

נגד האשמות והשמצות של גב' זיוה ארגון הנשים שלנו מוחה בכל תוקף.

ארגון נשי חיל
ירושלים

★

נדהמתי לקרוא את הדברים החמורים של זיוה מכברת („דבר", 26.1.87) „נגד החוליגניים בשחור".

היא קוראת „לכל אוהבי הארץ היפה הזאת לזעוק חמס נגד הרמיסות השחורות הללו המעבירות את חיינו". היא קוראת לדרוס את גבריהם בבגע, כדי לטשטש את מראיהם המכעיסים כל כך. הם רוצים להנציח חיי גלות [illegible]

רחל שריד

אני איני מהרומיות השחורות, אך אני נגד גישה עוינת כזאת נגד יהודים שרוצים לשמור על לבושם. האם הגב' זיוה מוכנה לדרוס גם את בגדיהם של הערבים? אגב, לתמונות הפירסומת התנגדו גם פמיניסטיות מושבעות.

יש להוסיף לאהבת ישראל ולא לשנאת ישראל.

משה אבי־שלום
רמת גן

★

זיוה מכברת כותבת („דבר", 26.1.87) על „החומייניזם השחור" ו„מלחמת הקודש" שלהם – ומתכוונות לחרדים כאן.

היא אינה רואה אותם בכנרת ובוודאי אינם נוגעים בה שם לרעה.

על מלחמת קודש מדברים המוסלמים הקנאים ואינם מתכוונים ללבושי שחורים אלא לכולנו ומה על „החומייניזם" של חומייני עם כוונת השמדתנו כאן?

אנשים כזיוה רואים את המכבה ב„לבושם השחור" של אנשים שלפי דתם חיי אדם קדושים.

★

אנו ארגון „נשי חיל" של אמהות ירושלמיות מרגישות את עצמנו [illegible] אורחותיהם, שהוכיחו, כי רק שואה ופראות [illegible]

„עלית" לא הקפיאה [illegible] באשקלון

בידיעה שהתפרסמה ב„דבר" שלשום מאת כתבכם דני צדקוני מצוטט מנהל מפעלנו לשעבר באשקלון, שמואל הורשטיין, כאילו אמר ש„עלית" הקפיאה תוכנית להגדלת מצבת העובדים בשטח המפעל באשקלון מפני שלא אושר אזור פיתוח א' לאיזור אשקלון.

כיוון, כפי שאמר בכתבה, שמואל הורשטיין הוא עובד שלנו לשעבר, לא הצלחתי לברר אם הציטוט מפיו מדוייק, אולם כמנכ"ל „עלית" הנני קובע חד־משמעית כי „עלית" לא ביטלה ולא הקפיאה שום תוכנית להרחבת מפעלה באשקלון ואנו נמשיך ונפתח מפעל זה בעתיד.

דוד מושבייך
מנכ"ל

כנס שוטרי המנדט

ביום רביעי 21.1.87 התקיים כנס שוטרי המנדט. השתתפו בו כ־200 חברים, שוטרים וקצינים, ששירתו במשטרת המנדט בתקופות שונות ובמקומות שונים בארץ בתפקידים שונים בכל השטחים ובכל השירותים מזמן הקמת משטרת המנדט החל מה„ז'נדרמריה" ביירדן, חיל הספר, משטרת הרוכבים וחיל הרגלים מאז הצהרת בלפור בנובמבר 1917.

במשטרת המנדט שירתו רבים מבחורי ישראל מערים, מושבות וקיבוצים, אנשי הגדוד העברי ולוחמים יהודים במלחמה העולמית – אלמנט מגוון, מרבדים שונים, שפיעמה בהם רוח ציונית־לאומית נלהבת – בלי כל חישוב וחשבון תמורה...

כזו היתה התחושה והאווירה שהודיכה אותם – היתה להם „מצפן המצפון" היהודי הנאה ובעל הכבוד העצמי שכה חסר לנו היום.

גד גולדשטיין
תל־אביב

גם בצה זו תיובש

ביום שני, 26.1.87, שמעתי במהדורת החדשות את דבריו של מר אלי הורוביץ, שהתפטר מדירקטוריון בנק לאומי. בתשובה על שאלת המראיין ענה מר הורוביץ שרצוי להניח לכל „עניין בל"ל, כי יכולים להיכנס לבוץ גדול.

ובכן, מר הורוביץ, לפני שמדינת ישראל היתה מקום כל כך נעים ומכניס לאנשים כמו יפת ואחרים להתעודד בו, יובשו בה ביצות לרוב, כדי לאפשר ליהודים לחיות בה. לכן, אל תדאג, כדי ששוב יהיה נעים להתעודד פה לכולם, נייבש גם את הבצה הזו.

ציונה מרגלית
קרית טבעון

תודה למורים למדיטציה

כמי שמתרגלת מדיטציה טרנסצנדנטלית למעלה משתים עשרה שנים, נהנית כן התוצאות בכל יום, וחשה התפתחות כללית באישיותי, שמקורה בתירגול זה ובמגע עם האנשים המסורים העובדים באגודה הבינלאומית למדיטציה, בדרך כלל ללא תשלום, אני חשה חובה להביע הודיה עם אותם מורים המלמדים טכניקה שכל כך תומכת בחיים בכלל, ובחיי בפרט.

ונראה, שימים אלה יפים להבעת תודה והזדהות עם האגודה הבינלאומית למדיטציה – במיוחד.

שלוה ארמוני
פתח תקוה

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

בבוץ

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר (בתמונה), התארח אתמול בכפר הערבי נעורה שבעמק יזרעאל במסגרת ביקורו במועצה אזורית גלבוע. הוא נתבקש על־ידי נאמן הכפר, ריאד זועבי לנצל את קשריו עם השרים, ובמיוחד עם שרי המשק, כדי לסייע בפיתוח הכפר ולהציל אותו מהבוץ המכסה את הכבישים הפנימיים בכפר. למזלו של קיסר נערך הביקור ביום אביבי נאה, מה שלא מנע ממנו להעיד כי המדינה כולה בבוץ, ולמרות הבוץ ועל אף הקשיים תעשה ההסתדרות כל שביכולתה כדי שתישמר מערכת היחסים בין תושבי איזור העמק, יהודים כערבים, ולא תתן ליחסים למופת שנרקמו בין שני העמים לשקוע בבוץ.

מוחמד חלילה

אינו מאיים אך מחכה

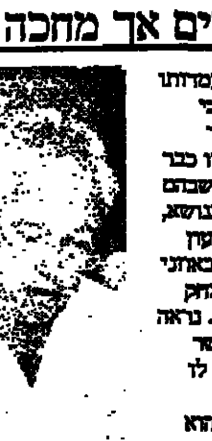

מאז הועלתה מועמדותו של השר גד יעקבי (בתמונה) לתפקיד בוואשינגטון עברו כבר שלושה חודשים, שבהם דשה התקשורת בנושא, אך שר החוץ שמעון פרס העלה אותו באוזני ראש הממשלה יצחק שמיר רק השבוע. נראה שלהיסוסו של השר יעקבי, אם היתה לו כזאת, הולכת ומתפוגגת ועתה הוא שוה־נפש אם יצא המינוי אל הפועל.

„איני מאיים ואינני לוחץ בשום דרך שהוא לגבי המינוי לשגריר בוואשינגטון", אמר אתמול ל„דבר". „עם זאת, זהו מצב בלתי בריא ובלתי מועיל להשהות נושא כזה זמן רב מדי". ובכל זאת, מעוניין יעקבי שהמינוי יוכרע קודם צאתו של ראש הממשלה לוואשינגטון בתחילת השבוע הבא.

תירוץ

„מצבנו טוב", כך הכריז מנהל בית החולים של קופ"ח בעמק, בני עינבר, באוזני מזכ"ל ההסתדרות, במהלך הביקור שערך אתמול ישראל קיסר במוסד הרפואי הוותיק, המציין 65 שנה ליסודו. „לפני שבועיים, הזכיר אותנו פרופסור רודין בטלוויזיה, וציין את הצורך הדוחף בבנייתה של מחלקת ילדים חדשה אצלנו. לפני שבוע הזכירה אותנו, ברדיו, בהקשר דומה שרת הבריאות, וזה טוב, כי רק כך מגיעות הצרות שלנו לתודעת הציבור". „אם כל מה שאתה צריך הוא שמישהו יזכיר אתכם, אין לך בעיה אני מזכיר", ענה לו ישראל קיסר. המזכ"ל עמד אתמול בגבורה בסדר היום הארוך והמיגע שהכינו לכבודו המארחים, יו"ר המועצה האזורית הגלבוע, אברהם יריב, ואנשיו. כשהוצע לו, בתום הפגישה בבית החולים, לנוח קצת ולאגור כוח לקראת ההמשך, פנה קיסר, כולו מחייך אל אברמלה יריב: „אני מבין שאתה עייף... זה בסדר... אתה יכול להשתמש בי כתירוץ..."

יצחק מירוחו

בעקבות היידיש

לא רק בישראל עורכים אירועי מחווה ליידיש. בקיץ תיערך בלונדון תערוכה גדולה על תיאטרון היידיש. בתערוכה יוצגו צילומי שחקנים, אבזרי במה ותפאורה, תלבושות וכרטיסי כניסה, תוכניות, תקליטים ופוסטרים הקשורים בתיאטרון היידי משנת 1880 ועד היום. מארגן התערוכה, דייוויד מזואר מציין בסיפוק כי היא תתקיים במהלך הקיץ, תקופת שיא בתיירות לבריטניה. המימון בא בעיקרו מתרומות, אך כרגיל, עדיין חסר סכום של כחמשת אלפי ליש"ט.

„לשר התחבורה חיים קורפו בהוקרה מהנהלת ק.ל.מ. אמסטרדם־הולנד", זאת ההקדשה החרוטה על שעון האורלוגין שבתמונה. סגן־נשיא חברת התעופה ההולנדית, י. דהדיטג בא לישראל במיוחד להעניק שעון זה לשר התחבורה, אולם שעונים הם נושא רגיש בימים אלו, והשר הודיע כי עליו לפנות אל האפוטרופוס הכללי שיקבע אם מותר לו לקבל את השי. (צילום: ישראל סאן)

איש הים

החבל הימי לישראל בחר את ישראל ליברטובסקי (בתמונה) ל„איש הים לשנת תשמ"ז", וטקס הענקת התואר ייערך בשבוע הבא בחיפה במעמד אורחים רבים, רובם אנשי ספנות וכלכלה. בחירת „איש הים" הנהגה על־ידי החבל הימי לישראל לפני שנתיים. התואר יוענק לליברטובסקי על חלקו בהקמת „מספנות ישראל" והפעלתן משך 22 שנים. רבים מאנשי הספנות והכלכלה רואים בכך מעין פיצוי על העוול שנעשה, לדעתם, לליברטובסקי אשר אולץ להתפטר מתפקידו ואף נאסר עליו, על־ידי מועצת המנהלים החד־שה, להיכנס לשטח המספנה. אגב, כאשר עזב ליברטובסקי את המספנה הוא הותיר אחריו רווח בה בכספית של 25 מיליון דולארים. לדעת רבים, ספק אם ליברטובסקי היה מצליח להחזיק את המספנה מעל „פני הים" בשל המצב הקשה בע־נף אולם תחת ניהולו היא בוודאי לא היתה מתדרדרת לפשיטת רגל, אומרים העובדים ופועלי המספנה שנשארו לעבוד בה ואשר בזמנו התנגשו לא פעם עם ליברטובסקי. הם מזכירים עתה את שמו בחיבה והם מתנחמים בעובדה שהמנכ"ל החדש, אלוף (מיל.) זאב אלמוג, מצ־ליח לשקמה ורבים סבורים כי יצליח להוציא אותה מהמעמד הלא מכובד של מפעל הפועל תחת השגחת כונס נכ־סים.

יוסף מילבסקי

הנושא: ארץ־ישראל

כ־750 פריטים בנושא ארץ־ישראל, מאוספו הפרטי הגדול של ד"ר עוזיאל מרצבך, ימכרו במכירה פומבית שהכנסותיה מוקדשות לאגודת „יד שרה", המעניקה עזרה רפואית הומניטרית לנזקקים.

האוסף מכיל בעיקר גלויות ותוחכות מתולדות ארץ־ישראל בנושאים מגוונים, קונגרסים ציוניים, נוכחות צבאית זרה וכיבוש פלסטינה בתחילת המאה, נושאים אנטישמיים, צה"ל ומבצעיו, יהדות וכו'.

ד"ר מרצבך, שנודע בכינוי „הרופא של ההתנחלויות" ושעלה מצרפת ב־1967 כציוני נלהב, היה בגלגולו הקודם אנטי־ציוני שהסתיר בביתו בפאריס את יוסל'ה לאחר שנחטף מהוריו. הוא ואשתו מצאו את מותם בתאונת דרכים לפני כשנתיים.

המכירה הפומבית תיערך ב־18 בפברואר במועדון האגודה הבולאית בתל־אביב.

יחד נעלה

ישראלים בלונדון למען ישראל. השחקן חיים טופול ויועץ ראש הממשלה אברהם בורג נשאו דברים בפני צעירים בריטים במטרה להעלותם לארץ. „יחד לישראל" נקרא האירוע בו טופול סיפר על חייו ועל עלייתם הבלתי־ליגלית של הוריו לישראל, והצעירים הצטרפו אליו בשירים בעברית. בורג, שהגיע מישראל במיוחד לאירוע, ציין כי היהודים דוברי האנגלית עדיין לא הטביעו את חותמם על החיים בישראל.

באירוע אחר היה האורח המחזאי יהושע סובול. בפני חברי הפדרציה הציונית הוא הרצה בעברית על חייו ועבודתו. בעברית דווקא, כחלק ממסע שעורכת הפדרציה למען העברית.

רב פעלים

ד"ר ליאון זלמן (בתמונה) הוא דמות ידועה בוינה היהודית באוסטריה. ניצול שואה, שסיים את לימודיו באוסטריה אחרי המלחמה, פעל במשך שנים כיו"ר „שרות האירוח היהודי". לפני שנתיים ערך תערוכה גדולה של וינה היהודית שהיתה ואיננה עוד – „עולם ששקע". לאחר מכן היה מעורב בזימון המושב הראשון של הנהגת הקונגרס היהודי העולמי בוינה לפני כשנתיים. למעלה משנה פעל העסקן היהודי, שהוא גם סוציאליסט פעיל, במערכה להבהרת עברו המפוקפק של ד"ר קורט ולדהיים, שנבחר ביוני אשתקד לנשיא אוסטריה. אולם תשומת־לב מיוחדת הוא מקדיש לכתב־עת מטעם האקדמאים היהודים באוסטריה בשם „ההד היהודי". עתה מלאו 35 שנים לכתב־העת, ובהזדמנות שיצאה לאור זה לא כבר מתפרסמים מאמרים של אישים פוליטיים אוסטרים לרבות ראש הממשלה הסוציאליסטי פרנץ ורניצקי, נשיא הארגונים המקצועיים אנטון בנייה וראש עיריית וינה הלמוט צילק וכן נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן ומזכ"ל הקונגרס ישראל זינגר.

סוסיה – פריחה בפאתי מדבר

חן המקום צבי אילן

הצפון רווי פרחים וצמחית חורף ירוקה. אבל קבעתם טיול, והיום גשום, ואינכם רוצים לוותר, יש סיכוי שאם תסעו לאיזור דרום הר חברון יהיו פחות גשמים, סוף סוף זה איזור שבפאתי המדבר. הייתי שם בתחילת השבוע והאמינו לי: יפה שם, יוצא מהכלל. הגבעות המדבריות המוצבות מכוסות מעטה דשא־עשב ירקרק, נעים לעין, עם פרחים, לא גבוהים ולא שולטים בנוף כמו בצפון. כאן הכל יותר בינוני, מאוזן, פחות צועק. ויש גם כביש חדש וטוב, היוצא מצפון למצודות היערנים ביתיר (מן הכביש הממשיך לאשתמוע, אשר בה בית כנסת נאה לביקורים, שיגיע עוד יומו לתיאור במדור). הכביש, המשולט היטב, ובכללו שילוט ל„אתר סוסיה", עובר בתוך יער הקרן הקיימת, חורבת ענים, מסע כרמל, מיסעף עמשא (מרחום נראה היישוב התקמ' הר עמשא) ומטפס ל'בית יתיר', שמו הנוכחי (האחרון?) של 'מצדות יהודה', כפי שכתוב במפות, שהוקם ליד משטרת אל־אספר (ל'וצפר' בטעות במפתינו). מהכביש במקום זה יש מראה נפלא אל בקעת ערד וההרים המתנשאים באגף מצדה וים המלח. הכביש עובר ליד היישוב סוסיה (שם יש תחנת־מידע) ומיד לאחריו שלט המפנה שמאלה, מערבה, לדרך כורכר טובה, המגיעה כעבור כשני ק"מ לסוסיה.

במקום נערכות עבודות שחזור רציניות לקראת הפיכת כפר עתיק זה לאתר ביקור ראשון במעלה באיזור. מסוסיה התרשמו כבר אנשי הסקר הבריטי עוד לפני יותר מ־100 שנה, וזיהו על שני מבני ציבור עתיקים במקום. הם לא הגזימו – זה יישוב גדול מאוד, שיש בו שרידים של מבני ציבור כולל בתי כנסת. כאייר ודייפנברג זיהו אחד הבניינים כבית כנסת לפני 50 שנה ושמריה גוטמן, זאב ייבין ואהוד נצר חשפוהו לאחר תשכ"ג. בשנים האחרונות חופרים בו אברהם נגב וזאב ייבין. נגב סובר ששמו הערבי סוסיה מקורו בצמח השוש, וכי שמו הקדום היה כרמל. לדעתו היו שתי כרמלות: אחת, חירבת כירמיל, שלושה ק"מ מצפון־מזרח לסוסיה, היא כרמל שבה נוצרים, אך גם קהילה יהודית, ובה ישב משמר צבא רומי. השניה, כרמל היהודית, סקמה בנפרד. רעיון מבריק, שאין אפשרות להביא כאן את כל נימוקיו היפים, אך צריך להזכיר, כדי שעוד נתונים יעמדו לנגד עיני הקורא, שאצל יוסף בן מתתיהו נזכרים יוחנן ויעקב בני סוסא מאדום, כלומר מאותו איזור. בתלמוד נזכר יעקב בר סוסיי ויש עוד חכמים 'בן סוסיי', ויש אפשרות כלשהי שזה מקום מוצאם של אנשים אלה. גם הריחוק בין שני האתרים בעייתי.

נכנסים לאתר סוסיה. מימין לשביל רואים חצר קבורה ולידה מתחילים בתי היישוב הבנויים בקו אלכסוני, בתים חיצוניים שיצרו חומה, ביישוב זה שבספר המדבר. בחזית הבתים מונח משקוף שעליו חריתות של שתי מנורות שבעת קנים ולידה משקוף שני שעליו טבלה 'בעלת אוזניים' בולטת. באתר פזורות עוד אבנים ארכיטקטוניות, בהן מעוטרות, המעידות על עושרו של היישוב ששכן כאן. הרחוב הראשי בו מוביל לבית הכנסת, שעולים אליו במדרגות. הוא נוסד בסוף המאה ה־4 המאה ה־5 לספירה. כיוונו מזרח־מערב וכיפות ארון הקודש והתפילה שלו מופנות לירושלים. בנוי בעליו גג, להגנה על הפסיפסים, ובצידו יש ברפכת תצפית טובה, ממנה נראים כל חלקי הבכ"נ. יש ברצפה תיאור ארון קודש ומנורות בעבריה, שריד של גלגל מזלות ושרידי כתובת [---] אל אולי דני"אל, שלידו שרידי בעל חיים, אולי אריה, ואז עניין לנו עם תיאור דניאל בגוב אריות. ברצפה ניכרים שרידי תיקון רבים, בכללם באכסדרת המבוא.

פסיפס בית הכנסת בסוסיה

אחד הדברים הנפלאים בסוסיה, שהצליחה לפרוח כה יפה בגבול המדבר, הן הכתובות. יש כמה כתובות הקשה באכסדרה. בכניסה לאולם התפילה יש כתובת שנזכר בה במקור תאריך למניין בריאת העולם. בחצר, מכוסה בלוח עץ, יש הכתובת הנהדרת הבאה „זכור טובה קדושת מרי רבי איסי הכהן המכובד בירבי שעשה הפסיפס הזה וטח את כותליו בסיד מה שנתנדב בכשתה רבי יוחנן הכהן הסופר בירבי בנו שלום על ישראל אמן". מי יסיר אבק מעיניך, רבי איסי הכהן, ויודה לך על הפסיפס ועל הטיח, ועל הכתובת שהתנדת, על נדיבות לבך, בשעת התנגת בנך יוחנן, ועל כך שעבודת ברבריך. בסוסיה נתגלו עוד כתובות רבות על עמודי סורג ולוחות סורג משיש, ויש לקוות שבקרוב, עם השלמת הטיפול באתר, הם יוחזרו לתצוגה במקום גילוייים בבית הכנסת. בחצר תראה גומחת תפילה מוסלמית, מחרב, של המסגד שהוקם כאן לאחר שבית הכנסת והיישוב ניטשו במאה התשיעית (אותו מצב בדיוק אירע באשתמוע). כדאי לשים לב ביציאה לגלילי האבן הגדולים הסמוכים לפתחי החצר. הם נועדו להזיז את הפתחים כדי לבצע כניסה מכל אויב וצר או מיהוה משוסי המדבר.

בעברו השני של בית הכנסת מורידות מדרגות אל מערת מגורים ומלאכה שבפתחה משקוף שעליו מנורת שבעת קנים בתוך עיגול בולט. במרחק מה דרומה נמצאת מערת היקב ובה גם מקווה טהרה. סיור באתר שלא נתפר ישלים את סיפור האבנים הדוכבות. בגבעה המערבית, לא הרחק מבית הכנסת, מצויים שרידי מבנה מגורים יהודי שחשף יזהר הירשפלד. האתר מוקף גדר ואם תגיעו ותמצאו שער נעול, אל תתיאשו, השומר היושב באתר פניכה, יפתח אתו למענכם.

לחזור אפשר בשתי דרכים: האחת בהמשך הכביש צפונה, דרך היישוב כרמל, מיסעף זיף, הברוך, לגוש עציון (ודרך עמק האלה לשפלה ולחוף) או לירושלים. דרך שניה היא בציר הגישה, עם אפשרות פיקניק ביער יתיר, ומשם לערד או לבאר שבע, או בכביש צומת שוקת־צומת להבים למישור החוף. טיול נעים.

קדרות בוושינגטון

(המשך מעמוד 7)

הממשל האמריקאי הבא, אך נסיון העבר מלמד שהדבר כלל אינו מובטח.

באווירה השוררת כיום בבית הלבן אין לצפות גם לתוצאות משמעותיות מביקורו של ראש ממשלת ישראל שם, שנקבע לשבוע הבא, אף כי אין לחלוק על חשיבות עצם קיומו. עם כל חשיבותם של יחסי ישראל־אירופה והצורך לנסות ולהבקיע את איבתן של ברית־המועצות ושאר המדינות הקומוניסטיות, אין ולא תהיה לנו חלופה לקשר ההדוק עם וושינגטון ועם העם האמריקאי גם בדורות הבאים.

ממשל רייגן היה עד כה, בלי ספק, מהממשלים הידידותיים ביותר לישראל. עם כל ההערכה אליו, מה שהיה שוב לא יהיה (אולי גם לא ב־22 החודשים הבאים, עד לחילופי הנשיאים בינואר 1989). יש לחפש דרכים להבטיח את מידב האהדה והתמיכה גם מהיורשים הצפויים, בין אם יהיו רפובליקאים ובין אם יהיו דמוקראטים. אחרי ההגמוניה הדמוקראטית של קרטר־ג'ונסון הפכנו מאמצי ישראל, וגם מאמצי יהדות ארה"ב לטיפוח הבנה עם הנשיאים הרפובליקאים שבאו אחריהם. כיום עיקר המשימה הוא גשירת גשרים מחודשים עם הדמוקראטים, שרוב יהודי ארה"ב שומרים להם אמונים בהצבעתם, אף שבשורה של נושאים הם עלולים להיות נוחים פחות למדיניות הישראלית הנוכחית.

בכל מקום, קפיאה על השמרים אינה רצויה גם מבחינה זו. אולם ספק אם הפתיחה המתחייבת כלפי הדמוקראטים צריכה להתבטא דווקא בהדגשה יתירה של חשיבות ביקורו הקרוב של הנשיא לשעבר, ג'ימי קארטר, אצלנו, (העומד לקבל תואר כבוד באוניברסיטת חיפה). לקארטר זכות גדולה בהבטחת חתימתו של הסכם השלום הישראלי־מצרי, אף כי הגיע למטרה זו רק לאחר יזמתו של הנשיא סאדאת המנוח והיענותו של מנחם בגין. תפיסתו לגבי השלום במזרח התיכון, המושתתת גם על מדינה פלשתינאית־אש"פית בגבולות 4 ביוני, אינה מקובלת על רוב הציבור בארץ.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
שחר (ברנדיס) – פנקס 27 – 441449
בתל־אביב
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
ירושלים
אלבא – יפו 42 – 223703
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
חן – ז'בוטינסקי 99 רמת־גן – 7514434
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הרצל 52 חולון – 889153
רחובות
הנשיא – הנשיא הראשון 34 – 461342
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
פיינגולד – רוטשילד 47 כפר־סבא

מידען
מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' – עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
[illegible] רחוב בר כוכבא 49 – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנמל 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ולנוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה – 04־672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

לפני 60 שנה

רוסיה לא תשתתף בועידה בג'ניבה

ג'ניבה, סגן הקומיסר לעניני חוץ הסובייטי, ליטבינוב, שלח מכתב למזכיר הכללי של חבר הלאומים, בו הוא מודיע על סירוב ממשלתו להשתתף בועידה העומדת להתכנס בג'ניבה לשם יצירת הסתדרות סיוע בין־לאומית, שמטרתה לפעול במקרי אסונות לאומיים גדולים. ליטבינוב החזיר את עצם ההזמנה של חבר הלאומים.

תערוכת הציטרוסים

הועדה הממשלתית להכנת התערוכת הציטרוסים, שהפתחה ב־17 בפברואר באולם התערוכה ע"י הנציב בת"א, קבעה גם השנה, כאשתקד, פרסים רבים, מהם יקרי ערך, למוצגים הכי טובים בתפוזי זהב, לימונים, אשכוליות ובננות.

נפטר יואל אנגל

שלשום בליל כ' אדר א' בשעה 9.30, נפטר יואל אנגל בשנת החמשים ושמונה לחייו.

לפני 40 שנה

בקשה נמרצת של ממשלת ארצות הברית

לונדון, נודע כאן כי הגנרל מרשאל שלח אגרות לממשלה הבריטית שבה חזר וניסח את המדיניות האמריקאית לגבי ארץ ישראל. מדיניות זו מבוססת על הבקשה הנמרצת לגבי ארץ ישראל. להעלות מיד את 100 אלף היהודים, לבטל את תקנות הקרקע שבספר הלבן ולהעניק ליהודים עצמאות. נקודה זו האחרונה הוראתה חלוקה.

קול תנועת הפועלות

במושב ל"א של מועצת הפועלות שהתכנס אתמול בתל אביב הביעה בבה אידלסון את מחאת תנועת הפועלות על גירוש מעפילי „לגבי" ועל מזימות הממשלה נגד קיומו של מפעל השחרור היהודי.

שוחררו מעפילים

400 איש שוחררו אתמול ממחנה הסוכנות היהודית בקרית שמואל, היום ישוחררו עוד 350.

שבוע שמירת הטבע, הנפתח בט"ו בשבט מיועד השנה להגביר את ... הטבעית אפשריים, החשובים לנו ולדורות הבאים. מדוע זה מכבר ...

אין חיות רעות

ועלינו האחריות לשלומן

צבוע · צילומים: ש. גינות

מאת צבי אילן

הנושא המרכזי של שבוע שמירת הטבע השנה, שיפתח מחרתיים, ט"ו בשבט, הוא שמירת חיות הבר בישראל, ויש לו שתי סיסמאות מרכזיות: 'אין חיות רעות', וכן 'חיות הבר – סיכוי וסיכון'. גם עורכי השבוע (רשות שמורות הטבע, הקרן הקיימת, החברה להגנת הטבע, רשות הגנים הלאומיים ('הפועלי') אינם מסתירים שבטיפול בחיות־בר כרוך גם סיכון – הן של נזקים, לעתים כבדים לחקלאות, סגירת שטחים להתיישבות והפיכתם לשמורות, וכן אפשרות של מגיפות והעברת מחלות. בנוסף לאלה קיים הסיכון של מיפגש אדם־חיה, לאחרונה בייחוד עם נמרים, במדבר יהודה ובהר הנגב.

הכוונה המרכזית היא לאפשר חיי צוותא של בני אדם עם בעלי חיים, בסביבתם הטבעית, כפי שהיה בארץ מדורי־דורות, להצגת הארץ ולהעשרת חייו. אומרים אנשי הרשות: כתוצאה מחוסר מודעות וחוסר ידע איבדה הארץ במאה השנים האחרונות לא מעט חיות־בר. חלקן כלו מעל פני האדמה לעד ורק רישומים או פוחלצים שלהן, כמו הפרא הסורי, למשל, מצויים במוזיאונים באירופה; אחרים, כמו הברדלס, הדב הסורי, היאם הלבן והאייל הכרמל אינם קיימים עוד באזורנו ונתונים בסכנת כלייה מוחלטת.

גם כיום, למרות קיומה של מערכת חוקים ותקנות לשמירת ערכי שמירת טבע, עלולים להיכחד כמה מבעלי החיים הנדירים: מהדורסים: הפרס ועזנית הנגב, מהיונקים: הזאב המצוי, שפרטים בודדים שלו נותרו בגולן. אליו מצטרפים שועל החולות, חתול החולות והצבי המצוי הדורמי, החיים בנגב. מהזוחלים נמצאת בסכנה הלטאה הירוקה, הנחשבת ליפה בלטאות הארץ.

חוקי שמירת טבע עצמם אינם מספיקים להתמודדות בתהליכי הפיתוח המואצים, המשנים את מפת תפרושת חיות הבר. עיקר המאמץ של הרשות וגורמי הטבע האחרים נעשה כיום בשלושה מישורים. הראשון, בעריכת סקרים ומחקרים המסייעים לעקוב אחרי תהליכים אלה ולהבין טוב יותר את הצרכים האקולוגיים של חיות הבר. לעתים נוקטים מעקב זה בשיטות מימשקיחי שונות מהמקובל, במסרה שיסייעו לשמירת אוכלוסיות יציבות. הדוגמה לכך היא אוכלוסיית הצבאים בגולן, שהותר לערוך בהם ציד מבוקר, כדי למנוע התרבות־יתר המביאה בעקבותיה מגיפות ומוות המוני. דוגמה אחרת – בסקר שנערך באיזור עין־גדי נתגלה שועל הצוקים, מין מיוחד של שועל ועד שלא ידעו כי הוא קיים בארץ.

מישור הפעולה השני הוא פיתוח אמצעים ההדרכה להגנת הגידולים החקלאיים מפני חיות בר: שיפור הגידור החשמלי, שימוש במלכודות ורישות, בקולות הרתעה ובאמצעים נוספים. פעילות זו מסייעת להפחתת השימוש בחומרי רעל נגד חיות הבר ומונעת פגיעות רחבות במערכת האקולוגית. המישור השלישי הוא טיפוח גרעיני רבייה של מיני חיות הנמצאים בסכנת הכחדה, והכנה לקראת שיחרורם וחזרה לטבע. כך בשמורות ה'חי־בר' בכרמל וביטבתה. דוגמה לסוג פעולה זה הוא שיחרור הפראים, שמקורם בגרעין רבייה שטופח בחי־בר יטבתה, למכתש רמון, ועתה משוטטים במכתש כבר בני הדור השני שלהם. הרשות מתכוונת בעתיד לשחרר ראמים לבנים בנגב ועיזי בר בכרמל, ואולי גם בחרמון. החזרת אוכלי עשב אלה לטבע, שתיעשה תוך בקרה ומחקר צמודים, תסייע להשלמת מרכיבי המערכת האקולוגית והטבעית.

מתברר כי לאחרונה קשורה הגנת עולם החי גם בהברחות של חיות בר, לארץ ומחוצה לה. רק לאחרונה הוחזרו ארצה מצרפת שתי עזניות נגב נדירות, כנראה בעקבות הברחת גוזלים או ביצים. בנמלי הים והאויר נתפסו חיות נדירות כמיני תוכיים, קופים, חתולי בר ונחשים. החזקת חיות שונות הופכת לתחביב מתרחב בציבור, ויש להקפיד שייעשה בהתאם לחוק, כדי שתושבי ישראל לא יפגעו בחיות בר לא רק בארץ, אלא גם בארצות אחרות.

נופה של הארץ הוא פיקדון שניתן לנו, כדי להעבירו, שמור בכל האפשר, לדורות הבאים, וטוב יותר מכפי שאנו קיבלנו אותו. האחריות היא לעצמנו ולעולם כולו, מפני שבארץ, עם כל הצרות, יש הקפדה רבה יותר על שמירת החי מאשר בארצות האיזור, וגם מבחינה זו צריך שמציון תצא תודעת שמירת החי ויהיו לה הישגים טובים.

שועל פנק

קרקל

חיי אמא עטלפה

לבדה, או בקומונת אמהות, בדאגה צמודה לוולד חסר־האונים שהיא ממליטה

מאת ת.ש. זוהר

אמונות עממיות משייכות את העטלף אל המכרסמים. מכנים אותו "עכבר מכונף". אנשי מדע יקבעו שלא רק שהעטלף איננו קרוב משפחה לעכבר, אלא שהוא קרוב יותר לנו, לאנשים, מאשר למכרסם כלשהו.

אילו היה העטלף עכבר – אולי היה יוצא נשכר משהו. שהרי עכברים, כמו גם מכרסמים אחרים, ידועים בכושר הרביה המפתיע שלהם; אך לעטלפים, תהליך הרביה וגידול הצאצאים הוא תהליך מורכב ביותר. על־פי־רוב אין העטלפה ממליטה יותר מפעם בשנה.

כדי להבין את מורכבות הרביה שלה – יש לאזכר אחת מהתכונות החשובות של הסידרה: רבים מן העטלפים, המתקשים לעמוד בתנאי החורף הקשים, מפתחים יכולת חֲרִיפָה (היברנאציה). כלומר: עם בוא החורף הם נכנסים למעין שינה עמוקה. טמפרטורות הגוף שלהם יורדת ומותאמת לטמפרטורות הסביבה, חילוף החומרים בגופם מאט וכך גם הדופק ותהליך הנשימה. בארצות הקור מבלים מרבית העטלפים את חודשי החורף ללא פעילות כלל.

את ימי טרום־השינה מקדישים העטלפים לאגירת שומן לימי הרעה. אז גם מתרחשים בגופם התהליכים ההורמונאליים המכינים אותם להזדווגות.

אולם אם תתבצע ההזדווגות בסתיו – ההמלטות תתרחשנה בעיצומו של חורף, והוולדות, הרגישים ממילא, יהיו מועדים לקפיאה ולמוות. לכן התפתח בגופם של העטלפים מנגנון שימור הזרע. פעמים נשמר הזרע (כבר מוכן) באשכי הזכרים עד לאביב, פעמים – מוזר עוד יותר – משמרות הנקבות את הזרע. כלומר: ההזדווגות נעשית אמנם בסתיו, אולם ההריון לא יתפתח אלא באביב, עם בוא החום. בחלק מן המינים (אצל פרפשים גדולים, למשל) מיוצר מעין שסתום, הסוגר את הוואגינה, ואחת מן התיאוריות היא, שכך נשמר הזרע טוב יותר. בחלק אחר של המינים אכן נקלט הזרע עוד בסתיו ונוצר הריון – אולם העובר לא יתפתח בכל תקופת החורף.

הגורמים המשפיעים על התפתחות ההריון בין העטלפים הרבו להעסיק חוקרים: שני חוקרים אירופאים העידו בסוף דצמבר נקבות מן המין נשפון גדול החזיקו אותן שנים־עשר יום בטמפרטורות שבין 5°־12 מעלות. רק אחת מן העטלפות בייצה. אחר כך העבירו אותן למשך שמונה ימים לחום של 20°־25 מעלות צלזיוס ושלוש מתוך ארבע בייצו. חוקר אחר, שמר שמונה נקבות מן המין רַמְשָׁן לֵילִי בראשית מארס, בחשיכה מוחלטת, רק אחת מהן בייצה. בקבוצה אחרת, אותה החזיק באותם תנאי חום ותזונה, אולם בחדר מואר – בייצו כולן.

כך הוכח קשר בין טמפרטורות גבוהות ותנאי אור, לבין יכולתן של העטלפות לרבות. המפתיע הוא, שנמצאו גם מיני עטלפים אשר הזדווגו בעיצומו של חורף, תוך כדי שינה...

אולם עיקר ההזדווגות נערכת בכל זאת בסתיו, (ומלווה – לא עלינו – באלימות רבה: הזכר בכמה מן המינים נושך ומכה את הנקבה בעוד זו משתדלת להימלט, ושניהם – זה גם זו – משמיעים ציוצים וצווחות), ואילו ההמלטות הן המלטות של קיץ. אז עוזבות הנקבות את המערות המעורבות, בהן התגוררו עד עתה, ומייסדות מושבות של אמהות: בהן תמלטנה את גוריהן החדשים. מערות ההמלטה הן, על־פי־רוב, חמות יותר ומוגנות יותר.

הגורים נולדים קירחים וחסרי־אונים. בשבועות הראשונים הם צמודים לאמהות. לשם כך פיתחו רגליים גדולות להיתפש, ושיני חלב דקות בעזרתן ייצמדו לפטמות. מאחר שהעטלפות, כשאר קרוביהן, נתלות על תקרות המערות, נפילת גור פירושה מוות.

יש מינים בהם יוצרים הגורים בינם לבין עצמם דבוקות, ושומרים על חום גופם, ואילו האמהות מוסיפות

אמא נשפון גדול הצאצאה לבטנה

לצאת לציד והחוזרות מפעם לפעם להיניק. במינים אחרים (בין הכנפנים, למשל), לא מקפידה כל אם להיניק את פרי בטנה, אלא הנקה היא קולקטיבית. מושבת האמהות של הכנפנים היא מיוחדת ומעניינת גם בשל גודלה, ובשל העובדה שמגיעות אליה כל בנות המין ממרחקים עצומים. בהודו נצפו מושבות כאלו שכללו 100.000 פרטים, שהגיעו ממרחב של 15 אלף קמ"ר. כולן התקבצו באותה מערה. לא רק אמהות וגורים מתקבצים למערות האמהות, כי אם גם נקבות צעירות, שעדיין לא הגיעו לבגרות מינית.

הממליטות – כפי שכבר צוינו – ממליטות בדרך כלל רק גור אחד, ולעתים רחוקות – תאומים.

תמותת תינוקות בין העטלפים היא גבוהה מאד, וזו אחת הסיבות לכך שמינים רבים של עטלפים נמצאים בסכנת הכחדה, ואחרים – כבר נעלמו מן העולם.

צביה ועופר שזה עתה נולד: משפחה חד־הורית

מבט אחר על

"מעמד האשה"

היא אוכלת את מחזרה תוך מעשה־האהבה; על האחרת מוטלת החובה לעשות לבדה לצאצאיה ולביתה. בין שני הקצוות מיגוון עצום של יחסי זכר־נקבה, למצוא בהם דוגמה, ניחומים, מקור לרחמים או לקנאה – הכל לפי השקפותיך וטעמך

כתב וצילם: ד"ר אברהם ארבל*

בעוד ימים ספורים יתרפק לו האביב על דלתותינו. רבים מבינים את ריחות האביב ואת פרחיו היפים. לרבים אחרים תזכיר שירת הזיווג של הצפורים שאביב בארץ. אך אין ספק שהבולטים בקולות האביב הם קולות הזיווג של הצבים – את אלה אפשר לשמוע במלוא עוצמתם הם באמת מזכירים שהאביב מגיע.

אם מעמדה של אשה נקבע על־פי עוצמת הזיווג והתמורה שהזכר משקיע בחיזור – הרי מעמדה של צבת היבשה המצויה גבוה ביותר. עומדת לה הגברת, תולשת בשקט מן העשב הירוק שבשורה והגבר שלצידה ... לרוב הוא קטן ממנה אך כמעט הוא נחוש בדעתו ואינו מקבל סירוב כתשובה. הוא ניגש אל בחירת ליבו ונוגח בשריונה. בשניה האחרונה הוא מצליח לקפל את ראשו ואת רגליו וכך מתנגשים שריון בשריון בקול נפץ עז. נראה שהנגיחה לא השפיעה על העלמה וגבורנו חוזר ונוגח שוב ושוב. קולות נפץ עזים נישאים באויר והצבה ממשיכה לאכול בשלוה נונשלאנטית – כאילו לא אחריה מחזר האביר. אולם לא צב היבשה הזכר הוא הגבר שיוותר: הוא שב ונוגח וחוזר ונוגח – ממש קרב שן בשן, ובאינו התמורה ממש מחזר שבמחזרים. אפילו הקשוחה בגברות מתרככת נוכח עקשנות שכזו וסופה שהיא נעתרת להיזורים ומאפשרת לו לטפס עליה ולהזדווג סוף סוף. "התמורה" נמשכת כדקה בסך הכל – ובשביל זה כל כך התאמצת, צב טפשון שכמוך? שבועות מספר לאחר ההזדווגות מטילה הנקבה 3–5 ביצים לבנות, הדומות לביצי יונים, בגומה שהיא חופרת בקרקע. בזאת היא מסיימת את תפקידה כאם, שכן אצל הצבים אין דגירה על הביצים ואין טיפול בצאצאים הבוקעים מהן. הרכים הנולדים צריכים להסתדר בחיים בכוחות עצמם.

מעמדה של צבת היבשה טוב יחסית והוא גבוה ממעמד הזכר. האם הוא גבוה ממעמד האשה בחברה האנושית? מי חכם וידע? מעמד הנקבה בעולם החי שונה בקבוצות השונות. לעיתים הוא טוב ממעמד האשה־אדם ולפעמים גרוע ממנו, להלן כמה דוגמאות:

גם מעמדה של נקבת שבתאי השקד איתן ביותר. בעונת הרביה של העשים מפיצה נקבה זו, שהיא הגדולה בפרפרי ארצנו, ריחות משיכה מיוחדים המודיעים לזכרים שבסביבה שהגברת בשלה ומוכנה להזדווג. בכך אין כל רבותא – כל מגדל כלבים יספר לכם, שביום שבו מפיצה כלבה מיוחמת את ריח המשיכה המיני שלה – נמשכים אליה כל כלבי השכונה, קטנים כגדולים וכולם מנסים להזדווג עם העלמה הריחנית. וזה בעצם מה שקורה עם נקבת השבתאי – אלא שזכרי השבתאי מסוגלים לקלוט את פֶרוֹמוֹן המין (כך נקרא חומר המשיכה המיני) של הנקבה ממרחק של קילומטרים רבים. כאשר הניחו החוקרים נקבה כזו בכלוב רשת, הגיעו אליו עשרות זכרים צמאים לפעילות מינית בסופו של דבר מזדווגת השבתאית עם הזריז שבזכרים ואכן זו הזדווגותו לעתים היא נמשכת עד עשרים שעות רצופות. אין ספק שהפרס ראוי שיתאמצו עבורו ואכן הטבע הכין את הזכרים בזוג מחושים גדולים ומנוצים שבעזרתם הם מאתרים את הנקבה ממרחק קילומטרים רבים. כמה ימים לאחר ההזדווגות מטילה הנקבה מאות ביצים קטנות ולאחר מכן היא מתה בשלווה, כשהיא יודעת שהותירה בעולם צאצאים רבים שימשיכו את דרכה. גם הזכר מת זמן קצר לאחר ההזדווגות וגם הוא רגוע – מן הביצים יבקעו

משושי שבתאי השקד: הפרס מובטח

זחלים שיאכלו את עלי השקד והמישמש ובסופו של דבר יתגלגלו לפרפרים בוגרים, והחר חלילה, מרי אביב.

אצל העכבישים, לרוב הנקבה גדולה מן הזכר וחזקה ממנו בהרבה. במקרים רבים העכבישה היא גברת הבית הטווה קורים וצדה חרקים המשמשים לה מזון. הזכר הקטן סמוך על שולחנה של הגברת והמעניקה לו "ברוח־כלבי" שיירים מארוחותיה. איני בטוח שזכרי העכבישים ממינים מסויימים נהנים מעצמאות רבה בהיותם מתפרנסים מידי נקבותיהם. הנקבות? הללו שומרות את הזכרים לאירוע אחר חשוב – ההפריה. אצל מינים רבים הופך הזכר, מיד לאחר ההזדווגות וההפריה, קרבן לרעב של נקבתו האוכלת אותו לתאבון.

הידועה בין העכבישים הללו היא האלמנה השחורה, הטורפת את בעלה האהוב מיד לאחר מעשה האהבה. מעניין אם היא פונה אחר כך לרשויות ומבקשת קיצבת אלמנות...

גם הזכר של גמל שלמה זוכה להזדווג רק פעם אחת בחייו. חייו כרווק אינם רעים: יש לו קיום עצמאי והוא צד לו חרקים לכלכלתו, אולם ביום שבו מצא את גברת־לבבו הוא נקלע לצרות אמיתיות. שכן ה"אהבה" מביאה בעיקבותיה הזדווגות ובעוד הוא מזדווג עם אהובתו מתחילה זו לאכול אותו – מה שנקרא "אהבה קניבאלית". חוקרים בדקו ומצאו שניתוק ראשו של הזכר בפיה של הנקבה מביא להפרשת הורמון המגרה ומשפר את הפרשת הזרע אצל מזריע, שהוא ציניקן ידוע, טוען שלא רק הגברת גמל שלמה נוהגת כך. כל אשה עושה את עם הגבר שלה ההבדל הוא רק בקצב. בכל מקרה, מעמדה של נקבת הגמ"ש (גמל שלמה) עדיף בהרבה על מעמדו של הזכר האומלל.

בקרב הדגים נמצא מגוון שלם של התנהגויות. למיני דגים מסויימים זכרים גדולים וחזקים מן הנקבות. אצל מינים אחרים חל היפוך־מין באופן ספונטאני: הנקבות עשויות להפוך בשלב כלשהו של חייהן לזכרים וכך הן זוכות לחוות את התחושות של נקבה ושל זכר בשלבים שונים של חייהן. תופעה זו קיימת אצל השרשונים, הסיזון ומינים שונים של פרפרון.

נקבות סוסון הים מצאו דרך מקורית לעצמאות ורתמו את הזכרים לטיפול בצאצאים. לאחר הטלת הביצים והפרייתן אוסף הזכר את הביצים לכיס־דגירה מיוחד שהתפתח מסנפיריו. כאן הוא שומר את הביצים עד לבקיעת הדגיגים הקטנים. הגברת סוסונית לאחר הפריה שבה לה לדרכה ללא כל התחייבות לזכר שלה או לצאצאיה. גם אצל הקִיבּוּנָן התחור (המוכר למגדלי דגי־אקווריון כדג הקרב הסיאמי), הזכר הוא המטפל בביצים ובדגיגים. הוא בונה קן מבועות קצף ולאחר ההפריה אוסף אליו את הביצים ושומר עליהן ועל הדגיגים. אמנם הוא חזק מן הנקבה ותוקפני כלפיה, אך בעוד הוא מטפל בדגיגים מתרת הגברת חופשייה ומשוחררת ועושה כל מה שעולה על ליבה. ובעצם למה לא? אם הזכר מגרש אותה ורוצה לטפל לבד בצאצאים, למה שהיא תפריע לו בכך?

אצל רוב העופות מוטל תפקיד הזיווג על שכם הזכר (בעצם אצל רוב בעלי החיים, להוציא כמה מינים חריגים,

סוסון־ים: עליו הדאגה

כלל הפרט המודרני, כמובן). זכרים של עופות רבים הם מונוגמיים והם יוצרים קשר מיני עם נקבה אחת בלבד. יש שהקשר הזה הוא במגנון של נישואים קאתוליים כמו, למשל, אצל האווזים והעגורים המתחתנים לכל ימי חייהם. רוב העופות מתחתנים לעונת רביה אחת בלבד ולאחר שגידלו את גוזליהם או אפרוחיהם הם נפרדים. הסיכויים לפגישה מחודשת בין אותם בני הזוג בעונת הרביה הבאה קלושים למדי. עופות אחרים, דוגמת היען, הם עופות פוליגמיים. זכר היען מקים משפחה שבה שלוש עד ארבע נקבות והוא השולט בה. עם זאת הוא בהולט משתתף בעבודות הבית ונושא בנטל של הדגירה וטיפול באפרוחים יותר מכל אחת מן הנקבות.

כמה עופות בחרו בדרך אחרת. אלה העופות האנגביים דוגמת הפסים. הטווס הזכר הוא התגלמות המושג דון ז'ואן. בקולו הענו הוא מזמין את הנקבות לצפות בתצוגת הזיווג המרהיבה שלו ולהזדווג עימו. לאחר שהשמיע את קריאותיו הוא נעמד בקרחת היער ופורש לראווה את זנבו ההדור. הוא מציג את כנפיו ואת זנבו ההדור והדיספליי (ראווה) המרהיב שלו מתבצע אף אם אין הוא רואה כל נקבה בשטח. הנקבות עצמן עוקבות בעיניים כלות אחרי הזכר המפואר ואז הן באות, אחת אחת לקרחת היער ומזדווגות אתו. הקטנטנה שבין העופות סיים את תפקידו בחיי המשפחה עם תום ההזדווגות. הנקבה האפרפראה וקצרת הזנב תבנה קן, תטיל בו ביצים, תדגור עליהן ותטפל באפרוחים – לבדה! והזכר ימשיך להתייפייף ולפתות אחרות.

אין ספק ש"מעמד האשה" בקרב הטווסים אינו מעורר קנאה. גם אצל הפסיונים, קרובי משפחתו של הטווס, קיימת התנהגות דומה וגם שם הזכר הדור בצבעיו ובנוצותיו והנקבה החומה והלא־מרשימה נושאת בעצמה בכל העול של המשפחה והטיפול בביצים ובאפרוחים. שמעתי אומרים שגם בחברה האנושית יש לא מעט "טווסים" ו"פסיונים", אך גם אותה... אפשר למצוא בה בשפע!

בקרב היונקים קרובינו, מעמד הנקבה לרוב נחות ממעמד הזכר. הזכרים גדולים יותר מן הנקבות, הם חזקים יותר ולרוב גם תוקפניים יותר. בהתאם לכך מינים רבים של יונקים הם בעלי טריטוריות שעליהן הם מגינים בחירוף נפש. זכר בעל טריטוריה זוכה בנקבה אחת או בכמה מהן. אצל האיילה הנקבות הן הגדות את רוב הסוף והן המטפלות בגורים, בכוחות עצמן. המלך עצמו הוא שומר על הטריטוריה ומאייל להזדווג עם הנקבות.

גם הצבי הזכר נלחם בזכרים אחרים עד שהוא מבסס לו טריטוריה מתאימה. לטריטוריה זו בא לביקור עדר הנקבות והזכר בעל הנחלה מזדווג עם כל הנקבות

פסיון זכר: חופשי והדור

המיוחמות. בזה תם תפקידו כאיש משפחה וכאב. הנקבה ממליטה את העופר שלה לבד ומטפלת בו בלי כל עזרה. האב אף אינו מכיר את צאצאיו, אך לא נראה שזה מפריע לו במיוחד.

גם אצל קרובינו הקופים מוטל התפקיד של הטיפול בילדים על הנקבות בלבד. הזכרים שומרים על הלהקה ומשליטים בה סדר. לעיתים הם יכולים להכות ילד שאינו מתנהג לפי הכללים, או לפנק ילד אחר – אך ילדים אלה אינם בהכרח ילדיהם. האמהות הן הנושאות בכל הנטל של גידול הילדים ואף לקן אם יתלוננו. הזכר הגדול והתוקפני אינו ג'נטלמן והוא מכה לא פעם את הנקבות, אם הן רוטנות או מפרות את כללי ההתנהגות המקובלים עליו. למרות ש"מעמד האשה" בקרב רוב מיני הקופים אינו גבוה, אצל הקופים קיימת גם היררכיה של הנקבות בלהקה. ומסתבר שמעמדם של הילדים נקבע במידה מרובה על־פי מעמד האם – לאם נחותה יהיו ילדים נחותים, ואילו ילדיה של אם שמעמדה גבוה יהיו לרוב גם הם בעלי מעמד גבוה!

כמה מנקבות היונקים החליטו, שאם אלה הם פני הדברים אולי כדאי להן לנסות להיות לבד ולשאת בעצמן גם בנטל הקיום וגם בנטל גידול הצאצאים, בלי שזכר כלשהו יפריע לעצמאותן.

החדפים, שהם הקטנים בין היונקים, הם חיות יחידאיות (סוליטאריות) מטיפוס זה. החדפים אינם סובלניים, להלוטין, כלפי חדפים אחרים. החדף והחדפית שלו נפגשים רק לצורך הרביה – ולפרק זמן קצר בלבד. לאחר כמה הזדווגויות הם נפרדים. זכר שיזדמן לנחלתה של חדפית הרה או מטופלת בצאצאים עלול להתכבד בשיניה הגננת והוא ייסלק על נפשו עד מהרה ויותיר אותה עצמאית בשטח.

גם החתולים למיניהם בחרו בדרך חיים זו. קולות הזיווג של החתול הזכר שאנו שומעים בלילות מובילים לפגישה קצרה, בת כמה לילות, שבמהלכה יזדווג החתול עם נקבתו עשרות פעמים. לאחר מכן יפרדו דרכיהם והיא תגדל את צאצאיה ללא עזרת הזכר, שאף אינו מכיר אותם.

גם אצל החתולים הגדולים, דוגמת הנמר והטיגריס קיימת מערכת יחסים דומה. "מעמד האשה" של נקבת הטיגריס הוא מעמד של אשה עצמאית המטפלת

טיגריס: אם ואשה עצמאית

בצאצאיה ומפרנסת את משפחתה ללא עזרה כלשהי מצד הזכר. אמנם היא מקיימת "משפחה חד־הורית", אך היא מקיימת אותה בכוחות עצמה ואף זכר לא יאמר לה מה לעשות עם חייה!

רק אצל מינים מעטים של יונקים קיים מצב שבו הנקבות שליטות על הזכרים. אצל הפילים יוצרות הנקבות עדרים שבהם מתקיימת היררכיה ברורה. הזכרים חיים בנפרד והם פוגשים בנקבות רק לצרכי רביה או לביקורי משפחה. גם הפיל הזכר אינו נושא בעול גידול צאצאיו. הפילה האם מגדלת את ילדה לבד, בסיוען של חברותיה לעדר, והללו אכן מסייעות בידה רבות.

הצבוע המנומר, המצוי בסוואנות של אפריקה, חי בלהקות מטריארכליות. כאן הנקבות הן הדומיננטיות בלהקה והן הנותנות את הטון ומכתיבות את אורח החיים וההתנהגות של הלהקה כולה. כל פמיניסטית שקראה את ספרם של ג'יין גודול והוגו ואן־לואיק "הרוצחים התמימים" (הופיע בעברית בהוצ' מסדה) זוכרת לטובה את "בלאדי מרי" ואת "ליידי אסטור", הנקבות השליטות בלהקת הצבועים המנומרים המתוארת בספר יפהפה זה. גם מעמדה של נקבת הזאב הטלוא (כלב הבר האפריקני) גבוה ביותר, בעיקר כאשר היא אם לגורים. בתקופה זו היא מסוגלת להכתיב אף לזכרים הדומיננטיים את כללי ההתנהגות. הללו יוצאים בחבורה לצוד טרף ולאחר ציד מוצלח חוזרים הביתה ומקיאים שפע של

זאב טלוא: היא נותנת הטון

נתחי בשר לאמהות ולגורים.

כותב שורות אלה סבור שמעמדה של האשה בחברה המערבית אינו גרוע ממעמדה של נקבת הזאב הטלוא. לעיתים הוא אף טוב יותר ומגיע אף לדרגת המעמד של נקבת הצבוע המנומר – גברת מרגיע ואצלך להגיבה. עם זאת, אפשר למצוא בחברה האנושית את כל הוריאציות של "מעמד האשה" שבמצאנו בעולם החי. והלא על כך אמרו חז"ל: "ומותר האדם מן הבהמה – אין".

* מפעילי הליגה להגנת בעלי חיים

מיוחד לחיות המקפידות על היגיינה אישית ועל צאצאים נקיים

איזי לונג

סבון שאינו צורב בעיניים? איך היה כזאת?

יש סיפור ידוע על בן כפר, שנקלע לגדרות בעיר הגדולה, נעמד לפני הכלוב של הג'יראפות ופסק: "אין חיה כזאת!"

אז מובן שיש חיה כזאת כמו ג'יראף, ויש גם סבון שאינו צורב בעיניים, שנוצר בעיקר בשביל לחפוף את הראש של תינוקות, כלומר גורי אדם.

"נקה" פיתחה סידרת מוצרים הנקראת בעברית "סיפסקר", כלומר משהו כמו "סיפולך", המיועדת אמנם לתינוקות אבל "נקה" מרשה גם למבוגרים להשתמש בהם.

ב"אל־סבון" שהוא תכשיר נוזלי לרחצה ובשמפו "אלדמע", עליו כבר דיברתי קודם, יש כל כך הרבה תמציות צמחים וויטאמינים, שאני אישית הייתי מפחד להגיש אותם לפני חיות שאוכלות עשב ללא שמירה.

ה"אל סבון" עולה 4.98 ש"ח ל־500 סמ"ק.

ה"אלדמע" עולה 4.47 ש"ח ל־250 סמ"ק.

התפוצה ברשתות השיווק, בחנויות למוצרי נקיון ובמכולות.

לאגואיסטים עם סגנון

על רצועת השעון הישנה, בעלת המכסה להגנת השעון, הרי אומרים פעם שזאת המצאה של סקוטי.

"מה? אני קניתי שעון ושכולם ידעו מה השעה?"

כשניסיתי את זה במנו על שחקן קלנוע מפורסם שנולד באוסטרליה הוא אמר ביובש: "כן, על סקוטים ועל יהודים מספרים כל מיני סיפורים."

אבל זו המצאה יפאנית דווקא.

כוס אישית ומסוגננת להכנה מיידית של קפה פילטר, קפה פילטר בכוס – רק בשבילך!

להשיג ברשת חנויות "קלאס" בשלושה צבעים "קלאסיים", אדום, שחור ולבן, ובמחיר 18 ש"ח לצרכן.

ואני כבר רואה את נוף ימי ההולדת של השנה הבאה.

מה שיפה בכוס הזאת, שאתה יכול גם להציע בה קפה פילטר לחבר, אפילו רק כדי להוכיח לכולם שאין חיות רעות!

אבל יש חיות חולות...

אבל כמה מהחיות ישנן תופעות שרוב החוקרים חלוקים בדבר סיבותיהן המדוייקות.

אחת התופעות הנפוצות בקרב החיות, גם בין המשכילות שבהן, היא לחץ דם גבוה – מולה הצפרה בין הזכרים יותר מאשר בין הנקבות, אולי גם בגלל שהנקבות מעלות לזכרים את לחץ הדם ולא להיפך.

וזה על־אף שאין חיות רעות.

גם חברת "תלמה" תפסה את זה והיא מייצרת עכשיו מרקים חסרי מלח, שהוא האויב של הסובלים מלחץ דם גבוה.

קיימים ארבעה סוגים: אחד מרק עוף ושלושה – לחיות שאינן טורפות: מרק פטריות, מרק עגבניות ומרק ירקות.

המחיר לקופסה הכוללת שתי שקיות 2.35 ש"ח כולל מע"מ.

נמצא בעיקר בחנויות המכולת וברשתות השיווק.

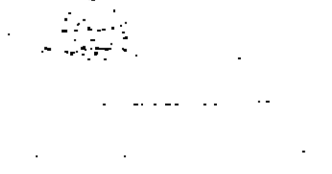

هكذا من الأصل

את היקב הם לא יזיזו

מאת דני צדקוני

בערוב ימיו ביקש ראש הממשלה הראשון, דוד בן־גוריון, שיביאו אותו ליקב של ראשון־לציון, אחד ממקומות העבודה הראשונים שלו בארץ ישראל. בקשתו נתמלאה. כשהגיע למרתפי היין שבקרן הרחובות הרצל־הכרמל בפאתי ראשון, ביקש ממי שהיה אז מנהל היקב, ד"ר אוסטשינסקי, להראות לו את המקום שבו היתה תחנת העבודה שלו לפני שנים רבות. אוסטשינסקי הנבוך, שלא ידע היכן זו היתה,

ראשון לציון

הצביע על פינה פלונית ואמר ל"וקר": הנה. בן־גוריון שהה במקום כרבע שעה. כשהוא מסתכל עליו ומהרהר.

ישראל המודרנית אינה נוהגת להתחשב הרבה בעברה. הכוונה איננה לאתרים ארכיאולוגיים אלא לאתרים הסטוריים שהם אבני דרך בתולדות תקומתנו. מהגימנסיה "הרצליה" נותר רק פסיפס. גורל דומה היה צפוי ליקב שהברון בנה לפני 100 שנה בראשון לציון. ספק אם היו משאירים ממנו אפילו פסיפס. אוהבי ארץ ישראל יכולים לשמוח על החלטת אגודת הכורמים להשאיר את היקב של ראשון בראשון על תילו.

מעודד לדעת שהגורם שהכריע את הכף היה הכלכלי. מסתבר שבמקום להעתיק את היקב, ובעצם לבנות לאגודה יקב חדש בשטחים או באזור פיתוח על חשבון הברון, שהפעם הוא היה צריך להיות מדינת ישראל, שהיתה מממנת את חלק הארי של ההשקעה בהקמת המפעל החדש (כ־40 מיליון דולר) בהלוואות פיתוח ובמענקים, אפשר לקדם את היקב הראשוני בהשקעה שולית של ארבעה מיליון דולר לאחד היקבים המודרניים בעולם. היה זה היינן הצרפתי שביקב קוראים לו מיסייה לאבנייה, המנהל את יקבי משפחת ברונפמן בפורטוגל, שבדק את היקב שבנה הברון, ומצא שמספיקה השקעה קטנה במקום הוצאת עתק.

מסיור ביקב אנו למדים שגם כיום הוא כבר מתקדם ביותר. מערך המילוי והאריזה שלו אולטרה מודרניים, כפי שחוות מיכלי הנירוסטה שעל גגות מרתפיו תואמת את תהליך הייצור של יינות לבנים מעולים המתבצע בטמפרטורות נמוכות כנדרש גם בעונות החמסינים. השילוב של החדש והישן ביקבים הוא מוגזה מצויינת. סיור במרתפים הצוננים בקירור טבעי, כפי שידעו המהנדסים מלפני מאה שנה לבנות, מגלה לנו שכבות שכבות של חביות עץ אלון, שבהם מיישנים יינות שאיכותם משתפרת עם הגיל, ומיני ברנדי שונים.

בעולם יקב בן 100 הוא עדיין מוסד צעיר, כי בצרפת, בגרמניה או באיטליה, אפשר למצוא יקבים בני 200 ו־300 שנים. בינתיים מי שרוצה ללמוד משהו על תולדות ההתיישבות העברית, יוכל לעשות זאת ביקב הישן בראשון. כ־70 אלף מבקרים, ביניהם אלפי תלמידים ותיירים, מבקרים, ביקב מדי שנה. שלושה מדריכים משרתים אותם. העסק עולה ליקב 70 אלף דולר לשנה. מנהל היקבים אברהם בן משה וראש עיריית ראשון לציון, מאיר ניצן, מודים שמבחינה זו היקב עדיין לוקה בחסר. אך במסגרת תוכניות פיתוח התיירות של העירייה ובניית מסלול תיירותי בעיר, כבר כלול היקב כאחד ממוקדי המשיכה של ראשון לציון.

אגודת הכורמים מאגדת בתוכה 1500 חברים ביניהם מושבים וקיבוצים של ההתיישבות העובדת. יו"ר אגודת הכורמים, ח"כ פסח גרופר, מצביע על כך שקפיטליסט כמו הברון אדמונד דה רוטשילד, שאינו נמנה על "שמאלני" תקופתו, הבין כבר במאה הי"ט כי צריך לתת בידי החקלאים את עיבוד ושיווק התוצרת שלהם כדי שלא יהיו תלויים בגורמים אחרים. בימים שהליכוד מבקש להרוס את ארגוני הקואופרציה היצרנית בישראל, מן הראוי להזכיר לו ששני הקואופרטיבים הראשונים שקמו בארץ ישראל היו דווקא בסקטור הפרטי: "פרדס" ואחר כך אגודת הכורמים.

לאגודה זו שני יקבים הקולטים בשנה כ־30 אלף טונה ענבי יין, כ־75 אחוז מכלל יבול ענבי היין בישראל. חלקה בשוק היין המקומי הוא 50 אחוז, ביצוא כ־80. לאחרונה חל מהפך ביצוא לארה"ב (כמחצית היצוא) שהיה מיועד ברובו לשוק היהודי באמריקה. "כרמל מזרחי" וחברת "סיגרט" של משפחת ברונפמן, פיתחו סידרה של 13 יינות איכות מזנים יוקרתיים להפצה בכל רחבי ארה"ב.

הבראת היקבים, שהיו להם לאחרונה מספר "שנים שחורות", נעשתה בשיתוף עם הכורמים, שקיבלו למשל בעונה שעברה רק 50 דולר לטונה ענבי יין, שייצורה עולה להם 260 דולר. השנה הם יקבלו 210 דולר. גם תוכנית ההתייעלות במערכות הייצור, השיווק והמינהל - פוטרו 180 עובדים מתוך 410 - נעשתה בלי פגיעה בתפוקה.

את הביקור ביקב קינחנו בכוס יין אדום לא "אדום עתיק" שבשורה למשל הוא להיט, אלא ב"קברנה" משנת 1979 שניחוח בפה כמו כל יין מעולה. הייתה לו ארומה מצויינת, צבע נהדר. אך לא באנו למכור למישהו יין, אלא לברך על כך שהיקב ישאר בעיר.

אם תיחשף הספינה הפניקית

מאת יוסף מיכלסקי

הכל יחסי. 30,000 דולרים אולי הם סכום של מה־בכך למוכרי פלפל בהדר הכרמל, אך הם סכום אגדי לאנשי מדע, ארכיאולוגים ימיים מאוניברסיטת חיפה, המנסים בימים אלה לגייס את הכסף הדרוש לחשיפת ספינה טבועה מהמאה השישית לפני הספירה - קרוב לוודאי ספינה פניקית. בעולם יודעים הרבה על הפניקים ועל תולדותיהם, אך עד היום הזה טרם נחשפה ספינה פניקית. עד היום אין יודעים,

מעגן מיכאל

למשל, כיצד היו הם, הספנים המצטיינים של העולם העתיק, מעמיסים מטענים על ספינותיהם, וכיצד העבירום ממקום למקום בנתיבי ימים. אמנם המדענים הצליחו לשחזר "על הנייר" ספינות פניקיות, ויש להם מידע רב בנושא הזה, אך הדגם המקורי טרם נתגלה.

נושא הספינות הפניקיות כבש את ליבם ואת דמיונם של ארכיאולוגים ימיים ושל הרפתקנים שונים; ב־1975 תכננו אנשי מדע מהארץ ומחו"ל, ובראשם ד"ר אלישע לינדר, מהחוג לציוויליזציות ימיות של אוניברסיטת חיפה, לבנות בעצמם דגם של ספינה פניקית ולהפליג בה לאמריקה. בקרב היוזמים בלטה דמותו הציורית של רוברט מרקס, שרשם לזכותו הישגים נדירים באיתור ספינות טבועות ומשייתן. מרקס התכוון לאמת את טיעונו, שהפניקים הקדימו את הוויקינגים בגילוי אמריקה, אך לישראלים היה חשוב יותר להוכיח שהם היו מסוגלים לחצות אוקיאנוס גדול ולהגיע ליבשת אחרת. בכך ביקשו או המדענים הישראליים להעמיק ולהרחיב דיסציפלינה מדעית, שהיכתה שורשים בארץ, בדבר קיום ציוויליזציות ימיות מובהקות שכל קיומן בא להן מן הים.

הדיסציפלינה הזאת זכתה בינתיים להכרה של ארכיאולוגים לאומיים בזכות הוכחות אחרות, לא בזכות הספינה הפניקית שבנייתה לא התממשה. בליבם של "המשוגעים לדבר", שנכזבו מן הבניה, נותרה התקווה, שאי־פעם יגלו ספינה פניקית. מספטמבר 1985 התקווה הזו מתחזקת. באותו חודש גילה הארכיאולוג עמוס אשל ממעגן־מיכאל ממצא תת־ימי בקרבת חופי הקיבוץ. מחקרים ראשונים שנעשו מאז העלו, כי אלה שרידי ספינה מהמאה השישית לפני הספירה. אין לשער שבאותה תקופה שטו באיזור הזה ספינות שלא היו שייכות לפניקים. יותר ויותר נוטו הוכחות למסקנה שזו אכן ספינה פניקית.

היתה סמליות מיוחדת בכך ששרידי הספינה אותרו על־ידי חבר מעגן־מיכאל בקרבת הקיבוץ, שממנו יצאה הארכיאולוגיה הימית בישראל.

ד"ר אלישע לינדר, ממעגן־מיכאל, היה ראשון המארגנים של קבוצת אנשי פל"ים לשעבר, בהם ימאים וארכיאולוגים חובבים ומקצועיים. שיסדו ורשמו כחוק "אגודה

ישראלית לארכיאולוגיה תת־ימית" ובאמצעותה "הכניסו רגל" לאוניברסיטה הצעירה של חיפה. שנים רבות עבדו למען מיסוד הדיסציפלינה החדשה באוניברסיטה ולמען תזכה בהכרה מדעית בארץ ובעולם. הם עשו זאת בלי תקנים ובלי משכורות, וגם היום אין הם זוכים לתמורה חומרית הולמת מצד האוניברסיטה. אך החוג קיים, תקע יתדות עמוקים בקרקע, מפתח מחקרים עצומים, בהשתתפות גורמים בין־לאומיים, מתוך מומחים ומדענים. החוג זכה לעורר סנסציה בעולם משגילו אנשיו איל־נגיחה רומי. נקל לשער מה תהיה התהודה אם תיחשף ספינה פניקית.

אחרי שעמוס אשל (לדברי לינדר הוא נמנה עם חניכיו) גילה את שרידי הספינה, בדקה חוליית הפיקוד הימי של אגף העתיקות את האתר ואישרה, כי אלה אמנם שרידי עץ של גוף הספינה. ערימת האבנים שנמצאה שימשה, כנראה, כמטען ייצוב. השרידים נוקו בחלקם, נמדדו וצולמו, והתברר שהם שייכים לחלקים גבוהים בגוף הספינה. כלומר השבר. השתמר היטב. רוחב הספינה במקום שנבדק הוא כ־4.5 מטרים ואורכה המשוער 15–20 מטרים. בשרידים אפשר להבחין בחיבורי שקע וטין, ששימשו לחיבור הלוחות זה לזה ולחיבורם לשידרת הספינה. בשקעים, שנקבעו במרווחים קצובים לאורך ציר העליון של הלוח, הוכנסו סיכים שטוחים, עשויים עץ נשיר, עד כדי מחצית אורכם. מחציתם השניה הושתלה בשקעים המקבילים שבלוח המתחבר. אחר־כך נקדחו חורים דרך הקודות והקצוות הסינים ובחורים נקבעו מסמרי עץ. כאשר נרטב העץ והתנפח, נהפכו כל החלקים שחוברו בדרך זו, למיקשה אחת.

צורת בניה זו היתה נהוגה במספנות האגן המזרחי של הים־התיכון החל באלף השני לפני הספירה ועד סוף התקופה הרומית. אפשר להציע, לדעת אגף העתיקות, תאריך מדוייק יותר, בעזרת חרסים שנמצאו בין אבני היזבורית ומתחתם, לרבות ידיות סל של קנקנים ונר חרס. את החרסים מתארכים לסוף המאה השישית וראשית המאה החמישית לפני הספירה, ונראה שזה זמנה של הספינה עצמה. בתקופה זו שלטו הפניקים בים וייתכן, כהדגשת אגף העתיקות, ש"לפנינו ספינה פניקית".

ד"ר אלישע לינדר וד"ר אבנר רבן (חבר רמת־דוד), העומד כיום בראש המרכז ללימודי ים, שהוא הגוף היישומי־מחקרי של החוג לציוויליזציות ימיות, מקיימים מגעים עם שתי אוניברסיטאות אמריקאיות ידועות, על שילובן בפרוייקט, שבראשו עומד ד"ר לינדר.

שרידי הספינה השתמרו טוב משום שהיא היתה קבורה עמוק בחול הים. איזור האתר נשמר היטב, אך המדענים לא העזו עד כה לבצע את החפירה כל עוד לא יהיו ברשותם האמצעים הדרושים. הדבר תלוי, כמובן, במימון, כי אחרי החשיפה יש לדאוג מיד לשימור הממצא, אחרת הוא יתפורר. הזמן המתאים ביותר לביצוע החשיפה הוא חודשי הסתיו. עד אז יש לסיים את כל ההכנות הדרושות.

'ריקלאמות' בשוק

מאת אמיר רוזנבליט

"בעל הבית השתגע... חיסלנו את העסק... גונבים בלילה, מוכרים ביום..." אלה מקצת הסיסמאות (בשוק מכנים אותן "ריקלאמות") המהדהדות בשוק הבדווי, המתקיים בימי חמישי בבאר שבע. מאחורי הסיסמאות הצבעוניות הללו מסתתרות כמה מהאמיתות הכלכליות המניעות את גלגלי השוק, אחד הגדולים מסוגו בארץ.

מעקב לא מסובך במיוחד אחר המקורות של הסחורות המוצעות בשפע מרהים מגלה שבמידה רבה מהווה שוק זה "שלוחה" מרכזית ותוססת של השוק השחור במדינת ישראל. אמנם לא כל הסחורות הנמכרות בדוכנים המאובקים הן

באר שבע

גנובות (אם כי יש לא מעט גם כאלה), אבל גם מה שנמכר "כחוק" ובאופן לגיטימי בבירור אינו תמיד כזה, אם לנקוט לשון המעטה.

כמה דברים אמורים? בין 400 הדוכנים בקירוב המוצבים בשוק באישורה של עיריית באר שבע, יש אגף שלם של דוכנים למכירת גלילי־בד מסוגים שונים. רובם המכריע של סוחרי הבד בשוק זה הם ערבים, תושבי יהודה, שומרון ורצועת עזה. בעבר היו ביניהם גם סוחרים יהודים רבים, אולם כיום אינם עוד.

הסיבה לכך פשוטה מאוד. על פי רוב, קונים הסוחרים הללו את גלילי־הבד מבית מסחר גדול בתל אביב ולא מהשטחים כפי שמקובל לחשוב. כיוון שעל קונים מהשטחים אין חובת מע"מ, נמכרים גלילי הבד הללו לסוחרים הערבים במחירים זולים בהרבה מאלה שיכולים להשיג הסוחרים היהודים החייבים בתשלום המע"מ. אולם גלילי הבד אינם נמכרים בשטחים דווקא: הסחורה עושה את דרכה אל השווקים הפתוחים בישראל וביניהם גם לשוק הבדווי של באר שבע.

שוק זה ראשיתו ב־1902, כשוק המקנה של בדווי הנגב. הוא מושך אליו בשנים האחרונות רבבות לקוחות, תיירים וסקרנים, כנראה יותר מ־15 אלף, הפוקדים אותו מדי יום חמישי. הם מבלים כשעה עד שעתיים בטיול ובמישוש בין כ־400 הדוכנים, המציעים מיגוון עצום של סחורות מסוגים שונים ובמחירים משתנים: בגדים ומוצרי הלבשה, גלי־ליבד, מוצרי מזון ופירות יבשים, ריהוט מקש ואביזרי פלסטיקה לבית, קופסאות שימורים וממתקים, מערכות קרמיקה וסכו"ם, כלי זכוכית ועבודות־יד, צאן ובקר, תכשיטי זהב וסטיזים. בקיצור, הכל.

קשה לאמוד את היקף העסקות המתגלגלות בין שבילי העפר של השוק ואת ערכן הכספי. כל ניסיון להעריך זאת - מאות אלפי דולארים? מיליוני דולארים? - יהיה בבחינת ירייה באוויר. ניתן, עם זאת, לקבוע שיש עליות ומורדות בהיקף ובעוצמת הפעילות. השוק תוסס יותר לפני החגים ונחלש מאוד בימי סגריר.

המקורות של הסחורות מגוונים: ריהוט עץ וקש, מצרכי מזון בסיסיים, שטיחים ומיני כתיקה - מובאים מהשטחים. שם הם מיוצרים ונמכרים במחירים זולים תודות לכוח העבודה הזול, לרמת הרווחים הנמוכה ולעובדה שכל העיסקאות מבוצעות במזומן. מקור נוסף הוא חנויות העומדות לפני חיסול ונפטרות מהמלאי בשיטת המכרז הפומבי. מפעלים ישראליים המבקשים להיפטר בקלות מסחורה פגומה, מוכרים אותה לסוחרי השוק במחירים מוזלים כאלה. אפילו הוצאות ספרים, כמסתבר, נפטרות ממלאים גדולים של ספרים באמצעות סוחרי השווקים.

מקור נוסף הוא סוחרי באר שבע והסביבה, שהחליטו לנהוג לפי הסיסמה: אם אינך יכול להביס אותם, הצטרף אליהם. אלה הם בעלי עסקים שונים בעיירה גדולה, המפתחים באמצעות סוכנים כמוכרים דוכנים בשוק ונפטרים שם מסחורות במחירים מוזלים במיוחד.

אחת התופעות המוזרות המאפיינות את השוק היא העובדה שסוחרים באר־שבעים, בעיר עצמה או בשוק, קונים סחורות בכמויות גדולות ולאחר מכן מוכרים אותן בתוספת רווח סביר בבאר שבע...

הנה דוגמה מהשטח: בין דוכני השוק בולטים הדוכנים למכירת מוצרי הפלסטיקה לחדרי אמבטיה ומטבחים. מרבית המוצרים מתוצרת חברת "כתר". כאשר התעניינתי אצל הסוחר הערבי באשר למקור הסחורה ולטיבה, השיב לי: "זו הסחורה סוג א' ישר מהמפעל". כשראה שאני מתעניין במחירים, שאל אותי: "אתה סוחר?" הנהנתי בראשי. הוא המשיך: "כל שבוע אני מוכר לסוחרים מבאר שבע ומדימונה כמויות לא קטנות. אעשה לך הנחה משמעותית".

אקרובטיקה של איחוי גפיים

מאת שמעון וייס

הפציינטים שבאים אל המחלקות הכירורגית והאורטופדית בבית־החולים "העמק" בעפולה ואל הקליניקה הפרטית שלו בטבריה, אינם יודעים, מן הסתם, כי ד"ר ליאופולד קיציס מטפל בהם לא רק על סמך הידע שקנה באוניברסיטה, אלא גם על סמך הנסיון הרב שצבר בשברים בכל חלקי גופו. נדמה שלד"ר קיציס אין עצם אחת שלא נשברה אי־פעם. כאשר זועק אחד החולים שלו מכאב או כאשר מתלונן אחר על השבר שטרם התאחה, מי כמו ד"ר קיציס יכול להבינו.

עפולה

ד"ר ליאופולד קיציס, היום בן 49, נשוי לפאני, מורה למוסיקה, ואב לילדה בתיכון, עלה לפני כתשע שנים מברה"מ. בסוף שנות החמישים ובתחילת השישים היה אלוף ברה"מ באקרובטיקה. באותן שנים הספורט הזה עוד לא היה פופולארי כמו בימינו. קיציס נמנה עם קבוצת האקרובטים שזכתה ב־1964 במקום הראשון ב"ספרטקיאדה", האליפות הבלתי־רשמית של ברה"מ.

אל האקרובטיקה והאליפות הגיע הצעיר היהודי אחרי שצבר שעות צפיה רבות בקרקסים שבאו לעירו, צ'רנוביץ. בשנות בית־הספר היסודי שהה תחת אוהל הקרקס יותר מאשר בכיתה. "התאהבתי באקרובטיקה דרך הקרקס", הוא נזכר. "הייתי מבלה שעות על גבי שעות בצפיה באקרובטים ולומד את מבצעיהם". אולי בהשראתם החליט יום אחד, בהיותו כבן עשר, לחטוף מאחד הכלובים שמאחורי קלעי הקרקס דוב קטן וחמוד. משטרת צ'רנוביץ עבדה באותו יום שעות נוספות, כדי ללכוד את הילד עם הדוב. ליאופולד הקטן הסתובב עם שללו החי ברחובות העיר כאילו היה הדוב חיית בית. "רציתי לעשות מה שעושים בקרקס", הסביר לשוטרים הנדהמים.

ליאופולד קיציס לא היה הצעיר היחיד בצ'רנוביץ ש"נדלק" על האקרובטיקה. הוא היה חלק מקבוצה קטנה של ילדים יהודים שהתקבצה סביב ישה איזנברג, מוסיקאי יהודי שהופיע בקרקס. גם איזנברג התלהב מביצועי האקרובטים שליווה, ואת שלמד מראיה העביר לקטנים. כך החלה קארייריה האקרובטיקה של קיציס. בגיל 11 כבר החל לקפץ ולדלג וללמוד לבצע סלטות באוויר. קיציס זוכר שמעולם לא פחד ולכן נחבט בלי־הרף וסבל משברים אינסוף. אם חבשו את ידו, היה מסתובב בקרב חבריו אפוף חשיבות עצמית, כביכול זו עדות חותכת לגבורתו ולאומץ־לבו.

את אחד השברים לא ישכח לעולם. זה היה במסגרת חגיגות המאתיים לאוקראינה. במופע הראווה שקיימה קבוצת האקרובטים של קיציס נפל ושבר את ידו. לא רק בגלל האירוע המרשים לא שכח קיציס את השבר ההוא. גם בגלל הכאב ביד ימין, שמציק לו עד היום.

השברים והכאבים שבאו בעקבותיהם לא הפריעו לו לעבור בשלב מאוחר יותר למקצוענות. משסיים את התיכון יצא ללמוד באוניברסיטת־הספורט של לבוב. משלושה אימונים בשבוע עבר לאימון כל יום ואת דמי המחיה שילמה לו ולחבריו אגודת "ספרטאק" הארצית. אחרי שזכה עם חבריו באליפות ברה"מ, החליט, כדרכם של ספורטאים גדולים, לעבור לאימונים. רוב האקרובטים הטובים המצליחים בברה"מ - אומר קיציס - עוברים לקאריירה בקרקס, עד שהגיל השברים נותנים בהם את אותותיהם. כיוון שאצלו לא עמדה הקאריירה בראש סולם־העדיפויות, החליט ללכת ללמוד רפואה. כבר אז ידע שמגמתו תהיה כירורגיה כללית ואורטופדיה.

על ההבדלים בין אקרובטיקה להתעמלות אומר קיציס: "אקרובטיקה היא תרגילים מיוחדים, עם תוכנית מיוחדת, כולה על טהרת האקרובטיקה. בהתעמלות יש גם חלק אקרובטי, אבל באקרובטיקה אין מכשירים. היא מבוססת כולה על היכולת האישית של הספורטאי או על היכולת הקבוצתית של שניים או ארבעה ספורטאים". כשהגיע לגיל שלושים פשט קיציס את מדי האקרובט ולבש את חלוק הרופא.

היום, במרפאה הפרטית שלו בבניין טבריני, שכמעט כל דירותיו משמשות מרפאות פרטיות של רופאים מקצועיים מהעיר ומהסביבה, מטפל ד"ר קיציס בפאציינטים הסובלים מבעיות ניוון וסתימות בכלי־הדם. הוא עושה זאת בלי להזדקק לניתוח. ד"ר קיציס הוא הרופא היחיד בארץ שמטפל בסובלים מבעיות בכלי־הדם בעזרת מכשירים חשמליים, אלקטרודות, ואמבטיות משולבות בטיפול חשמלי. "בשיטה שלי", הוא אומר, "כלי הדם נפתחים מעצמם ומעבירים חמצן ודם בלי צורך בניתוח". לדוקטור יש גם קבלות על זה. קשיש בן 66, שהלך שנים רבות עם מקל הליכה, זרק את המקל אחרי שטופל בידי ד"ר קיציס. קשיש אחר, שבמשך שנים לא יכול היה ללכת יותר מחמישים מטרים ביום בגלל ניוון כלי הדם, החל לרוץ מדי יום כמה קילומטרים. אין זו שיטה חדשה בקנה־מידה עולמי. היא מוכרת בגרמניה, למשל, שם רכש ד"ר קיציס את עיקר הידע בתחום זה. בארץ מעדיפים הרופאים להוביל את חוליהם לניתוח. לא תמיד זה טוב ולא תמיד זה בריא. ד"ר קיציס מודה שהטיפול שלו ממושך ומחייב סבלנות רבה, אבל בשביל אנשים בגילים כאלה זה טוב מניתוחים. גם צעירים פוקדים את מרפאתו.

למראה פעילותו הנמרצת כיום קשה להאמין שלפני שלוש־עשרה שנים הוא היה משותק בכל גופו במשך שנה וחצי. היה זה אחרי שהחליק על הקרח ונפגע קשה בעמוד־השדרה. משהבין שניתוח לא יעזור לו, התחיל לעשות התעמלות ובתוך חודשים כספר עמד על הרגליים. אחר־כך התחיל גם ללכת ולרוץ והיום הוא ככל האדם. פעם, להזכירכם, הוא היה אלוף ברה"מ באקרובטיקה. אגב, אצל הבאבא־סאלי הוא לא ביקר.

גלימה יש, גירושים יש - סמכויות אין

מאת יצחק מרידור ומוחמד חליליה

הקאדי של נצרת והאזור, השיך חסן אסדי, מודאג מאד מהעליה התלולה המסתמנת בשנים האחרונות במספר מקרי הגירושים בקרב האוכלוסיה המוסלמית שבאיזור שיפוטו: 8 - 10 אחוזים מכלל אלף הזוגות הנישאים מדי שנה, מגיעים, בסופו של דבר, לגירושים -

נצרת

עליה של 300 אחוז לעומת שיעור הגירושים עד 1983. זו תופעה הדורשת ללא ספק ניתוח מעמיק וגם מתן כלים וסמכויות בידי בית הדין השרעי כדי לטפל בה כיאות," אומר אב בית הדין השרעי של נצרת.

השיך אסדי, המשמש בתוקף היותו הקאדי של העיר הערבית הגדולה בישראל ושל כל ישובי הסביבה, כסמכות דתית עליונה ליותר מ־100000 התושבים המוסלמים של האיזור, הוא משפטן לפי מקצועו "האזרחי". הוא אינו נוהג ללבוש גלימה מיוחדת של כוהן דת ומסתפק בחליפה כהה, בת שלושה חלקים, מחויטת היטב, מעליה הוא עוטה, רק בשבתו בדין בבית הדין השרעי, את הגלימה השחורה של עורכי הדין: "גם את זה אני עושה רק מתוך הרגל", והוא "מתנצל" בחיוך.

השבוע, בביתו המרווח והמודרני, על ספל קפה מהביל, נשמע הקאדי בהחלט מודאג הן מהתופעה של ריבוי הגירושים בקרב האוכלוסיה שבשיפוטו, הן מהעדר הסמכויות בידי בית הדין השרעי לטיפול נאות בבעיה: "צריך לדייק ולהסביר שרוב מקרי הגירושים עליהם אני מדבר", אומר הקאדי, "מתרחשים בין מה שאנחנו קוראים האירוסים ובין השלב הסופי של הנישואים, המתממש עם מעבר הכלה אל ביתו של החתן. גם הגירושים האלה, המתרחשים, כביכול, עוד לפני שהזוג החל לחיות חיי אישות כבעל ואשה לכל דבר גורמים נזק כבד לאשה ולמעשה לכל משפחתה הענפה. ריבוי מקרים כאלה במשפחה אחת ודאי גורם נזק גדול והופך למעין "סטיגמה" על המשפחות שלמות, דבר חמור לכל הדעות.

"כשאני מנסה לנתח את התופעה, נדמה לי שאחד מגורמיה החשובים הוא ריבוי מספר הבנות במשפחה המוסלמית. המשפחות מודאגות וכך הבנות עצמן "חוטפות" מכל הבא ליד בלי לבדוק את טיבו ואת התאמתו של החתן המיועד. אני מכיר כפר שבמשך עשור שנים, מ־1975 עד 1985, היה בו מקרה גירושים אחד בלבד. ובאותו כפר היו, ב־1985, 12 מקרי גירושים. אני יודע על משפחה שבשנה אחת היו בה ארבעה מקרים כאלה. התופעה מקבלת תאוצה גם בשל חזרתו אל הרחוב המוסלמי של מנהג שכמעט נעלם: אותן "עסקות חבילה" בנוסח "אני אתחתן עם אחותך, אם אתה תתחתן עם אחותי". הכפיה הנובעת מכך, העדר הברירה החופשית - הנה לך סיבות טובות לריבוי הגירושים.

"רבים מהנישואים אינם מתממשים והמשפחות מגיעות לבית הדין השרעי גם מסיבות כלכליות: צעירים רבים נרתעים מהקשיים הניצבים בפניהם בהקמתו של בית, ברכישת דירה, בשל אי היכולת לעמוד בתשלומים הגבוהים של המשכנתה. אחרים, שקיבלו את ההלוואות ונכנסו לחובות, נשברים והם קמים ובורחים מהבית ואני נאלץ לתת צווי הפרדה וצווי עיכוב יציאה מהארץ. את חלקם מאתרים ואחרים מצליחים לברוח לחוץ לארץ ונעלמים שם.

"גורם נוסף המחבל בחיי נישואים תקינים הוא יציאתם של צעירים ערבים רבים לעבודה בישובים מרוחקים. בחברה המתירנית בערים הגדולות מוצאים לעצמם צעירים אלה, לעתים קרובות, כל מיני "תחליפים" לאשה ולילדים המחכים להם בבית, בכפר הרחוק. ומכאן ועד לתביעת הגירושים, מצד האשה או מצד הבחור, הדרך קצרה.

"אך האמת היא שקשה לבוא בטענות אל הצעיר הערבי בישראל. בשל המחסור במקומות עבודה בעיר או בכפר הערבי, אין לו ברירה אחרת: הוא חייב לנדוד למרחקים כדי להתפרנס", אומר הקאדי.

"הרבה פעמים אני עומד חסר אונים מול בעיות אנושיות קשות בתחום המעמד האישי, ואינני יכול להציע פתרון בשל העדר סמכויות. המציאות בקהילה המוסלמית בארץ מחייבת, במקרים מיוחדים, להתיר לגבר לשאת לעצמו אשה שניה", אומר הקאדי. "כיום מסתכמת סמכותו של הקאדי להתיר נישואים כאלה רק במקרים של מחלת נפש או העדרות של יותר משבע שנים. אבל יש מקרים נוספים, טרגדיות של ממש, שניתן היה לפתור אותן על ידי התרת נישואי ביגמיה כמו חוסר יכולת ללדת, מחלות כרוניות קשות וכדומה. לדעתי היתה מדינת ישראל תורמת תרומה חשובה אם היתה מעניקה גם לקאדים את אותה סמכות שיש לרבנים הראשיים להתיר נישואים ביגמיים לפי שיקולים דתיים אנושיים יוצאי דופן."

"יש אי־הבנה בסוגיה אצל היהודים לגבי עקרונות האיסלם בעניין נישואים ליותר מאשה אחת: הקוראן מתיר לשאת עד ארבע נשים. אך זו אינה "מצווה", אדרבה, פסוק 129 בקוראן מתנה נישואים כאלה ביכולתו של הבעל להבטיח שוויון בין נשותיו. הנביא אפילו אומר שזו מטלה קשה והמעט בלתי אפשרית, אפילו כשהגבר משתדל. ואף נאמר בקוראן שנישואים ליותר מאשה אחת הם מעמסה כלכלית כבדה. אבל אני מדבר על אותם מקרים יוצאים מהכלל, שנישואים ביגמיים היו פותרים טרגדיות אנושיות.

"אין מקום לחשש שמתן סמכות כזאת לקאדים יביא לריבוי מקרי הביגמיה בישראל: האם קיומן של סמכויות אלה בידי הרבנים הראשיים גרם ריבוי התופעה ברחוב היהודי? צריך לסמוך על השפטתם ההם, על הקאדי, ועל שיקול דעתו, שלא יתן היתר אלא כאשר המצב מחייב", מרגיע השיך חסן אסדי.

לקאדי של נצרת הערכה חיובית מאד להשפעתה של החזרה בתשובה המוסלמית על חיי המשפחה: "התופעה אינה הורסת משפחות ואפילו מחזקת אותן", גורס השיך חסן, "בתחילה, כאשר אחד מבני הזוג חוזר בתשובה, נוצרות אמנם בעיות ולבן או לבת הזוג קשה לעמוד בתביעות בן הזוג לשינוי בהתנהגות, אך אז מתגלים ומוצאים פשרה. ככל שהתופעה הופכת לנורמה, גם היחס של החברה חיובי יותר. ויש כיום יותר ויותר בחורים המחפשים דווקא בנות דתיות, כדי להקים בית יציב". אומר הקאדי.

השיך חסן הוא, כפי שכבר אמרנו, מודרני בדרך התקבלתו כמו בדרך לבושו. גם העובדה שהוא בא לפגישה איתנו מקורס מחשבים אינה מפריעה לו לחזור ולדרוש לעצמו סמכות להתיר נישואים ביגמיים: "צריך לסמוך על שיקול דעתם של הקאדים לא פחות מזה של הרבנים הראשיים", הוא קובע.

הערב ביד־אליהו במשחקי חצי־גמר גביע המדינה בכדורסל

אליצור נתניה – גליל עליון מכבי תל־אביב – מכבי חיפה

מאת משה בוקר

המשחק בין קבוצות אליצור נתניה והפועל גליל עליון יקבע הערב במוקד שני מתוך חצי גמר גביע המדינה בכדורסל, שיערכו בהיכל הספורט ביד אליהו.

שתי הקבוצות אכזבו לאחרונה קשות את חובבי הכדורסל. שחקנים כמו סימס, נבירסון, ליף ובריי לא הצליחו להוליך את חבריהם לנצחונות אפילו מול קבוצות בינוניות.

נראה, כי הערב ינסו שתי הקבוצות להתנקם בעליה למשחק הגמר. על הניר צפוי משחק שקול ומרתק, שכן רמת שחקני שתי הקבוצות שווה.

אין ספק, כי פציעתו של שמואל זיסמן פוגעת קשות בקבוצתו. זיסמן הוא הכח המניע של הגליל ובלעדיו נראים חבריו כעדר ללא רועה.

אולם, גם ללא זיסמן יש לגליל שחקנים, המסוגלים להתעלות על עצמם ולעשות צרות רבות לנתנייתים. מתחת לסלים ישחקו קרטיס, בריי ושרי וויס. בריי ידוע כשחקן חכם ויעיל מתחת לסלים. הוא גם ניחן ביכולת קליעה מרשימה ממרחקים קצרים ובינוניים. מרי וויס ידוע כשחקן לוחם, המסתפק בביצוע העבודה השחורה מתחת לסלים. השאלה הגדולה היא האם תפיסת החשיש ברכבו בו הוא נסע תשפיע על יכולתו.

שחקני החוץ של הגליל הם ארז חון ובוד ליף. חון ידוע כבעל יכולת קליעה מעולה מהפינות ובבעל כח פריצה מרשים לסל, אך בגלל חוסר יציבותו קשה לחזות את יכולתו.

בוד ליף הוא אחד מהשחקנים הוירטואוזים, שמשחקים בגליל. ביום טוב שלו קשה לבלום את קבוצתו, אך השנה גם הוא סובל מעליות וירידות ביכולתו.

מעמסה רבה תוטל על כתפיו של יאיר ברקעטר, שיחליף כנראה את זיסמן הפצוע. ברקעטר לא הצליח עד כה להכנס לנעליו של זיסמן, אך בגליל מקווים, כי הערב הוא יצליח להצדיק את האשראי הרב, הניתן לו.

על ספסל המחליפים ימתינו בדריכות שחקנים צעירים ובעלי עתיד כמו מזרחי ונרב הנפלד. את משחק הקבוצה ינהל המאמן השנוי במחלוקת, אריה מליניאק.

על הנבחרת הגדולה ביכולתם של „להטוטני" אליצור נתניה דובר כבר רבות. מתחת לסלים יש לחניכיו של יוסי ודוי בעיה רצינית וגם משחקה המהיר של הקבוצה נעצר הקצב.

קשה לחזות את יכולתם של שחקנים וירטואוזים כמו וילי סימס וקרל נברסון, שביום מוצלח מסוגלים לסחוף את קבוצתם לנצחון על כל קבוצה בארץ.

מתחת לסלים ימשיכו לשחק לסרוג'ין ג'ים ג'ונסטון, סטיב מאלוביק ושרי פייר. את משחק הקבוצה ינהל נרב גידנס ודני ברכה.

שחקני אליצור ישחקו בפתיחת המשחק במהירות רבה במטרה למוטט את יריבתם. נראה, כי אם שחקני הגליל יצליחו לעבור את דקות הפתיחה בשלום, הם יזכו בסופו של דבר בנצחון.

המשחק השני בין קבוצות מכבי ת"א ומכבי חיפה יהיה מעניין פחות. לחניכיו של צבי שרף לא צפויות בעיות מיוחדות בדרכם למשחק הגמר.

שחקניה הצעירים של חיפה יתקשו להתמודד מול מאגי, ג'ונסון, ג'מצ'י, ברקוביץ וליפין. אומנם, חניכיו של פנחס גרשון הפתיעו העונה בכמה נצחונות מרשימים, אך קשה להאמין, כי הערב הם יצליחו להדיח את התל־אביבים ממשחק הגמר.

בחיפה כדאי יהיה לשים לב לשחקניה הישראלים. עדי גורדון, רודן שפע וארי רוזנברג מסוגלים להעניק תצוגת כדורסל מהנה. הכל ששני שחקניה הזרים של חיפה, פלוהארס וג'ונסון, לא התגלו עד כה כשחקני ציר בעלי שעור קומה. דבר זה מנע מהחיפאים אפשרות להתמודד בצמרת הטבלה.

גם אל שחקני הספסל החיפאים כדאי יהיה לשים לב. תומר שטיינהאור וירדן רוזנברג משחקים דקות רבות במהלך המשחק והם בעלי יכולת משחק מהנה.

מכבי יבנה לא תועמד לדין

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת מכבי יבנה מהליגה הלאומית לא תועמד בפני ביה"ד המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל למרות האירועים החריגים שליוו את סיום המשחק עם מכבי חיפה.

דו"ח המשטרה, שהגיע למשרדי ההתאחדות לכדורגל, מדגיש רק את עובדת פציעתו של קצין משטרה מאבן שבורקה ואינו מאזכר ארועים אחרים. לפיכך החליט פרקליט ההתאחדות לכדורגל, עו"ד שמואל הרציג, שאין מקום להעמיד לדין משמעתי את מכבי יבנה.

גם דו"ח השופט אריה פרוסט אינו מאזכר ארועים בלתי ספורטיביים, שארעו לאחר המשחק.

ביה"ד המשמעתי הטיל על קבוצת הפועל־אשדוד, מהליגה מחוז דרום כ. בלקנם ב. עונש של קיום כל משחקי הבית עד לסיום העונה ברדיוס של 50 ק"מ וללא קהל. אשדוד הואשמה על ידי ביה"ד בפגיעה גופנית בשחקני נס־ציונה על־ידי אוהדים מקומיים.

יהושע פיגנבוים, מאמן הפועל ירושלים מהליגה הארצית, נקנס בסכום של 300 ש"ח בגין הפרעה למהלך המשחק של קבוצתו מול הפועל טבריה.

שמעון דוגה, כדורגלן הפועל קרית־שלום, הורחק לשנתיים לאחר שהיכה את השופט במשחק עם מכבי רמת־גן. השחקן טען, כי הכה בשופט לאחר שזה סטר בפניו.

מנסדורף ניצח בפתיחה בממפיס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, ניצח בקלות את הכוכב הצעיר של ארה"ב, אנדרה אגסי, 3:6,0:6 בסיבוב הראשון בטורניר בממפיס במדינת טנסי.

שתי הפתעות גדולות היו עד כה: האמריקאי גרג הולמס גבר בסיבוב השני על המדורג מספר 12, אהרון קריקסטיין מארה"ב 2:6,6:3,4:6 והשוודי אולף שטנלונד גבר על המדורג השמיני, בן ארצו אנדרס יאריד 3:6,6:7.

תוצאות נוספות בסיבוב הראשון: אנדריי צ'סנוקוב (ברה"מ) – קריסטו סטיין (דרום אפריקה) 3:6,3:6; מרי מור (ארה"ב) – קלי ג'ונס (ארה"ב) 5:7 ,6:3,2:6; סרג'יו קאסל (ספרד) – מל פורסל (ארה"ב) 3:6,6:2,3:6.

בסיבוב השני: שטפן אדברג (מדורג ראשון) – ריצ'י רנברג (ארה"ב) 4:6,6:2,6:7; ברד גילברט (4) – ג'ון סאדרי (שניהם מארה"ב) 3:6,1:6; קווין קארן (ארה"ב, מדורג עשירי) – קלאודיו פנטה (איטליה) 2:6,4:6.

פינוטי עשוי לשחק בגלזגו בעונה הבאה

רפי פינוטי עשוי לשחק, בכל מקרה, בקבוצה הסקוטית ריינג'רס גלזגו גם אם לא יתמום עליה בבר עתה.

אמרגנו של פינוטי, מרדכי שפיגלר, מסר אתמול, כי המנג הבינלאומי הותיר רושם מצוין באימוניו בפני ריינג'רס. לדבריו, הובטח לפינוטי, כי הקבוצה הסקוטית תחתמו לקראת העונה הבאה אף שהוא לא ויתרה על שרותיו כבר בעונה זו.

פינוטי מצוי ב„פלונטר" מסויים מאחר שהוא שייך לקבוצה הגרמנית קלן והושאל על־ידיה להפועל ת"א. בהפועל מוכנים לוותר על פינוטי, אולם האישור הסופי צריך להינתן ע"י הגרמנים. „אם נתיר סבך זה, יוכל פינוטי לשחק בגלזגו", אמר שפיגלר.

ניקולס נופה

חלוצה של ארסנל, צ'רלי ניקולאס, נופה מנבחרת סקוטלנד למשחק נגד אירלנד החופשית (אייר) ביום ד' הבא בהמפדן־פארק, גלזגו. מקום. שלקחו של מנהל הנבחרת, אנדי רוקסבורו, צ'רלי אינו טוב.

רוקסבורו אמר, שהוא ראה את ניקולאס במשחק האחרון נגד טוטנהאם, והשחקן לא מיצה את יכולתו הרגילה.

חוליית הקישור תכלול את רוי אייטקן ופול מקסטיי (הבקיע את השער נגד ישראל), מורדו מקלאוד, כולם מסלטיק, גורדון סטראכאן (מנצ'סטר יונייטד) וג'ים בט (אברדין). החוד – מוריס ג'ונסטון (סלטיק), בריאן מקלר (סלטיק), גרהאם שארפ (אברטון), פאט נווין (צ'לסי) ודייוי קופר (ריינג'רס).

השוער הוותיק ריי קלמנס והמוזמן החדש לסגל האנגלי, פאול דייוויס, מארסנל עוקבים בדריכות אחר בריבאונד של פרי גרובס

בית"ר י־ם: ירידה מסוכנת מכבי חיפה: הזדמנות אחרונה

48 שעות לפני שבת

מאת ניסן מיקום

[illegible]

שלמה שירזי

[illegible]

איגוד טניס־השולחן מכין תכנית השתלבות באירופה

הכוונה היא לנצל את האהדה לישראל בעקבות „פרשת הודו" ● המזכיר ישועה מאשים את ההודים בגזענות ומגדיר את התנהגותם „הונאה" ● נעשו מאמצים רבים להבטיח אשרות־כניסה אף שהתוצאות השליליות היו ברורות

מאת ברוך הגן

איגוד טניס־השולחן מכין תכנית־פעולה להבטחת שיוכו של הענף ביבשת האירופית כבר בתקופה הקרובה.

באיגוד מבקשים לנצל את האהדה לישראל בעקבות „פרשת הודו" כדי ללחוץ על מדינות אירופה ולהפשיר את הקרח בכל הקשור לצירופם של טניסאי־השולחן הישראלים ליבשת זו. מזכיר האיגוד, יוסף ישועה, סבור, כי השייכות לאירופה תמנע בעתיד פגיעה במעמדה של ישראל באליפויות־עולם ובאירועים בינלאומיים־אחרים.

אתמול נשלח מברק נוסף להודו, בו הודיע האיגוד, כי השחקנים הישראלים יגיעו בניו־דלהי ב־16 בחודש לפנות־בוקר. זהו, למעשה, מענה פורמאלי על בקשת המארגנים והוא נועד למנוע מההודים היתלות בנימוקים טכניים ולמצוא בהם צידוק להחרמת הישראלים.

דרישתו של הודים האלמים – כך ניתן לכנות את שורת המגעים האחרונה עם הודו, שכללה מברקים רבים, שיחות טלפון ממושכות ומגעים מאחורי הקלעים באמצעות גורמים מתווכים שונים. ישועה מודה, כי היה ספקן לכל אורך המאבק וניהל אותו, ביחד עם ראשי ההתאחדות לספורט, מתוך תקוה שמא, בכל זאת, יהיה מפנה כלשהו.

לדבריו, לא נחסך שום מאמץ כדי להבטיח אשרות־כניסה להודו. ההתאחדות התריעה במשך חודשים ארוכים בפני ההתאחדות הבינלאומית, הפעילה את משרד החוץ, פנתה בבקשת תמיכה למדינות ידידותיות, עירבה את הועד האולימפי הבינלאומי ואף ניסתה להביא את העניין בפני בית־הדין הבינלאומי בהאג. התוצאות, סבור ישועה, הן מאכזבות „אולם צפויות מראש".

הוא מגדיר את התנהגות ההודים כגזענות לשמה וטוען, כי הסחבת שהם נקטו היתה „מעשה הונאה ונבלה". ישועה אומר, כי התריע כבר לפני ארבע שנים בפורומים בינלאומיים נגד הפקדת אירוח האליפות בידי הודו ואף עשה ניסיון להפקיע את הזכות מהודו לפני שנתיים, אולם הרוב המאסיבי של מדינות העולם השלישי ביחד עם מדינות ערב והגוש הקומוניסטי מנע את הצעד הישראלי.

„שורש הבעייה היא אי־שייכותה של ישראל ליבשת כלשהי. אנו חברים, אמנם, באסיה, אולם מוחרמים על ידה מבלי שדלתות אירופה יפתחו לפנינו. הפנים נשואות עתה ליבשת זו. יש לנו הבטחות תמיכה רבות, אנו מארחים אצלנו נבחרות מאירופה, כולל מהגוש המזרחי, ויש, איפוא, תקווה לפריצת לנו הדרך".

הודו: ישראל לא תורשה להשתתף

רשויות הספורט של הודו הודיעו אתמול להתאחדות טניס השולחן הבינלאומית, כי נבחרת ישראל לא תוכל להשתתף באליפות העולם ה־39 בניו־דלהי, שתיפתח בעוד שבוע, מכיוון שממשלת הודו מסרבת להעניק אשרות כניסה לישראל.

כך היה גם ב־1975, כאשר אליפות העולם התקיימה בעיר השניה בגודלה בהודו, כלכותה, וכך זה נמשך שבע שנים לאחר מכן במשחקי אסיה, שהיו ב־1982 בניו־דלהי.

הודו, שבשטחה 80 מיליון מוסלמים, אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם ישראל והיא בין התומכות הגדולות בהקמת מדינה פלסטינית.

כל הפניות של ראשי הספורט בישראל להעתיק את המשחקים למדינה אחרת עלו בתוהו.

התאחדות טניס השולחן ההודית שיגרה מכתב לנשיא ההתאחדות הבינלאומית, רוי אוואנס, בו נאמר: "עם כל הרצון לכבד את התקנות שלכם, נמנע מאתנו להשפיע על הממשלה להעניק אשרות כניסה לספורטאי ישראל להשתתף באליפות העולם".

תגובה מיידית עד כה עדיין לא מסר דובר הממשלה ההודית.

טניסאי השולחן פרצו בבכי כשנודע להם על סירובה של הודו

אחדים מחברי נבחרות טניס השולחן לגברים ולנשים פרצו אמש בבכי, בצאתם מנמל התעופה בן גוריון, לאחר שנמסר להם, כי הודו הודיעה סופית שלא יוכלו להשתתף באליפות העולם שתיפתח בעוד שבוע בניו דלהי – כפי שמסר מזכיר האיגוד הישראלי לטניס שולחן, יוסף ישועה.

„התכנית" אינה מרימה ידיים

זולה באד, הרצה הבריטית ילידת דרא"פ, מקווה להשתתף הקיץ באליפות העולם ברומא חרף פציעתה הקשה המנטרלת אותה מפעילות

הפו' ראשל"צ 16 הפועל ר"ג 16

במשחק סוער ומרתק נפרדו אמש קבוצות הפועל ראשל"צ והפועל ר"ג בתיקו 16:16 (6:9). את שער השוויון לר"ג הבקיע עמיר גרא בשניות הסיום. עם תום המשחק פרצה תיגרה המונית בין שחקני ואוהדי הקבוצות. שאר תוצאות המחזור: הפועל פ"ת – הפועל רחובות 17:20 (7:13); אליצור הרצליה – אס"א ת"א 17:118 (10:10); מכבי ראשל"צ – מכבי רחובות 19:24 (9:12); מכבי נתניה – מכבי פ"ת 24:28 (11:15); מכבי ארזים ר"ג – הפועל נוף ים 15:22 (11:15).

ויליאמס הוליך את רמלה לנצחון דחוק

הכדורסלן שחום העור, ארל ויליאמס, הוליך אמש את קבוצת אליצור רמלה לנצחון דחוק על אס"א רמת־השרון – 82:84.

למרות הטענות על הרחקתו של ויליאמס במשחק קבוצתו מול הפועל גבעתיים, שותף השחקן שחום העור במשחק וביכולת קליעה מעולה (39 נקודות) הוא הוליך את חבריו לנצחון החשוב בדרכם לליגה הארצית.

הלוח הכללי

וילות ובתים · דירות למכירה · דירות בשכירות · עסקים · אולמות · הצעות עבודה · מכוניות · רוצים לקנות · רהיטים · מקררים · ריפוי והרזיה · בריאות · פוליש וניקיון · שרותימעליות · נרשמו לנישואין · שוק המציאות · ירושלים · חיפה · שרותים · הכרויות

[illegible]

סהר
תעשיות שלטים
דרושים:
★ מסגרים לעבודות התקנת שלטים
★ גרפיקאי/ת ביצועיסטי/ת
★ צבעי רכב
למתאימים תנאי עבודה הולמים
פרטים טלפון 03-9225503 03-9223224

לאחד מלקוחותינו דרושים
מקדמי מכירות בכירים
בגוש דן, ירושלים וחיפה
הכנסה חודשית עד –15,000. ש"ח
בעלי רכב יפנו ללוין פרסום בע"מ
טלפון: 03-7510572

עירית כפר־סבא
מכרז
בדבר משרת מנהל בית ספר תיכון עיוני
הננו מודיעים בזה על מכרז למשרת מנהל בית ספר תיכון עיוני – תטיבה עליונה שתיפתח בשנת הלימודים תשמ"ח.
המדובר בבית ספר חדש, אשר במתכונתו הסופית ימנה 21 כתות.
הכישורים הדרושים:
בעל תואר מ.א.; בעל הכשרה ונסיון במינהל חינוכי; בעל נסיון של 3 שנים לפחות בניהול בית ספר תיכון עיוני.
על המועמדים, בעלי הכישורים הנדרשים, להגיש את מועמדותם בכתב, למזכיר העיר, תוך ציון קורות חיים ופירוט הנסיון בתפקידים קודמים בצרוף העתקי תעודות והמלצות עד יום כ"ה בשבט התשמ"ז (24.2.87).
פרטים נוספים אצל מנהלת המחלקה לחינוך בעיריית כפר־סבא.
יצחק ולד
ראש העיריה

קינג בע"מ
למפעל מתכת באזור התעשיה החדש בראשון לציון
דרושים
★ עובדי ייצור למכונות עיבוד שבבי
★ עובדות/ים לעבודות מיון ואריזה (אפשרי גם פנסיונרים)
– תנאים סוציאליים מלאים
– כולל ארוחה חמה
– 5 ימי עבודה
תושבי האזור יתקשרו 03-9612199

עירית בת־ים
מכרז פומבי מס' 3/87
בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים עובדים תש"ם 1979) מכריזה עירית בת־ים על משרה פנויה מח' מיכון אגף הכספים.
מתכנת/מתכנן במח' המיכון
דרגת המשרה: בהתאם לכישורים. שיעור המשרה: מלאה.
עיקרי הכישורים הנדרשים: נסיון בפיתוח, אחזקת ויישום מערכות RPG–3, I.B.M. 38 הכרת מחשב ותוכניות שרות סטנדרטיות.
בקשות למכרז יש להגיש בכתב יד למחלקת המנגנון, ת.ד. 10 בת־ים בצירוף קיצור תולדות חיים ומסמכים המעידים על הכישורים הנדרשים עד 25.2.87.
אהוד קנמון – ראש העיריה

כוכבים ולילות

קולנוע
מקבת בסרט חזיון

„כס הדמים", יפאן. במאי, אקירה קוראסאווה

בסצינה האחרונה של הסרט, אחד הרגעים המרהיבים ביותר בקולנוע של אקירה קוראסאווה, נוכחים אנשיו של ואשיזו, מקבת היפאני, בקיצם הקרב. היער סביב הטירה אכן מתחיל לנוע לעברה מבעד לערפל, ומראה זה, הבלתי יתכן לכאורה, מתפרש בעיניהם כאישור שמימי לנסיגת המלך הרוצח. ואשיזו (טושירו מיפונה) נשאר לבדו על מרפסת הטירה בקומה השניה. למטה מתקבצים כל חייליו, המון שקט ומאיים, ולפתע מפילה איוושה את הדממה הרמונית וחץ ארוך עמוק נוצה נתקע בקיר מאחורי השליט. החיצים ממשיכים ובאים בהפסקות מדודות, מאריכים את הרגע, נתקעים סביב הרוצח בצפיפות, מקיפים אותו כמו רשת, הולכים אחריו בכל מעידותיו על המרפסת וכמו כלוב נייד סותמים את המוות, העונש. לבסוף מחסל קוראסאווה את הרגע בחץ גרוטסקי אחד בצוואר הקורבן. הרוצח, מחורר כמו שק מסרה, מועד עוד כמה צעדים אחוז פלצות, אוחז בחץ בגרונו וצונח. סוף גונב מלכות לתליה, אבל לינץ' זה בנוסח קוראסאווה הופך את ההמהה למחזה פואטית נמלצת. קוראסאווה אוהב את המוות, למתוח ולביים אותו.

בסצינה קודמת, סמוך לתחילת הסרט, מפתה אסאיי את ואשיזו בעלה לחסל את המלך שבא ללון בטירתם. האשה שוטחת את טענותיה בבבואת מתנוססת ובעלה ואשיזו, חייל דל שכל, לאחר מעשה הרצח שטני כמו ליל מכשפות, לוקח את הרומח ויוצא אל חדר מיטתו הישן. את הרצח עצמו אין אנו רואים. קוראסאווה, שליכה את דמיוננו בציפיה למעשה, מחזיר את הרוצח אל החדר ומניח לנו להתבונן ברומח שהשחיר מדם, בבהלתו המטומטמת של הרוצח, ובאשתו המפורכסת, שלא משה מכריעתה הכנועה כל זמן המעשה. „צריך להחביא את הרומח", אומרת האשה בפרץ פעלתנות פתאומי וקמה לאחוז בנשק. כל כניעותה הקודמת לרגלי בעלה, התרפסותה הרוממת, היו רק פוזה מחושבת עד שישלם המעשה. איזה רגע. הרוצח המאובן, אשתו שנעורה בחרדות רצח, והכלי המרסס ביניהם, מניחים לפני העין בישירות חסכנית את תמצית המיזוג בין חמדנות אחיתופל של האשה ותמדנותו המטומטמת של הבעל.

כמו „ראן", שהוצג אצלנו לפני שנה, מתבונן גם „כס הדמים" בן השלושים בטיניה השונים של החמדנות והבגידה. גם עיבוד זה, כמו „ראן" (בניגוד להרבה ממה שנכתב עליו), אינו קולנוע עמוק במובן הספרותי של המונח. קוראסאווה של שני סרטים אלה הוא יותר במאי תנועה וחזיון מאשר מעבד דקדקני של משמעויותיו הפנימיות־שיריות של הטקסט השייקספירי. שני המחזות השייקספיריים הם לא יותר משלדה סיפורית, מסגרת חושנית עם תכונות מיתולוגיות, שבתוכה מעמיד קוראסאווה שתי טרגדיות ציוריות משלו. עיקרו, על פי הבמאי, אינו האיפיון האנושי או המרבד השירי ועומק משמעויותיו הפנימיות, כמו במחזות — אלא החיזיון לעין, ציור קולנוע בגווני שחור לבן או בצבעים שותתים דם כמו ב„ראן". אין זה חלילה נאמר לגנאי — להפך. יש משהו מפואר מאוד, קולנועי, בסיפור שרוב ערכיו עוברו לעין, שיכולתו לרגש אותנו ולהציג את המחשבה מבוססת על התבוננות ברבדי מראות, באימאז'ים על ידיעת בה', כמו במילים על הדף. אלה אינם מדללים את עומקה הסיפורי של העלילה אלא מחדדים את קלנועיותה.

יגאל משיח

בקרוב

„בובה"; „הזבוב"; „הרמון הנשים"; „אקו פארק"; „קיץ". החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

קולנוע „גורדון" בתל אביב היה באחרונה לאכסניה המתמחה בארוח סרטים ישראלים. „אוראנטו פוטולו" החליף את „בר 51" ולאחר 12 שבועות הקרנה מפנה מקומו ל„בובה", סרטו האחרון של זאב רווח. הלל מיטלפונקט כתב את המחזה המספר על בובה, מפגר הדר בשולי החברה, פוגש ומתאהב בנערה שאפתנית המנסה לבנות חייה בעזרו נעורים רעבתני. רווח ביכב בהפקה של תיאטרון חיפה בתפקיד הראשי. התיישבו אז מיטלפונקט ורווח לעבד את הסיפור לקולנוע. בובה שבסרט היה לפגוע ראש, תוצאה של מלחמה שהסתיימה עשר שנים קודם לכן, פתיחת הסרט אף משחזרת את פציעתו בעת חילוץ חבר פצוע. הנתק של בובה מהחברה שילח אותו לחיי פרישות באוטובוס נטוש מאחורי תחנת דלק נידחת בדרום. אל משכנו מגיעים אחיו (אלי ינקר) שהסתבך שוב עם חבורת פושעים אלימה ונערה (חני נחמיאס) העוצרת בדרכה לתחרות ריקודי דיסקו בה היא תולה את עתידה. הסרט צולם בשתי גירסאות, עברית ואנגלית, סימולטנית. רווח כתב, ביים וכיכב. את ההפקה הרים יעקב קוצקי ופלח זה היה גם הפתעת „יעיל". קרוב לשנתיים רבץ הסרט, כמעט גמור, במחסנים כיוון שמפיקו נתקף קשיי נזילות, אך הסוף הטוב מזמן למסכנו את הסרט, וכימים אלה ממש, בלונדון, מסתיימת עריכת הגירסה האנגלית, על פי דרישה מקיימים בניכר. רווח, הסוטה בפעם השניה (מאז „סרגא קטן") מדרך הקשוחיות, מרבה בסצינות אלימות וממעט בדיאלוגים.

★

המטמורפוזה שעובר בובה עקב אהבתו, מחווירה לעומת המטמורפוזה שעובר סת' בראנדל (ג'ף גולדבלום) ב„הזבוב" (קולנוע „אסתר", ת"א). בראנדל הוא מדען (מטורף, אלא מה) האחראי על גילוי מרעיש המסוגל להעביר רקמות חיות ממקום למקום באמצעות כמה

ג'ף גולדבלום, „הזבוב"

להיזצות על מקשי מחשב תוצרת בית. בראנדל לא מתאפק, מנסה את המכשיר בעצמו, בלי להבחין שלמסע מצטרף גם זבוב קטן. המחשב, כפי שאומר המדען עצמו, מסומסם מכדי להבחין בין שני הגופים ויוצר הכלאה בין בראנדל לבין הזבוב. הצירוף המבעית הזה מעניק לאיש המסכנות הפעלולים כיים ראלאם (מי שהיה אחראי גם למסכות בסרט הקודם ב„אסת'" — „אויב מהאזור") מקום טוב במערכת השיקולים של אנשי האקדמיה כמועמד רציני לפרס האוסקר השנה. „הזבוב" הוא גירסה מחודשת של סרט אימה קלאסי משנת 1958 בו כיכבו וינסנט פרייס ודייוויד הדיסון. מול גולדבלום משחקת ג'ינה דייוויס, חברתו בחיים. את הסרט ביים דייוויד קרוננברג, שיצר בעבר סרטי אימים שזכו להצלחה גדולה במדינות שם מעריכים סרטים כאלה (כלומר, לא כאן). עלילות ג'קל והייד מסוג זה העסיקו צוותי סרט "B" רבים מאוד בהוליווד של שנות ה־40 וה־50. חידושי הטכנולוגיה וכמאמץ הדם של הצופים המודרניים הביאו לגירסה חדשה זו. הפיקה את הסרט „ברוקספילמס" של הקומיקאי מל ברוקס, החברה שהפיקה גם את „איש הפיל".

נסטסיה קינסקי בהרמון הנשים

הפתעות מסוג אחר מצפות לשחקנית יפה יותר מג'ף גולדבלום, נסטסיה קינסקי האחת והיחידה. ב„הרמון הנשים" (להבדיל מהרמון הגברים), שעולה השבוע בקולנוע „בן יהודה" בתל אביב, קינסקי היא סרסורת בורסה מן המניין, המתעוררת יום אחד בלב תפאורת הרמון שעיצב התפאורן־הגאון אלכסנדר טראונר קשישא. את ההרמון מחזיק נסיך עשיר ועז מבט, הלא הוא בן קינגסלי, גנדי שנימה שפם וסיפה מבטא מרוקאי. קסמי המזרח, מלמד הסרט, שובים גם את הציר יורקית הארוקה ביותר. ביים ארתור ג'וספה.

★

אהבה מעומתת בשאיפות קרייריסטיות, היא גם הסיטואציה הבסיסית ב„אקו פארק" (קולנוע „פאר", ת"א). משולש דייל ורימי בסתרות נוסח אלן רודולף שביים האוסטרי (יליד רומניה) רוברט דורנהלם („היא רוקדת לבדה"). מיי גרייד (סוזן דיי הנרומה מ„משפחת פרטרידג'") נושאת עיניה לקאריירת משחק ובינתיים מדושרשת בשולי עיר החלומות כמלצרית וכאם לילד המתפתח מהר מדי. שכנה הוא אוגוסט (מייקל בוזאן), אוסטרי בעל גוף המייעד לעצמו את תפקיד יורשו של בן ארצו ארנולד שווארצנגר. עקב מצוקת העיתים נאלצת מיי להשכיר חדר בדירתה ולשם נדחק ג'ונתן (טום האלס, הלא הוא אמדאוס המצוקק), מחלק פיצות השואף להיות מוסיקאי, אך פוסח בינתיים על שני הסעיפים. הסרט משתדל לתת מבט מבחוץ על עולם השוליים של לוס אנג'לס. לביל ויימן, איש „האבנים המתגלגלות" היתה יד בבחירת המוסיקה ובמימון הסרט כולו.

★

ביאה לסרט מסדרת „קומדיות ומשלים" של אריק רוהמר, גם „קיץ" („לב", ת"א) מרופד מלל לרוב. הסרט, שנקרא במקור „הקרן הירוקה", על שם ספרו של ז'ול ורן, צולם במקור (על ידי פרפי מנטיה) בפורמט 16 מ"מ בתקציב נמוך, המאפשר ליהנות חופש פעולה אמנותי. קשה לדבר בו על עלילה מוגדרת. אנו נדרשים לעקוב אחר מצאותיה של דלפין (מארי ריביירה) בעונת הנופש. לאחר שתכניותיה המקוריות מתקלקלות, מתפשת הצעירה המלנכולית אלטרנטיבה ומנסה בחוסר הצלחה להשתלב בחברת אחרים, תוך שהיא מקווה שאהובה משכבר ישוב לזרועותיה. אלא שכפי ששמו של אריק רוהמר הוא בעצם לא־מארי מוריס, כך גם מעט מה שאנו רואים ושומעים, הוא מה שאנו נדרשים להבין. הסרט זכה ב„אריה הזהב" בפסטיבל ונציה האחרון.

אמיר רותם

בעריכת זאב פרי

שידורים
טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 קשת וענן: האדם עץ השדה (כ).
08.40 כלי סדרות: ביניים חזייק.
09.00 ארץ מולדת: הנוקדים (כ).
09.20 מדעי הטבע (חטה"ב): החיים כשיפת המים.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ה.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 אנגלית ו'.
11.15 ערבית מדוברת (ד'–ה').
11.30 אנגלית ח'.
12.00 מדעי הטבע: אבולוציה 5.
12.25 אנגלית ט'.
1.00 היסטוריה, העשרה: נפוליאון.
1.30 ספרות: „הרב" מאת פוקנר.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי: שידור חוזר.
3.00 סאו טאו: צב קטן האמיץ.
3.25 רחוב סומסום: תכנית לס"ו בשבט.
4.00 הדרה.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „מקרין 1" — „השלב השלישי".
6.00 „משפחת קמבלי" — פרק שלישי: „היום הראשון".
6.25 „מבוקר של מקומי" — על „דרך ארץ פלשתינים" המחוברת בפרשת השבוע.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 שבועון טלוויזיה — אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 מבט ספורט.
8.45 לקראת שידור.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תבנית חדשית חדשה העוסקת באקטואליה. הנעש: מינויים פוליטיים במשרדים ולחברות ממשלתיות. ראיונות, כתבות ודיון באולפן. מנחה שמעון טסלר.
10.20 „ראשון בין שווים" — פרק שישי: אסון אישי פוקר את אנדרו פריינד אך הקריירה שלו אינה נפגעת. יחסיו של ריימונד עם פילגשו מתהדקים, והיא רותמת אותו לפעילות פוליטית. צ'ארלס ממשיך בנסיונותיו להכשיל את סיימון, ונראה שהפעם הוא עשוי להצליח.
11.10 מוסיקה — רסיטל לפסנתר: יורי בוקוב ישמיע מיצירותיו של פרנץ ליסט.
11.35 „הגיע זמן לשוף" — פינה ללשון בהגשת אבשלום קור: לקראת ט"ו בשבט, „וגו לאילנות" או „בורא פרי העץ". חדשות.

לקראת שידור

רסיטל לפסנתר. 23.10 אם הערב, מסיבה בלתי צפויה לא השבות הטלוויזיה משידוריה, כבלל להאזין לפסנתרן הבולגרי יורי בוקוב, שינגן, בהקלטת אולפן (בהפקה צרפתית) שלוש יצירות מאת ליסט. היצירות הן: קאפריצ'ו פיוטי מס. 3, „מוסיקה אבל שאותה הלחין ליסט בסוף ימיו, בהשראת רשמים ממראה נהר של פלורנץ במנדולה בתעלות הוציה וכן — פרלוד ופוגה בלה מינור על השם באך.

ישראל דליות

ראיתי המלצתי

אני אוהב לראות את „ערב חדש". ראוי בזה מעיינים ואקטואליים. בשעה וחמש כבר רואים, הלכו מסיכום הדשות היום. המגישה טובה ולא צריך לחמוד ל„מבט" בושט.

אורי מלמילאן, כדורגלן

סופשבוע בטלוויזיה

„הבריחה מאלקטרז", סרט הקולנוע של יום ו' בטלוויזיה. 22.15 חברים טובים. שיתוף הפעולה בין קלינט איסטווד לדון סיגל הביא להם את אחת ההצלחות הגדולות ביותר שלהם (ושניהם, ברוך השם, מחזיקים רקורד מרשים של הצלחות מסחריות): „הארי המאוהב" של 1973. עוד קודם לכן חנך סיגל את קאריירת המשחק שלו, בסרט הראשון שאיסטווד ביים — „מיסטי". סרט יום השישי, הוא הפקה משותפת של השניים. איסטווד מגלם את פרנק מוריס, אסיר המגיע לבית הסוהר השמור ביותר בארה"ב, באי אלקטרז שמול חופי סן פרנסיסקו (לא רחוק מכרמל, קליפורניה). מוריס הוא טיפוס קשות, אין צורך לומר, שאינו מתייחד בקלות. כאשר מגיעים ידידים ותיקים לדרתכן מאחורי הגדרות הידור עוז לשמצה של אלקטרז הוא מחליט שהגיע הזמן לעשות מעשה ומתכנן בריחה מעאר. העתונאי ג'. קמבל ברוס כתב ספר שהתבסס על מקרה בריחה אמיתי מאלקטרז (שנסגר, אגב, ב־1963), וריצ'ארד טאגל כתב את התסריט על פי הספר. חדמויות בסרטיו של סיגל תקועות תמיד במציאות דלתה וחסרת סיכוי. הם מגיבים במעשים, לא במילים. במהלך המבודם הם בדרך כלל מאבדים את כבודם העצמי, לא פעם גם את חייהם. על אף שלא מעט מסרטיו מכילים „אלימות מקיר לקיר" (זו הגדרתו שלו ל„הארי המאוהב"), אין הם סרטי פעולה בלבד, ובשנים האחרונות אכן מקדישים להם חוקרי הקולנוע יותר תשומת לב.

אמיר רותם

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהנאה גינוחה — מוצרט: דיברטימנטו ק. 136: רוסיני: מבוא, נושא ווריאציות; הידן: דיברטימנטו; ברסוק: 6 מחולות רומניים; ארנולד: 4 מחולות סקוטיים אופוס 59; ריליונו: רפסודיה אנגלית; ארינגלד: „קונצ'רטו והשאל"; ריסבה: קונצ'רטו להנזוצרה; צ'ייקובסקי: קפריצ'ו איטלקי אופוס 45.
09.00 קונצרט בוקר — דיוקן: סימפוניה בו"ה: כרוביני: מיסת הכתרה; שומן: פאוסט אופוס 25; מסגה: אריה מתוך „דון קישוט"; גונו: 2 אריות מתוך „פאוסט"; רוסלי: בקכוס ואריאדנה אופוס 43.
12.00 מן המרסה.
13.05 בהנאה בינוחה — ג'מיניאני: „היער הקסום", בלט פנטומימה (הסולנים מוכנו בבצוה ק. שימונה: מוצרט: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לפסנתר ותזמורת „רונדו" ק. 271 (א. ברנדל עם אקדמית סנט־מרטין/בבצוה נויל מרינר); היידן: רביעיית כלי קשת בסי במול מג'ור „זריחת השמש", אופוס 76 מס' 4 (רביעיית אורלנדו): ברהמס: וריאציות על נושא של היידן אופוס 56 א' (תזמ. הפילהרמונית הלונדונית בבצוה סר אדריאן בולט).
15.00 מפגשים.
16.00 אתנחתא — בך לברטוט, ויולה/יונתן זק, פסנתר — גלינקה: סונטה בדו מינור; ד. הידה: קטע לחיולה ופסנתר (1974); מרטינו: סונטה (1955); ווהן וויליאמס: רומאנסה; ברהמס: סונטה במי במול מג'ור, אופוס 120/2.
17.30 קשת של צלילים, מגוון מוסיקלי — מוצרט — סימפוניה מוקרסת ברה מג'ור, ק. 297; ווראס לכנור וויולה במול מג'ור ק. 423.
18.00 אנתולוגיה בצליל — מוסיקה כלית במאה ה־16.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקלי.
20.30 קונצרט מהקלטות. התזמורת הסימפונית ירושלים רשות־השידור — מנצח: סימפוניה מס' 36 „לינץ'" ק. 426 (אנטוני יאגיבורג: בדליה. המנחה „בבבנותו צליבה" ואורי סגלי. שבתאי פטרושקה: 3 פרקים לתזמורת (פול ברלגר מנצח: קונצ'רטו במול מג'ור לפסנתר ותז. ק. 453 (עמנואל קרסובסקי/אבי אוסטרובסקי. המנה: סימפוניה מס' 4 (שאול זאבי).
22.30 מג'ז והלאה.
23.00 זוהר הזהב — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות, ביצועים חיים: עמנואל פוירמן — דיירה: קונצ'רטו לצ'לו (מרקים א', תג"א רבואק: קונצ'רטו לצ'לו (עם אגודת התז. הלאומית/ל. ברון) (ש.ח.)

המטרה קקוריות, הנה שנשלפה לפרלין לבקשת „קול ישראל" כאתרוג רשמיה של רשות השידור הפולנית, מסקרים על רשמים מן הביקור מידי שבת ברשת ב' בשעה 13.30. התכנית הראשונה בסדרה שודרה בשבת האחרונה ועלה התכנית השניה, „פולין בלי יהודים", תשודר בשבת הקרובה. בפרק השלישי יסופר הגדול על הערים אליתן נסעה, בפרק הרביעי על „פולין, הרומנס ההכנסייה" ואילו בתבנית החמישית והאחרונה תעסוק בשלושה חסידי אומות העולם.

15.30 השכלה ודעת לכל — „תולדות בית המקדש העברי" — השוקע „הבנה העצמית היהודית בגולה".
16.05 ארץ לא נודעת.
17.10 שירים עבריים.
17.20 האוניברסיטה המשודרת — „ברנות למוזיל" ומשבוע שקד מס' 6 (ש.ח.)
19.05 שקד בתנא.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

18.06 שירים עבריים.
19.05 היום הזה.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 שורשים — עיניי אולקלר זיקות.
22.05 צמוקים ושקדים — מבחר שירים בידייש השבע „לקט שירי מאבל ומשחה".
23.05 בינינו לבין עצמנו — שיחות עם מאזינים בשידור חי.

רשת ג'

18.06 קליבר — שבועון פופ.
20.05 לי ולך — שיר ושרה.
21.05 בוסט רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן.
19.05 רדיו רדיו — F.M
20.05 יער משודר — מגאזין לעניני צבא וביטחון (ש.ח.)
20.05 צער חוצי — F.M
21.30 אוניברסיטה משודרת — פילוסופיה של הטכנולוגיה — הנעש: בשטות הנרפש (ש.ח.)
23.05 עשרים הארבע — היום שהיה.
23.05 קול הגיו הזה F.M
23.55 שיחת הצוות — עם אהוד אבישר מעצב התוכנית.
00.05 ציפורי לילה מכלות.

רשת א'

11.30 שירי עמים.
12.05 לבי במזרח — מבחר שירים אותנטיים.

ראשים מתפצלים

האם תקרב החשיפה התקשורתית העצומה של דייוויד בירן את קיצה של להקת „ראשים מדברים"?

„ראשים מדברים" ימשיכו בשלהם, אך בשביל חלק גדול מאיתנו, יהיו אלה רק התפתחויות של דייוויד בירן שיהיו מעניינות יותר", כך התבטא המלחין פיליפ גלאס בכתבת השער שהקדיש השבועון „טיים" לבירן, תחת הכותרת „איש הרנסנס של הרוק". ההצהרה של גלאס, שרומזת שמכבסתה גם את דעתו המתגבשת של בירן, עלולה להיות הקש שישבור את גבה של להקת הרוק האינטליגנטית ביותר בעשור האחרון. מצבה של רביעיית הפלא כקבוצה־מופיעה לוט בערפל, היום יותר מאי פעם. שמעו של בירן כאמן „רציני" יצא גם לחוגים שאינם נכללים בין באי הקונצרטים של „ראשים מדברים". סרטו של בירן „סיפורים מהחיים" (מוצג בימים אלה גם במוזיאון תל אביב, הפרוייקטים שלו עם בוב וילסון, טוויילה תארפ, פיליפ גלאס, ואחרים, השפיעו גם על הדימוי הציבורי של הלהקה כ„דייוויד בירן וראשים מדברים".

„התנגנו שוב ושוב", אומרת טינה ויימות, נגנית הבס של הלהקה, רעייתו של המתופף כריס פרנץ. „אך לדייוויד כבר לא היתה שליטה על העשה. כיצד כל זה קרה? כיוון שדייוויד לקח לעצמו את כל הקרדיט על כל דבר שנעשה במסגרת הלהקה ואנחנו אפשרנו לו זאת". המתחים בין חברי הלהקה, הגם שאינם חדשים, נעשים יותר ויותר פומביים. משמעות התפתחות כזו בחיי להקה היא שגם אם ישובו חבריה להקליט ואולי גם להופיע יחד, זה כבר לא יהיה אותו דבר. תום העבודים אבד לנצח. למען ההגינות יש להזכיר שגם שאר חברי הלהקה, לא רק בירן, חורגים בעבודה מחוצה לה. טינה וכריס מנהיגים הרכב שהפתיע גם אותם בהצלחתו, „טום טום קלאב", בהשתתפות שתי אחיותיה של טינה. ג'רי הריסון, החבר הרביעי, עובר על תקליט סולו שני, אך אין מצבם של אלה דומה למצבו של בירן. כפי שאומר הריסון: „כאשר דייוויד עושה תקליט מחוץ למסגרת הלהקה, הוא כמעט באלץ לעשות אותו לא מסחרי. זה רק יוסיף לערפל שסביבו. הוא כבר מחזיק בחלק הארי מהקרדיט שבהפיכת 'ראשים מדברים' ללהקה מסחרית. בעוד כריס, טינה ואני מקבלים יחס שונה לחלוטין. על מנת שנוכל להמשיך ולהפיק תקליטים, הם צריכים להיות הצלחות מסחריות".

הגעגוע העיקרי של חברי הלהקה הוא להופעות חיות. כריס: „אני פשוט אוהב לנגן. הייתי רוצה לצאת לשם ולהשתולל מעט. היה מי שהגדיר את סיבוב ההופעות האחרון שלנו כהסרת אבן מהכליה מדי ערב: דייוויד היה מפסר מישהו בהתקפת זעם מדי הופעה. לכן אני מנסה לשכנע אותו להופיע כעת בצורה הפשוטה ביותר. זה יהיה כיף לכולם ובעיקר כיף לנו". אלא שבירן לא מסכים עם קו המחשבה הזה. הוא מצהיר שיהיה מוכן לצאת להופעות רק בתנאי שיהיה זה סיבוב טוב יותר ושונה לגמרי מהסיבוב האחרון. זה כוכר הצעיין בהפקה מורכבת ויזואלית שתועדה בסרט „הפסיקו להיות הגיוניים". על תרמית הלהקה כלהקת ליווי של בירן אומר בירן: „ההיפשיות' היו מיתוס שכולם רצו להאמין בו בשנות השישים. כולם האמינו שזהו מוסר נפלא, דמוקרטי ושוויוני. זה לא היה נכון אז וזה לא נכון היום. כיוון שמדובר ב„שותפות, אין זה משנה עד כמה תשתול, כולם חשים מקופחים. אתה פשוט מקווה שלבסוף יגיעו כולם לעמק השווה".

על הצל המאיים של הפירוק אומר בירן: „יש בינינו רגעים של חוסר הסכמה, מריבות לעיתים, בדרך כלל על דברים חסרי משמעות. ברגע שאנחנו מתיישבים ליצור מוסיקה, הכל הולך חלק, והרי זה בעצם כל הסיפור שלנו".

טינה ויימות מעריכה שכדי להסכים להופיע צריך בירן להתגבר על מחסום פחד. „הוא פוחד כיוון שהוא ילד. יש לי ילד בן ארבע בבית — אין הרבה הבדל ביניהם. אינך יכול לבקש ממנו לעשות זאת מתוך מחוייבות, זוגה, אהבה, או כסף, כיוון שהופעות עצמן הן הפיצוי. זה כבר לא כך מבחינתו של דייוויד".

„ראשים מדברים" לא נכנסו יותר לאולפן הקלטות כבר למעלה משנה וחצי ולא הופיעו בפני קהל למעלה משלוש שנים. אבל בדצמבר האחרון זימנו בריס וטינה, שהחליטו לבצע גירסה משל ה„טום טום קלאב" ל„פאם פאטאל" של „מחתרת הקטיפה", את לו ריד לנגן בגיטרה ולשיר בקטע וכן את ג'רי הריסון ובירן כנגני אולפן. „היתה אווירה חמה" מספרת ויימות על המפגש המחודש, „לאחר שהיינו מרוחקים תקופה ארוכה כל כך". בינתיים נשמרת אחוות היחידה. אנחנו איתנבו.

כולנו ביחד או כל אחד לחוד, „ראשים מדברים"

אמיר רותם

בקצרה

לאוסף מוזיאון תל אביב נתרמו באחרונה שתי יצירות אימפרסיוניסטיות חשובות, מעזבונו של מאקס בודנר מניו יורק. היצירות הן: „מתרחצות" של אוגוסט רנואר, 1900־1908 ו„דמדומים" (בתמונה) של מוריס ולאמנק, 1904־1905.

תזמורת לסיפוח בשרונות צעירים תתקיים השנה מטעם התזמורת הסימפונית חיפה. התני התחרות יגנו עם התזמורת בקונצרט חגיגי שייערך במוצאי יום העצמאות. מסורת התחרות, הראשונה מסוגה בחיפה. היא „לעודד ולטפח כשרונות צעירים לפתוח את הכבולת המוסיקלית ולאפשר להם להתנסות בנגינה עם התזמורת סימפונית".

הסינפונייטה הישראלית תבצע בחודש הבא את הסימפוניה מס' 14 לסופראן, באס ותזמורת קאמרית מאת שוסטקוביץ. יצירה זו, המוקדשת לבנג'מין בריטן, אשר ניצח גם על בכורתה במערב ב־1970, מורכבת מ־11 שירים של 4 משוררים (לורקה, אפולינר, קיכלבקר, רילקה) שכולם עוסקים כל אחד בדרכו בנושא „המוות". על התזמורת ינצח המנצח הירושלמי אורי סגל, והסולנים יהיו זמרת הסופראן, ילידת ברה"מ, לולי מונה והזמר האורח מפולין, ליאונרד מרוז.

יום לימודים, שיוקדש כולו לנושא הקו באמנות, ייערך ביום שני הקרוב במוזיאון האזורי של קיבוץ ברעם באזור מרום הגליל וישתתפו בו מאות ילדים ובני נוער בגילאי בתי־ספר יסודי ותיכון מישובי קו העימות. את המבצע מארגנת „אמנות לעם", בשיתוף בתי הספר שבתחום המועצה האזורית מרום הגליל.

האחרון שראיתי

הסרט האחרון שראיתי לפני כחודש היה קומדיה קלה, שלא השאירה כל רשם ואני אוכר את שמה. מה שנחרט בזכרוני היתה ההצגה הנפלאה „מירלה אפרת" בזהב מה. מרים זהר בתפקיד מירלה ולית קניג כערערה היו מצויינות.

השופט יעקב מלץ, מבקר המדינה

קולנוע

■ תל־אביב

אביבה: אויב מהאזור האפל
5 ,7.15 ,9.40
אלנבי: סגור לרגל שיפוצים
בית ליסין: שתק אותה סם 11.15
בן־יהודה: משפט העשרים
4.30 ,7.15 ,9.30
גורדון: אוגוסט פופולו 9.30, 7.15
גת: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.15, 5.00
דיזנגוף 1: מכבבה יפהפיה שלי
9.40, 7.15, 4.45, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 4.45, 1.30, 11.00 / מונה ליזה 7.15, 9.40
דיזנגוף 3: סיד ונגסי
11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל: קרוקודיל דנדי
7.15, 9.30
דרייב־אין: חורה לנערים 9.30, 7.30 / חצות סקס
הוד: מטרה חמה 9.30, 7.15, 4.30
הקלנוע (בית ציוני אמריקה) ג'ינג'ר ופרד 9.30, 7.15, 4.30, 11.45 שיקר
חן 1: המקצוע — לוחם 9.40, 7.00, 4.30
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום 9.45, 7.25, 5
חן 3: מלקולם 9.40, 7.30, 5
חן 4: קטיפה כחולה
11, 2, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5: הסיפה נעימה
11, 2, 5, 7.30, 9.45
לב 1: הקשר הנורבגי 9.40, 7.30, 5, 2
לב 2: הבבל הגדול 9.40, 7.30, 5, 2
לב 3: מסע לאושר 5, 2 / בעקבות הכרך 7.30, 9.40
לב 4: בחר בי 9.40, 7.30, 5, 2
לימור: להתחתן שנית 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: הטרמינטור 9.30, 7.15, 4.30
סינמה 1: ב"ס לבלשים אהבלים
4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2: אהבה בשחקים
4.30, 7.15, 9.30
סינמטק: סגור לרגל שיפוצים
פאר: אהבה נריזה 9.30, 7.15, 4.30
פריז: כס הדמים 9.30, 7.15, 4, 2, 12
צפון: ערב מגור
שחף: חנה האדמית 9.30, 7.00, 4.30
ציון (לשעבר אלנבי) הבעיה השלישית שלי 9.40, 7.30, 5, חצות־ארתור
שרות — רמת־אביב: סופרגארט, חצות־הולון האחרי
7.30, 9.40
תכלת: סגור לרגל שיפוצים
תל־אביב: תינבה"ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30

■ ירושלים

אדיסון: התינבה"ה האמריקאי II
4.30, 7.00, 9.00
אורגיל: המקצוע — לוחם 9.15, 6.45, 4.00
אוריון 1: קרוקודיל דנדי
4.30, 7.00, 9.00
אור 3: הנופן חוד בשקיק 9, 7, 4.30
אור 4: היפה והחיה — לעשואל?
4.30, 7.00, 9.00
אור 5: אח מכוכב אחר 6.45, 4.30
הבביר ארבקן 8.30
אור גיל: קטיפה כחולה 9.15, 6.45, 4.30
בית אגרון: שלגיה ושבעת הגמדים 4.30
כרס מכבק 6.00
זליג 8.00
יער 9.45 חצות היתמן מבוורלי הילס
האולם הקטן בביני האומה: סגור
הבירה: אוגוסט פופולו 9.15, 7.15, 5.15
בנייר: חורה לנערים 9.00, 7.00, 4.30
מיכשה: עבדות אורח 9.00, 7.00
סמדר: מכבבה יפהפיה שלי 9.15, 7
עדן: ב"ס לבלשים אהבלים 9, 7, 4.30
רון: הקשב הלהום 9.00, 7.00, 4.30

■ חיפה

אורה: ברוזוהי רגי רוח
4.30, 7.00, 9.15
אורלי: קטיפה כחולה 9.15, 6.45
אמפי־תיאטרון: חנה האדמית
4.30, 7.00, 9.15
קן: אור המחודש
אהבה במוזקות 9.15,
11.30 ספיקל סאם ותיאטרון ירושלים: ג'ינג'ר ופרד
6.45, 9.15
ארמון: המקצוע — לוחם 9.15, 6.45, 4.15
חן: סגור לרגל שיפוצים
מאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
רון: התינבה"ה האמריקאי II
4.30, 6.45, 9.00
רב גת 1: ג'ק פלאש המקפץ
4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2: להתחתן שנית
4.30, 7.00, 9.15

■ קרית חיפה

כפיר: אהבה במוזקות 9.15, 7.00
מבוק: המקצוע — לוחם 9.20, 7
אוריות: ב"ס לשוטרים אהבלים
9.15, 7.00

■ הרצליה ורמת השרון

תיכל: ב"ס לשוטרים אהבלים
4.30, 7.15, 9.30
מלון ורואל: מכבבה יפהפיה שלי
7.15, 9.30

■ באר־שבע

קרן: התינבה"ה האמריקאי II
4.30, 7.30, 9.30

■ אשקלון

אסתר: חנה האדמית 9.30, 7.30
מאור: אהבה בשחקים 9.30, 7.15
רגה: תשושים ולא מסוכנים 9.30, 7.30

■ אשדוד

אסתר: זכרונות אהבה מפירנצה
7.15, 9.30
אשדוד: המקצוע לוחם 9.30, 7.15

בית העם: שמש דב הנערות 9.15, 7.00
חיבל: משפט העשרים 9.15, 7
רינה: עסקה ללא רחמים 9.15, 7.00

■ כפר־סבא, רעננה

מגל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 — 7
תל: כבור להיל שיפוצים
אורה: נסיכה נעימה 9.00, 7.00, 4.30

■ טבריה

אביב: אהבת משתנות 9.15, 7.15

■ חולון, בת ים

ארמון: לתפוס מלך 9.30, 7.15
11.30 שודדי הזמן מבר' המקצוע — לוחם 9.30, 7.00
כרמל: קרית שרה:
מגדל: חנה האדמית 9.30, 7.00, 4.30
רינה: מונה ליזה 9.30, 7.15
עממה: התינבה"ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30

■ עפולה

מגדלון: שוטר ללא חוק 8.30

כוכב: 3 רוקים והינוק 9.30, 7.00
4.00 שלגיה ושבעת הגמדים

■ לוד, רמלה

אודלה: אהבה בשחקים 9.15, 7.15
נח זהר: כחום המוף 9.15, 7.15
אודן: רעם הגינבה 9.30, 7.30, 5
חיכל התרבות: זכרונות מאמריקה 9.30
7.00
4.30 הידי בת הגדים

■ נהריה, עכו

הוד: השומר מבחוץ 9, 6.45
רון: פלטרגייסט 9.00, 6.45

■ נתניה

פטורית: הבבל הגדולי 9.15, 7, 5
אסתר: משפט הנשרים 9.15, 7.00
שרון: המקצוע — לוחם 9.30, 7.00, 5.00

■ פתח תקוה

שלום: הסיפה נעימה 9.30, 7.15
היכל 1: צרות גדולות בצ'יינה טאון
4.30, 7.15, 9.30

היכל 2: חורה לנערים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: ב"ס לבלשים אהבלים
4.30, 7.15, 9.30

■ ראשון לציון ורחובות

מכבי: כולם מהלי על הראש 9.15, 7.00
ראשון: שוטר ללא חוק 9.15, 7.00
ד.ג. רון 1: הגמיזה בקרוב
ד.ג. רון 2: הגמיזה בקרוב
בית העם: אוגוסט פופולו 9.00, 7.00
חודה: הסיפה נעימה 9.15, 7.00
חן: שוטר ללא חוק 9.15, 7.00

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: ג'ק פלאש המקפץ 9.40, 7.15
אורנה: המקצוע — לוחם 9.40, 7.00, 4.30
לילי: חנה האדמית 9.30, 7.15
רמה: התינבה"ה האמריקאי II
4.30, 7.15, 9.30
רב בן 1: הסיפה נעימה 9.45, 7.25, 5.00
רב בן 2: זכרונות אהבה מפירנצה
4.45, 7.00, 9.40
רב בן 3: מלקולם 9.40, 7.20, 5.00
רב בן 4: ג'ושוע אתמול והיום
5.00, 7.10, 9.40
עממה: סגור לרגל שיפוצים
7.15, 9.30